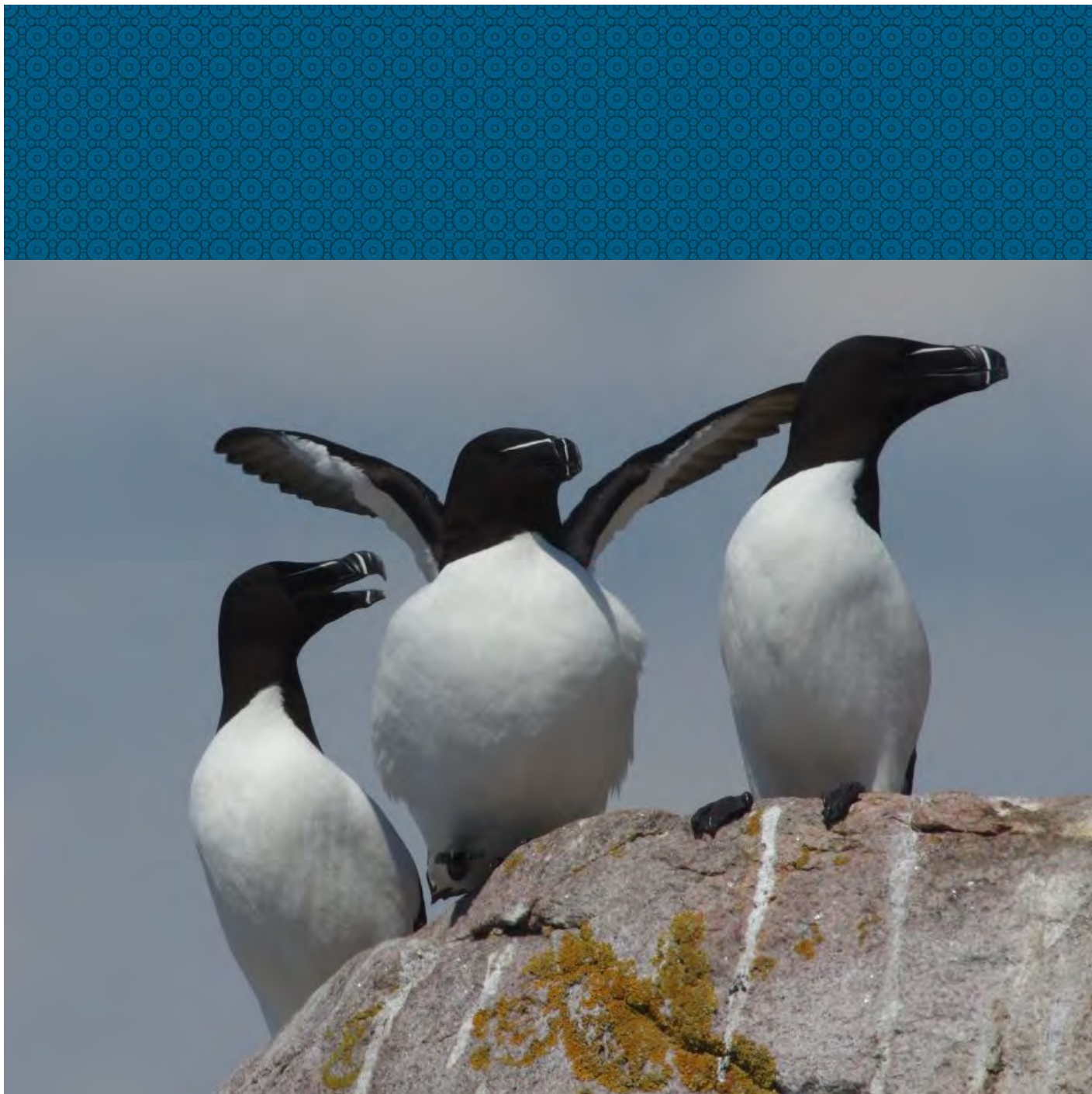

Kustfåglar i Östergötland

– inventeringar 2013-2019

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND

Kustfåglar i Östergötland – inventeringar 2013-2019

Rapport: 2019:16.

Författare	Lars Gezelius & Vesa Jussila
Kontaktperson	Lars Gezelius, Länsstyrelsen Östergötland, Telefon, direkt: 010-223 53 94 E-post: lars.gezelius@lansstyrelsen.se
Webbplats	www.lansstyrelsen.se/ostergotland
Fotografier	Lars Gezelius, om inget annat anges. Omslagsbild: Tordmular.
Kartmaterial	© Lantmäteriet Geodatasamverkan
ISBN	978-91-985268-1-3
Rapport bör citeras	Gezelius, L. & Jussila, V. 2019. Kustfåglar i Östergötland – inventeringar 2013 - 2019. Länsstyrelsen Östergötland, rapport 2019:16

Innehåll

Innehåll.....	3
1. Inledning.....	4
1.1 Allmänt om fågellivet i Östergötlands skärgård	6
1.2 Fågelinventeringar och fågelskydd i Östergötlands skärgård.....	6
2. Metodik	9
2.1 Kustfågelinventeringen 2017	9
2.2 Trutskärsinventering 2013, 2016 och 2019	12
2.3 Kustfågelräkning i tolv kustrutor 2015-2019	14
3. Resultat och diskussion	15
3.1 Kustfågelinventeringen 2017	15
3. 2 Kustfågelräkning i tolv kustrutor.....	37
3.3 Felkällor.....	38
4. Referenser	39
5. Områdesvis redovisning och klassning	40

Bilaga: Översiktskartor

Kustfåglar i Östergötland – inventeringar 2013-2019

Sammanfattning

Denna rapport redovisar de inventeringar av kustfåglar som Länsstyrelsen genomfört under åren 2013-19 och är en uppföljning av tidigare inventeringsrapporter i Östergötlands skärgård. Dryga 40 år har nu gått sedan den första rapporten från 1978. Efter den finns mer omfattande rapporter från åren 1981, 1997 samt 2007-2010. Syftet med inventeringarna är dels att vara en del i miljöövervakningen av kust och hav och dels att tjäna som underlag inför revidering av fågelskyddsområden. Den ska också tjäna som aktuellt underlag vid regional och kommunal naturvårdsplanering samt vid miljökonsekvensutredningar.

Under 2013 till 2019 har Länsstyrelsen genomfört:

1. en större inventering 2017 av alla fågelskyddsområden och ett stort antal andra öar och arkipelager (i maj och juni) som inventerats tidigare. Totalt inventerades nästan 2000 öar och skär och här noterades totalt drygt 8300 fågelpar.
2. Inventering av 41 fågelskär (trutskär) i yttersta havsbandet i juni 2013, 2016 och 2019.
3. Inventering av 12 kustfågelrutor (2x2 km) årligen i maj 2015-2019, som en del i ett nationellt gemensamt program för övervakning av kustfåglar.

För många arter har relativt stora förändringar skett och många av dem har sannolikt med förändringar i födounderlag att göra. Även andra faktorer som t.ex. predation spelar in. Efter alla dessa år som Länsstyrelsen följt kustfågelbestånden kan konstateras att fåglarna är en bra indikator på förändringar i miljön. Bland arter som ökat kraftigt är småfiskätare som t.ex. fisk- och silvertärna, stor- och småskrake, storskarv samt tordmule. Till förlorarna hör gråtrut, silltrut, havstrut och ejder.

Arter som har ökat under dessa år är knölsvan, storskarv, grågås, gravand, snatterand, skedand, gräsand, kricka, knipa, storskrake, småskrake, rödbena, fiskmå, skrattmå, fisktärna, silvertärna, tordmule och sillgrissla.

Relativt oförändrade eller stabila är skäggdopping, vigg, strandskata, större strandpipare, drillsnäppa och kustlabb.

Minskande är svärta, roskarl, havstrut, gråtrut, silltrut, skräntärna och tobisgrissla.

Ökningen är störst för fisk- och silvertärna samt tordmule, men även gräsand och de båda skrakarterna har ökat påtagligt. De kraftigast minskande arterna är gråtrut, silltrut, ejder (kullar) och tobisgrissla. De flesta trender är i linje med de trender som redovisas nationellt genom Svensk häckfågeltaxering eller Artdatabanken. Arter som i Östergötlands skärgård har trender som avviker från nationella trender är t.ex. gravand, vigg, strandskata, rödbena och skrattmås.

Sammanställningen av antalet fåglar i kustfågelrutorna över de fem åren visar villa kustfågelarter som är vanligast i skärgården. Tio i topp listan ser ut så här (siffrorna anger medelantal per år i de 12 rutorna):

Storskarv	215
Ejder	181
Silvertärna	160
Storskrake	155
Fiskmås	135
Knölsvan	130
Fisktärna	118
Skrattmås	106
Knipa	98
Gräsand	95

Ung havsörn.

1. Inledning

1.1 Allmänt om fågellivet i Östergötlands skärgård

Östergötlands skärgård är en mycket örik arkipelag längs den svenska Östersjökusten och kustområdet är relativt oexploaterat. Här finns förhållandevis stora arealer med grunda vatten. Området har därför goda förutsättningar för att hysa talrika populationer av kustfåglar. Här har kustfåglar möjlighet till häckning på olika typer av öar och skär och de förhållandevis stora områdena med grunt vatten ger goda förutsättningar till födosök så länge det marina ekosystemet producerar fisk, bottenfauna och växtlighet. I Östergötland häckar ca 35 kustfågelarter, d.v.s. arter ur grupperna doppingar, skarvar, svanar, gäss, änder, vadare, labbar, måsfåglar och alkor.

Östergötlands skärgård är som mest 20-25 km bred och flera vikar skär långt in i landet. Det gör att det finns en tydlig zonering av fåglarnas utbredning från innerskärgård till ytterskärgård. För en översikt av zoneringen av skärgårdens kustfåglar se t.ex. Andersson och Staav (1980). Specifika Östersjöarter är t.ex. svärta, vigg, tordmule och roskarl. Under 1900-talet har många nya arter etablerat sig i skärgården och ökat i antal. Man kan säga att skärgårdens fågelsamhälle blivit artrikare och lite mindre maritimt. Sötvattensarter som knölsvan, skäggdopping, skedand, snatterand, vigg, knipa, skratmås och häger har etablerat sig i framförallt inner- och mellanskärgård från mitten av 1900-talet och framåt. Grågås, storskarv, silvertärna och tordmule är exempel på arter som ökat kraftigt under de senaste 70 åren. Ökningen av många av dessa arter är troligen orsakad av bättre födotillgång på grund av den ökade näringstillförseln till Östersjön och förändringar i fiskesamhället. Ett minskat jakttryck kan också ha bidragit till ökningen för vissa arter. Arter som t.ex. svärta, silltrut, större strandpipare och tobisgrissla har däremot minskat under senare delen av 1900-talet. Under 2000-talet har även vanliga arter som ejder och gråtrut och havstrut minskat.

1.2 Fågelinventeringar och fågelskydd i Östergötlands skärgård

Inventeringar och miljöövervakning

Den första kustfågelinventeringen i länet gjordes 1977 (Bylund & Cairén 1978) och det var en inventering av de tidigaste inrättade fågelskyddsområdena. En större inventering genomfördes sedan 1981 (Magnfält & Olofsson 1982), där samtliga fågelskyddsområden, samt ett stort antal andra utvalda områden inventerades. Den inventeringen har sedan följts

av större inventeringar vart 10:e år åren 1997, 2007 (Gezelius 1999, Gezelius 2012) och nu senast i denna rapport som redovisar året 2017.

Syftet med den mer omfattande inventeringen har varit att kartlägga det häckande beståndet av kustfåglar inom fågelskyddsområden, före detta fågelskyddsområden och andra potentiellt viktiga häckfågelområden i skärgården (havsörn och berguv utelämnades eftersom de är mer tidskrävande att inventera och ejder utelämnades delvis eftersom det kräver en inventering tidigare på säsong). Inventeringen ska kunna jämföras med tidigare inventeringar av fågellivet i skärgården och vara ett underlag för framtida inventeringar och jämförelser, d.v.s. vara ett led i övervakningen av kustfågelfaunan. Den ska fungera som beslutsunderlag för revidering av fågelskyddsområdena i skärgården. Den ska också tjäna som aktuellt underlagsmaterial vid regional och kommunal naturvårdsplanering samt vid miljökonsekvensutredningar.

Från 2010 har ytterligare två program startats för att följa kustfåglarnas utveckling. Dels en inventering av 41 klassiska fågelskär med kolonier av gråtrut som genomförs vart tredje år, dels en fågelräkning inom 12 slumpvis utvalda 2x2 km rutor i skärgården.

Gråtrutsskären ingår i de större inventeringarna men har inventerats separat även 2010, 2013 och 2016 som en del i den regionala miljöövervakningen. På dessa skär följs beståndsutveckling, ungfågelproduktion och förekomst av eventuella sjukdomar hos gråtrut och andra häckande kustfåglar.

Räkningen i 2 x 2-km rutorna är en del i ett nationellt program som startade 2015, initierat av Naturvårdsverket och sammanhållet av Lunds universitet. Räkningen i dessa rutor genomförs nu årligen.

För ett flertal kushäckande fågelarter hyser Sverige en avsevärd andel av de europeiska bestånden och har därmed ett stort internationellt ansvar när det gäller dessa fåglars bevarandestatus. Trots detta har Sverige länge saknat ett nationellt program för övervakning av de häckande kustfåglarnas beståndsstorlekar, utbredning samt trender hos dessa. De kunskapsluckor som frånvaron av ett sådant program medfört har i det senaste aktualiserats i samband med de diskussioner som förts angående ett antal dykänders populationsminskningar (Ottvall 2012) och i samband med diskussionerna kring framtagandet av biodiversitetsindikatorer kopplade till EU:s Havsmiljödirektiv (2008/56/EG), samt inom de internationella samarbetsorganen HELCOM (för Östersjön) och OSPAR (för Västerhavet).

Från regering och centrala verk finns nu uttalade ambitioner om ökat fokus på miljöproblemen i den marina miljön. De hav som omgärdar Sverige, inte minst Östersjön, är utsatta för stora miljöbelastningar. Populationsutvecklingen hos organismer, såsom fåglar, som ligger högt upp i näringskedjan kan förväntas vara goda indikatorer på havens

tillstånd. Bland de fåglar som häckar i kust- och skärgårdsmiljö finns arter med vitt skilda ekologiska egenskaper med avseende på exempelvis föda (vegetabilisk/evertebrater/fisk) och häckningsplats (inner-/mellan-/ytterskärgård). Det finns naturligtvis ett egenvärde i att följa enskilda arters utveckling över tid, men tanken med ett program som detta är att det ska kunna bidra till ökad kunskap om havens tillstånd generellt. Därmed blir programmet också en viktig del i uppföljningen av miljökvalitetsmålet *Hav i balans samt levande kust och skärgård*. Data från programmet kan exempelvis användas som underlag för en indikator på utvecklingen för biologisk mångfald. I dagsläget saknas officiella indikatorer för biologisk mångfald inom kvalitetsmålet (se Miljömålsportalen, www.miljomal.se).

Fågelskyddsområden

De första fågelskyddsområdena i Östergötlands skärgård inrättades i samband med att beslut om de första naturreservaten i skärgården togs i slutet av 1960- och början av 70-talet. 1975 beslutade Länsstyrelsen om en utökning av antalet fågelskyddsområden i skärgården.

1983, 2001 och 2009 gjordes revideringar av fågelskyddsområdena efter inventeringarna 1981, 1997 och 2007. För fågelskyddsområdena finns tre olika tidsperioder då tillträdesförbud råder; 1 april - 15 juli (endast landstigningsförbud); 1 april - 31 juli respektive 1 februari - 15 augusti. Ca 2793 ha omfattas i dag av fågelskydd. De flesta områden ligger i ytterskärgården men några finns i inner- och mellanskärgården. Uppgifter om arealer har beräknats med dataprogrammet ArcGis.

Skyddade områden är markerade på informationstavlor uppsatta på platser som flitigt besöks av besökare (Arkösund, Mon, Tyrislöt, Fyrudden, Breviksnäs, Ekudden, m.fl.). Länsstyrelsen har dessutom producerat flera informationsbroschyrer och informerat på hemsidan. Ambitionen är att en översyn av fågelskyddsområdena ska göras omkring vart tionde år.

Fågelskyddsområde Örskär.

2. Metodik

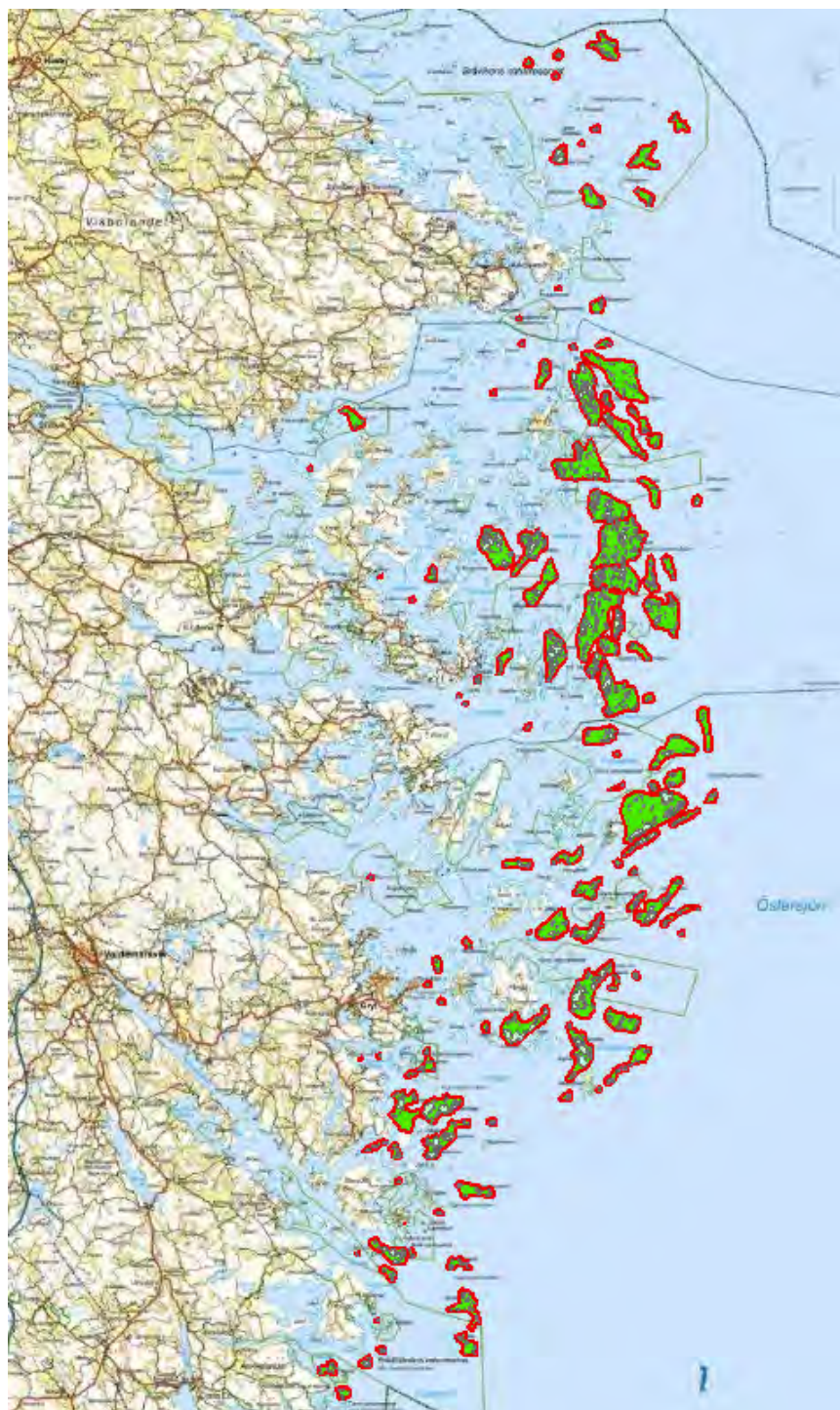
2.1 Kustfågelinventeringen 2017

2.1.1 Urval av öar och ögrupper

Östergötlands skärgård omfattar drygt 6 200 öar och skär, större än 35 m², med en total yta om ca 170 km². En inventering av alla dessa öar är inte möjlig att göra med de resurser som står till buds. Ett urval är därför nödvändigt att göra. Urvalet har gjorts så att syftet med fågelskärsinventeringen ska uppfyllas så bra som möjligt. Öar eller ögrupper utvaldes efter följande tre principer:

- I.** De områden som inventerades 1981, 1997 och 2007. Avgränsningarna har varit identiska för att jämförelser ska vara möjliga att göra.
- II.** De områden som enskilda eller organisationer fört fram till Länsstyrelsen under perioden 2008 - 2017 som lämpliga att förordna som fågelskyddsområden samt områden som ornitologer eller skärgårdsbor rapporterat för att de hyser ett rikt fågelliv.
- III.** Ett antal ytterligare öar eller ögrupper där Länsstyrelsen gjort röjningsåtgärder i LIFE-projektet CoastBenefit, samt några öar som vi under inventeringen påträffade med ett rikt fågelliv.

Totalt inventerades 1991 öar och små skär (minsta medräknad yta är 83 m²) ensamma eller i ögrupper med en landareal om 1162 ha. Det kan jämföras med 1971 öar med en landareal om 1310 ha 2007, 1950 öar med en areal på 1288 ha 1997 och 1675 öar om 1194 ha som inventerades 1981. Öarna har grupperats i 29 områden med delområden. Inventeringsområdena sektorsindelades på förhand för att kunna klassa olika delar av områdena. En översikt över inventerade områden framgår av figuren nedan.

Inventerade områden 2017.

2.1.2 Fältmetodik

Inventeringen utfördes av Lars Gezelius och Vesa Jussila. Fåglarna har huvudsakligen räknats från en mindre motorbåt (Buster L). På grund av inventeringsområdets storlek har arbetet bedrivits under hela dagarna. Båten framfördes så att alla stränder och strandnära vatten kunde överblickas. Fågelförekomsten noterades till största delen direkt på kartorna. Även färdväg, väder och klockslag noterades.

Inventeringen genomfördes under två perioder:

- I. 14 maj - 26 maj 2017**
- II. 16 juni - 27 juni 2017**

Områdena besöktes en gång under varje period, med något undantag där endast ett besök gjordes. Perioderna lades i tiden så att de ur inventeringssynpunkt skulle passa in lämpligt i de flesta arters häckningstid. Perioderna motsvarar de två första inventeringsomgångarna vid inventeringen 1981. Period I genomfördes under nio fältdagar och period II genomfördes under fem långa fältdagar, ca 5 x 12 timmar = 60 timmar).

2.1.3 Vindförhållanden

(Uppgifter från SMHI, stationen på Harstena)

Väderförhållandena var överlag goda vid inventeringarna. Under period I var vindarna oftast 1-7 m/s och varierande i riktning. Under period II var vindriktningen växlande med styrkor i intervallet 1-6 m/s, vanligen i intervallet 2-4 m/s.

Inventerare Lars Gezelius och Vesa Jussila (t.h).

2.1.4 Räkningsmetodik

Räkningsmetodiken följer BIN Fåglar (SNV 1978) och Naturvårdsverkets handbok för miljöövervakning - undersökningstypen kustfåglar. Bestämningen av antalet par har skett på olika sätt för olika arter.

Parräkning

Antalet häckande par av änder uppskattades genom räkning av antalet hanar inom områdena före och under tiden för artens normala äggläggning eller genom förekomst av ungpullar. För att räknas ska något av följande villkor för hanens uppträdande vara uppfyllt:

- * tillsammans med en hona
- * ensam
- * i grupp om 2-5 hanar

Antalet häckande par av skäggdopping, grågås och knölsvan uppskattades genom räkning av antalet par, antal ungpåttar eller ensamma individer som genom sitt uppträdande antas representera par. Hänsyn har tagits till antal vid båda besöken. För ejder gjordes en räkning av antalet påttar vid besöken i områdena. För en rättvisande inventering av antalet ejderpar krävs ett besök i slutet av april.

Individeräkning

Antalet häckande par av vadare, labb, måsar, tärnor och alkor har uppskattats genom att antalet individer räknats och sedan dividerats med två. Vid udda antal höjs siffran med ett före divisionen.

2.1.5 Resultatredovisning och klassning

Inventeringsresultaten redovisas inledningsvis översiktligt för olika artgrupper. Jämförelser har gjorts med tidigare inventeringar och med inventeringar i andra skärgårdsområden i Sverige samt med nationella beståndsuppgifter och trender (t.ex. Svensk häckfågeltaxering).

Inventeringsresultaten presenteras i områdesvisa beskrivningar i objekt delen. Sektorsindelningen och områdesbeteckningar från inventeringen 1997 (Gezelius 1999) har behållits. För områdena anges om det är fågelskyddsområde, tidigare inventerat eller nyttillkommet område. För varje område beskrivs kortfattat läge, topografi och vegetation. Beskrivningarna har hämtats från Gustafsson (1983) eller genom egna observationer. Fågellivet sammanfattas och ibland görs jämförelser med förhållandena vid tidigare inventeringar. Antalet par som bedömts häcka redovisas i tabeller. Fågellivet inom varje område (ibland också på sektorsnivå) har klassats efter skyddsvärde i en fyrgradig skala efter Magnfält & Olofsson (1982). 1) Högt skyddsvärde, 2) Skyddsvärde, 3) Måttligt skyddsvärde, 4) Lågt skyddsvärde

Vid klassningen har hänsyn tagits till art- och individrikedom, förekomst av rödlistade arter, nyckelarter och förekomst av störningskänsliga arter.

2.2 Trutskärsinventering 2013, 2016 och 2019

I syfte att följa beståndet av kolonihäckande gråtrutar på de typiska fågelskären har ett delprogram för detta upprättats inom den regionala miljöövervakningen. I detta program har 41 typiska fågelskärr med kolonier av gråtrut valts ut baserat på inventeringarna av kustfåglar 1997 och 2007 (se figur nedan). Skären ligger huvudsakligen i yttterskärgården och de följs upp vart tredje år. Skären besöktes en gång under perioden 16 - 17 juni 2010, 11 -12 juni 2013, 3 - 13 juni 2016 och 7-20 juni 2019. Tidpunkten för besöken vid skären varierade från tidig morgon till kväll. En del skär besöktes genom en kortare landstigning för beräkning och

kontroll av ägg/ungar/sjuka/döda fåglar. Även annan häckfågelfauna på skären har dokumenterats.

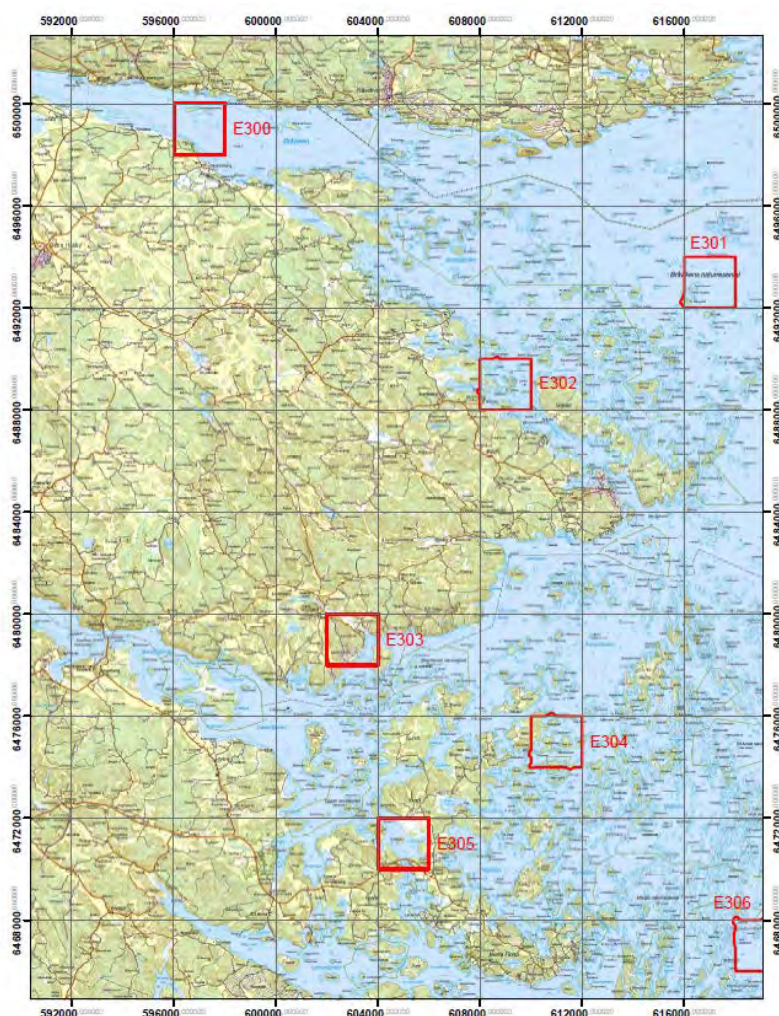
Röda områden visar de trutskär som ingår i den regionala miljöövervakningen.

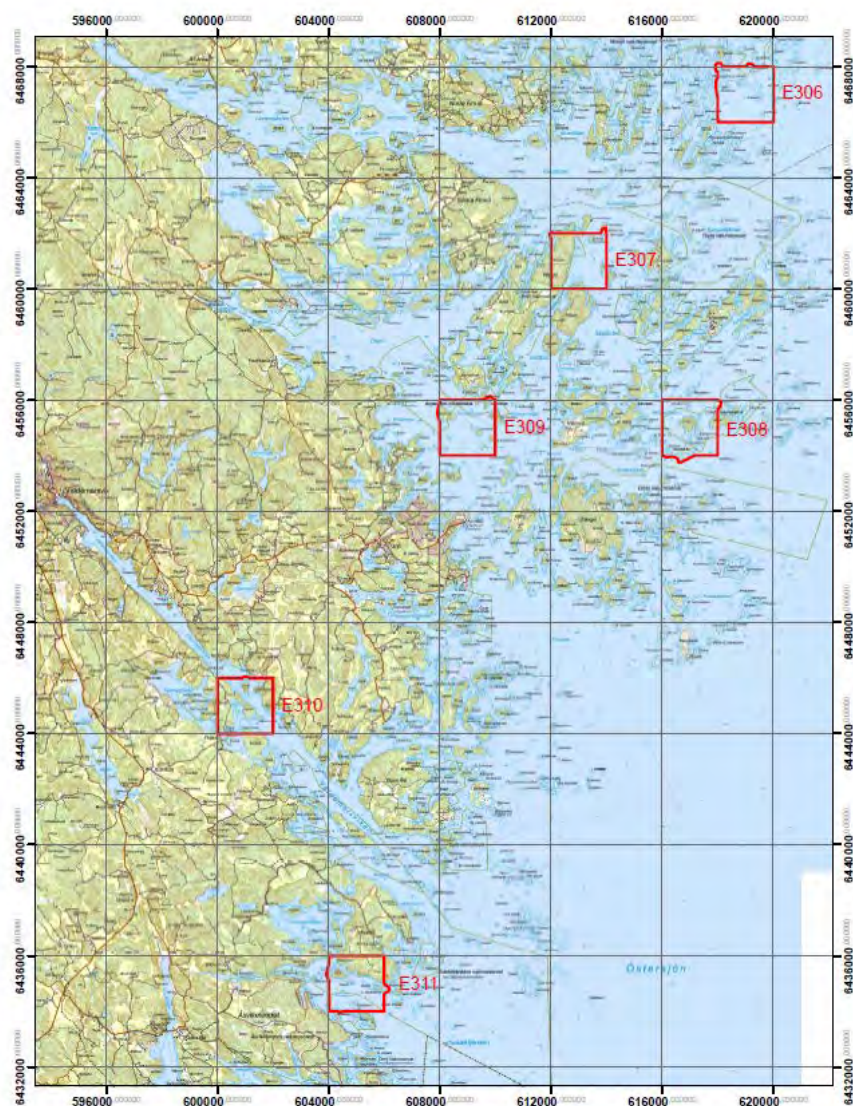
2.3 Kustfågelräkning i tolv kustrutor 2015-2019

2015 upprättades ett nationellt program för övervakning av Sveriges kustfågelfauna. 200 fasta rutor slumpades fram i kustområden med öar, så att alla rutor innehåller minst en eller delar av minst en ö. En ö definieras här som en landmassa med >200 meters omkrets som omges av havsvatten.

12 av dessa rutor ligger i Östergötlands län och räkningarna där har genomförts av Länsstyrelsen av Lars Gezelius, Vesa Jussila och Martin Larsson årligen 2015-2019. Inventeringsområdet ("rutan") genomkorsas med båt runt samtliga öar på ett avstånd av max 50 m. Samtliga fåglar av aktuella arter på ön och på och över vatten räknas och bokförs. Räkning av antal vuxna individer görs av samtliga andfåglar, lommar, doppingar, skarvar, hägrar, vadare, måsfåglar, tärnor, alkor och även sothöna, trana och skärpiplärka samt ett antal predatorer som korp, kråka och mink och dessutom räknas antalet ejderungar. I Östergötland görs räkningen under perioden 20 maj – 5 juni. Fynd av döda eller sjuka fåglar noteras också.

De tolv rutornas läge vid Östgötakusten framgår av kartorna nedan.

3. Resultat och diskussion

3.1 Kustfågelinventeringen 2017

Det totala antalet par av de inventerade arterna framgår av tabell 1. Totalt registrerades 8303 par av 35 arter. Som jämförelse visas också antalet par vid de tidigare inventeringarna 1981, 1997 och 2007. Sju arter (inkluderat ejder, där vi endast räknat antalet ungfuglar) är upptagna på artdatabankens rödlista (Artdatabanken 2015). Måsarna dominerar antalsmässigt. De totala antalen ligger relativt lika mellan åren 2007-2017, men betydligt högre jämfört med 1981. Då var det t.ex. avsevärt mycket färre knölsvanor, tärnor, måsar och tordmular.

Arter som har ökat under dessa år är knölsvan, storskarv, grågås, gravand, snatterand, skedand, gräsand, kricka, knipa, storskrake, småskrake, rödbena, fiskmås, skrattmås, fisktärna, silvertärna, tordmule och sillgrissla. Relativt oförändrade eller stabila är skäggdopping, vigg, strandskata, större strandpipare, drillsnäppa och kustlabb. Minskande är svärta, roskarl, havstrut, gråtrut, silltrut, skrântärna och tobisgrissla. Ökningen är störst för fisk- och silvertärna samt tordmule, men även gräsand och de båda skrakarterna har ökat påtagligt. De kraftigast minskande arterna är gråtrut, silltrut, ejder (kullar) och tobisgrissla.

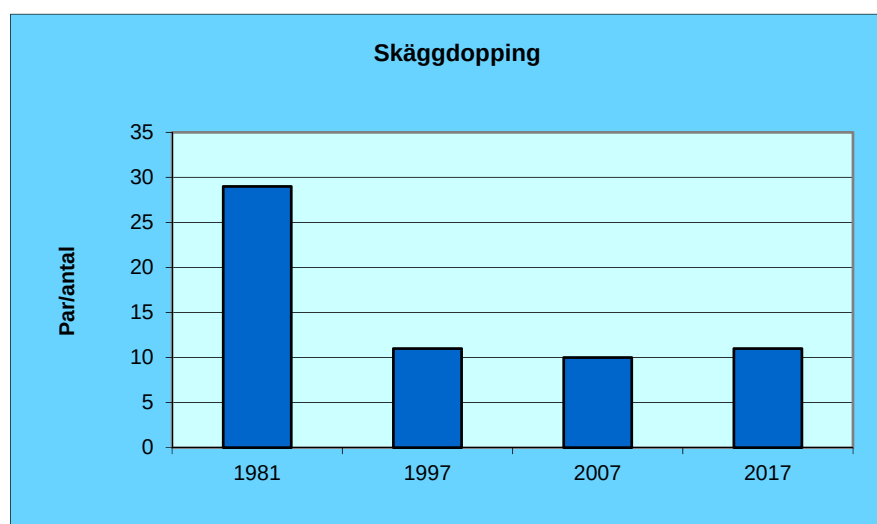
Tabell 1. Antal par vid inventeringarna 1981-2017

Art	1981	1997	2007	2017
Skäggdopping	29	11	10	11
Storskarv	0	776	1146	0
Knölsvan	46	183	223	236
Grågås	18	185	126	65
Kanadagås	1	8	4	13
Vitkindad gås	0	0	3	0
Gravand	2	20	17	21
Snatterand	0	2	45	17
Skedand	0	6	34	31
Gräsand	34	86	149	233
Kricka	0	0	10	22
Bläsand	0	1	9	0
Knipa	0	0	5	59
Vigg	154	108	118	149
Svärta (NT)	228	84	135	117
Småskrake	25	58	77	126
Storskrake	61	88	168	235
Strandskata	158	226	264	191
St. Strandpipare	8	2	4	5
Roskarl (VU)	32	20	28	16
Drillsnäppa	11	6	32	13
Rödbena	27	29	59	47
Tofsvipa	0	0	12	3
Kustlabb (NT)	15	26	26	21
Havstrut	133	459	339	227
Silltrut (NT)	175	27	17	9
Gråtrut (VU)	1272	1956	1025	738
Fiskmås	446	1254	1180	1335
Skrattmås	39	316	332	612
Skrântärna (NT)	142	93	92	83
Fisktärna	12	81	402	598
Silvertärna	393	1184	1713	2596
Tordmule	120	219	404	414
Tobisgrissla	23	32	11	10
Sillgrissla	0	8	30	50
Summa	3604	7554	8249	8303
Ejderkullar (VU)	270	600	104	11

Resultaten redovisas nedan för olika artgrupper med jämförelser med andra inventeringar i Sverige. Den årliga inventeringen i östra Småland under 1990-2016 torde vara den mest omfattande tidsserien för häckande kustfågelfauna längs svenska ostkusten och därför intressant att jämföra med (Johansson 2017).

Skäggdopping, storskarv, grågås och knölsvan

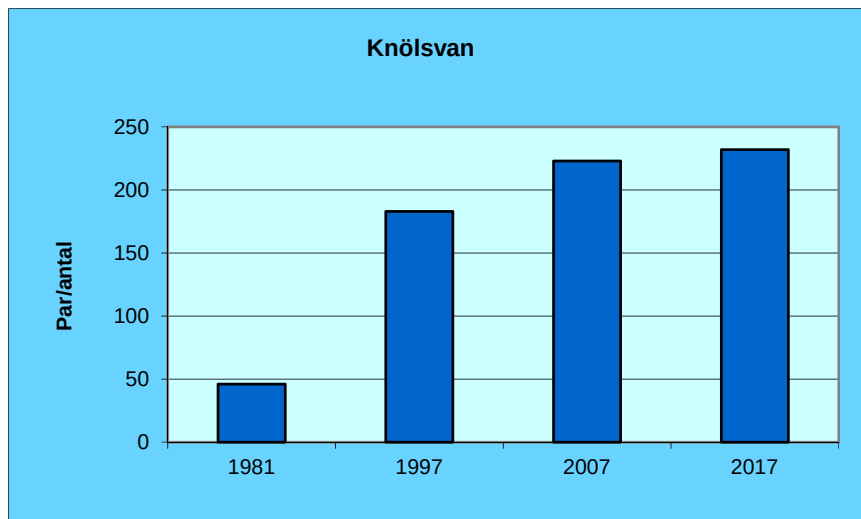
Skäggdoppingen är fåtalig i ytterskärgården. Trenden i detta inventeringsmaterial är stabil. Skäggdoppingen finns företrädesvis i innerskärgårdens vassvikar, varför denna inventering inte är särskilt representativ för arten. Vid Upplandskusten konstaterades en kraftig minskning (Pettersson 2005), medan arten ökat kraftigt längs Gävleborgskusten (Aspenberg & Axbrink 2009). I östra Småland har arten ökat (Johansson 2017). Enligt svensk häckfågeltaxering finns ingen signifikant trend för Sverige i sommarpunktrutterna men däremot en ökande trend i standardrutterna (Green m.fl. 2019, www.fageltaxering.lu.se, Lunds universitet).

Antal par av skäggdopping vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

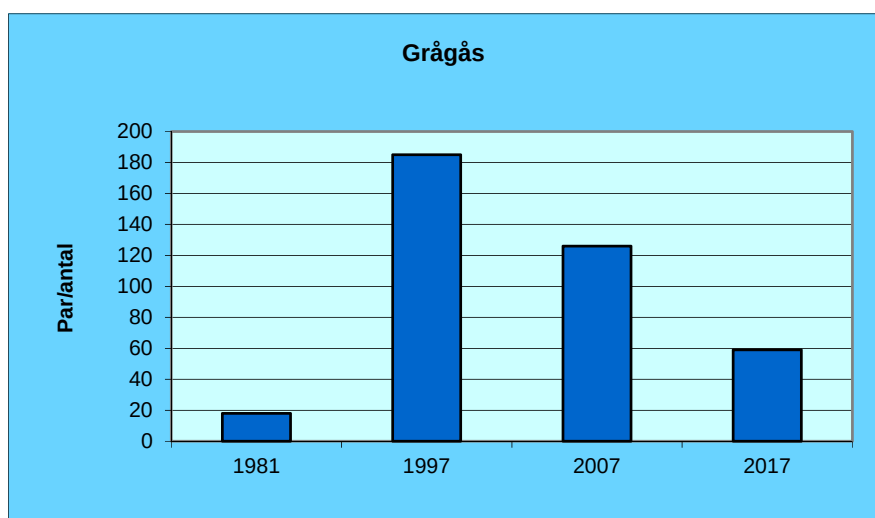
Storskarven häckar numer på platser som inte ingår i denna inventering. Det finns en tätare observationsserie som visar att populationen ökade relativt snabbt i Östgötaskärgården fram till 1994 och att den sedan fluktuerat (Gezelius & Larsson 2007). På senare år har arten ökat ytterligare och dag finns ca 4600 par längs Östgötakusten (egna observationer). Arten finns på några få platser, varav den absoluta majoriteten i tre mycket stora kolonier (Stora Järknö, Lindholmen och Källskär). Enligt svensk häckfågeltaxering finns en signifikant ökande trend i Sverige (Green m.fl. 2019, www.fageltaxering.lu.se, Lunds universitet).

Knölsvanen har en ökande trend över hela perioden. Även i östra Småland (Johansson 2017) liksom vid Upplandskusten har knölsvanen en ökande trend (Pettersson 2005). Enligt svensk häckfågeltaxering finns en signifikant ökande trend i Sverige (Green m.fl. 2018, www.fageltaxering.lu.se, Lunds universitet).

Antal par av knölsvan vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

Grågåsens kraftiga ökning mellan 1981 och 1997 har avstannat och arten minskar på senare år i inventeringsområdet. Grågåsen är relativt svårinventerad, varför siffrorna är lite osäkra. Arten ökade explosionsartat i Sverige under 1990-talet (Svensson m.fl. 1999) och kraftiga ökningar konstateras längs Smålands, Upplands och Gävleborgs kuster. I östra Småland har arten ökat (Johansson 2017). Enligt svensk häckfågeltaxering finns en signifikant ökande trend i Sverige (Green m.fl. 2019, www.fageltaxering.lu.se, Lunds universitet).

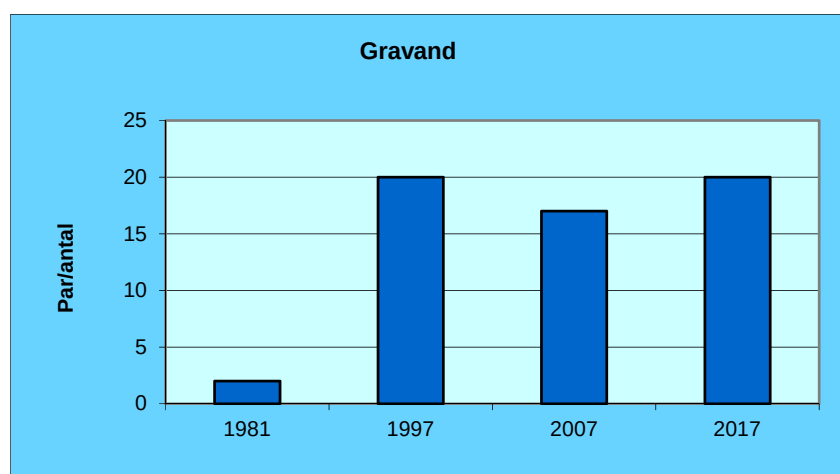

Antal par av grågås vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

Änder

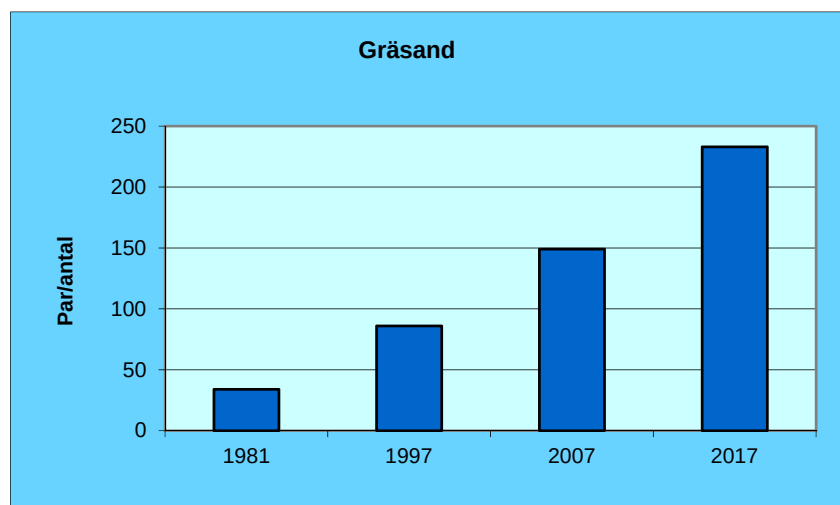
Elva arter inventerades 2017 och av dem är storskrake och gräsand vanligast, följt av vigg och småskrake. Både storskrake och gräsand kräver egentligen ett besök tidigare i månadsskiftet april/maj för att inventeras mer rättvisande. Även ejder kräver besök tidigare på våren för att antalet häckande par ska kunna bedömas. I denna inventering har vi noterat antalet sedda kullar i vattnet vid besöken i maj och juni.

Gravanden ökade mellan 1981 och 1997 och populationen ligger sedan dess relativt stabilt. Östergötlands skärgård hyser dock bara någon promille av det svenska beståndet. I Smålands ytterskärgård har arten en minskande trend (Johansson 2017). Enligt svensk häckfågeltaxering finns en signifikant minskande trend i Sverige (Green m.fl. 2019, www.fageltaxering.lu.se, Lunds universitet).

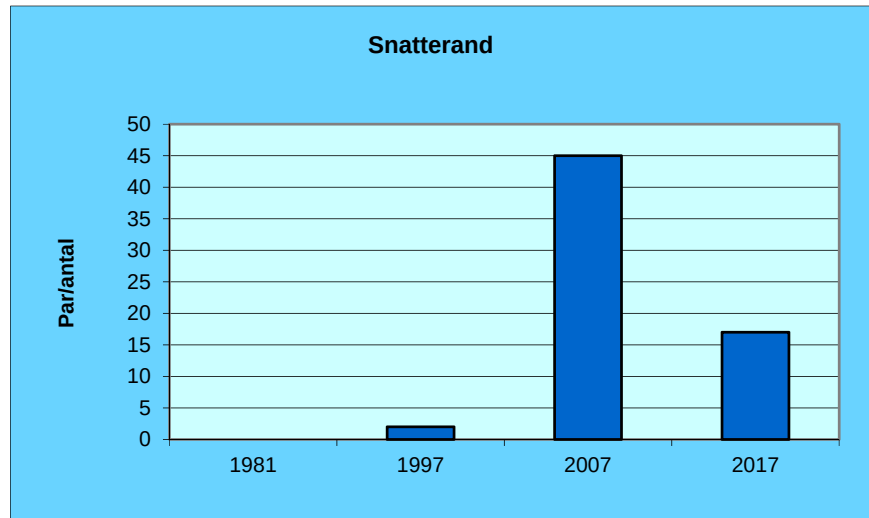

Antal par av gravand vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

Flera simänder som gräsand, snatterand och skedand har ökat, om än i blygsamma antal vad gäller de sistnämnda två. Liknande trender finns också i Smålands skärgård (Johansson 2017).

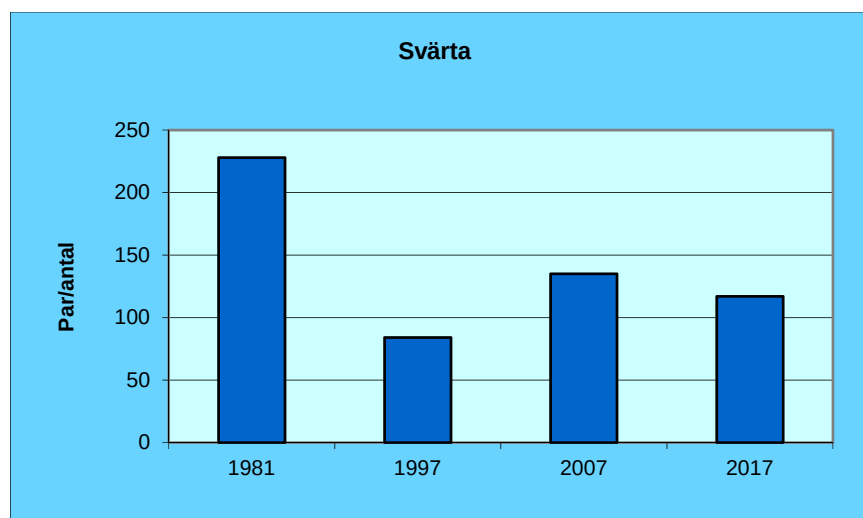

Antal par av gräsand vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

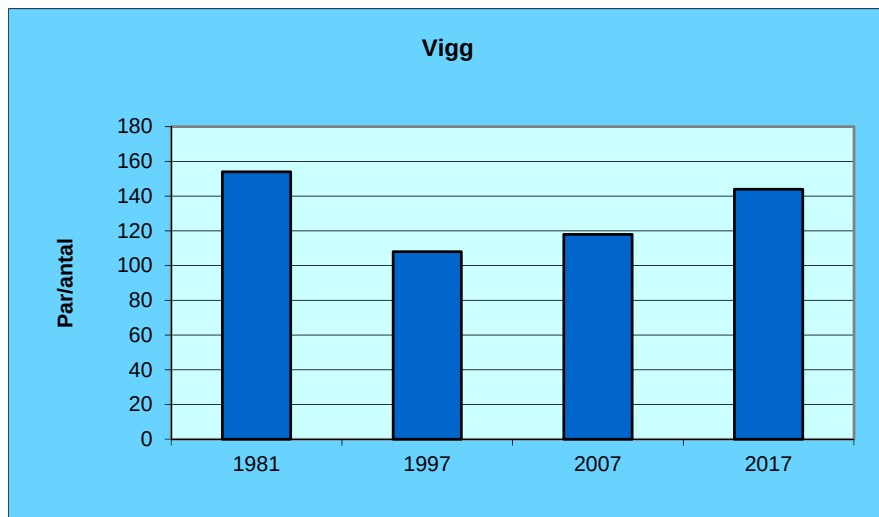
Antal par av snatternad vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

Svärtan minskade kraftigt längs Östgötakusten mellan 1981 och 1997, men efter det har arten stabiliserat sig och kanske ökat något. Intressant nog finns ett liknande mönster i Smålands skärgård (Johansson & Larsson 2008). Från att ha varit en mycket allmän fågel i ostkustens skärgårdar gick svärtan kraftigt tillbaka under 1950- och 1960-talet. Under de senaste decennierna har minskningen fortsatt i ostkustskärgårdarna. Kraftiga minskningar har konstaterats bl.a. i Stockholms och Östergötlands skärgårdar (minskning med 70 - 90 %). Tillbakagången utefter södra Norrlandskusten tycks inte vara lika omfattande och från Norra Kvarken rapporteras ökande bestånd, men denna ökning kompenserar inte för minskningen i egentliga Östersjön. Totalt indikerar inventeringar längs ostkusten en beståndsminskning med 50–60 % de senaste 10–25 åren (ArtDatabanken 2019 www.artfakta.se). 2012 skattades det svenska beståndet till ca 10 000 par (Ottosson, m.fl. 2012). Östergötland hyser alltså endast omkring en eller max två procent av det svenska beståndet.

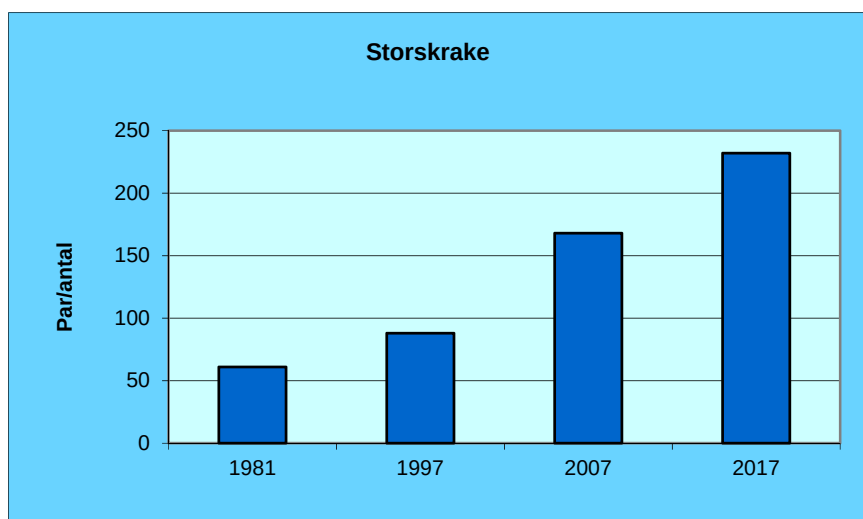
Antal par av svärta vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

Viggen är relativt stabil över tid. Enligt svensk häckfågeltaxering finns en signifikant minskande trend i Sverige (Green m.fl. 2019, www.fageltaxering.lu.se, Lunds universitet).

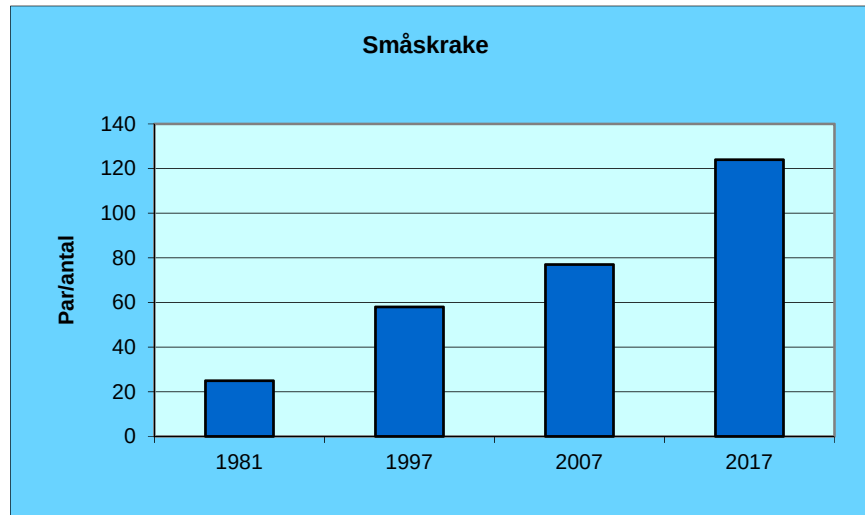
Antal par av vigg vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

Storskraken är den vanligaste anden och den har en ökande trend i denna inventering. De flesta par registrerades genom de ungpullar som sågs i juni. Arten har skiftande trender i olika inventeringar längs ostkusten, men populationen som helhet i Sverige är stabil.

Antal par av storskrake vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

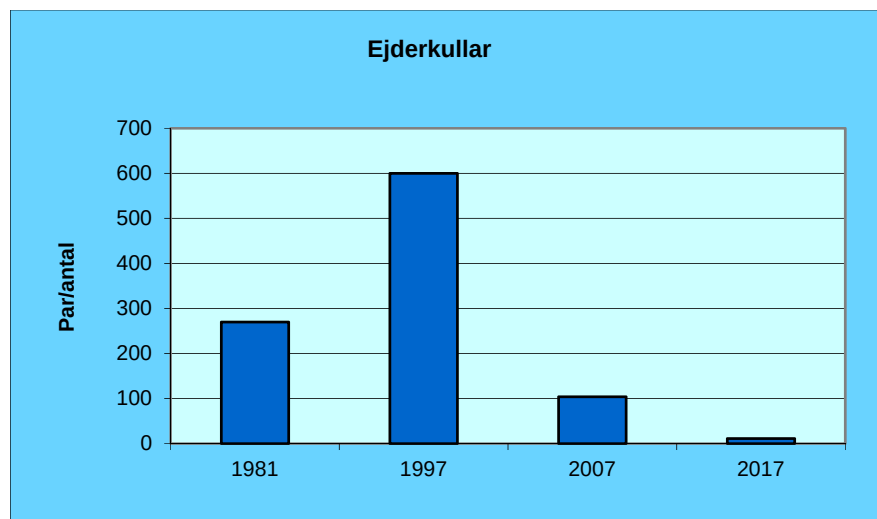
Småskraken är mer fåtalig, men även den har en ökande trend i Östergötlands skärgård. Arten har också ökande trender i Smålands skärgård (Johansson 2017) och längs Gävleborgskusten (Aspenberg & Axbrink 2009). Enligt Svensk häckfågeltaxering är det svenska beståndet relativt stabilt (Green, m.fl. 2018, www.fageltaxering.lu.se, Lunds universitet).

Antal par av småskrake vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

Ejder inventerades genom att antalet ejderkullar i vattnet räknades vid båda besöken. Summerat antal blev bara elva kullar, vilket kan jämföras med summan på 600 kullar 1997. Ejdern har minskat kraftigt under 2000-talet och den har därför tagits upp på den svenska rödlistan som missgynnad (NT). Ejdern ökade kraftigt i antal fram till mitten av 1990-talet. Därefter har en påtaglig minskning konstaterats som förväntas fortsätta framåt i tiden, kanske med uppemot 50 % de kommande 20 åren. Den förekommer längs alla våra kuster, från Bohuslän via Skåne till Norrbotten. Det totala antalet par i Sverige beräknas till cirka 360 000, d.v.s. ejdern kan fortfarande betraktas som en allmän fågel. Födan utgörs av musslor, främst blåmusslor. Ungarna kräver emellertid små kräftdjur som föda de första tio dagarna. (artDatabanken, 2019.

www.artfakta.se)

Antalet noterade ejderkullar vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

Orsaken till den pågående minskningen av antalet ejdrar är än så länge inte helt klarlagd. Liksom för alfågel finns en hypotes om att det kan bero

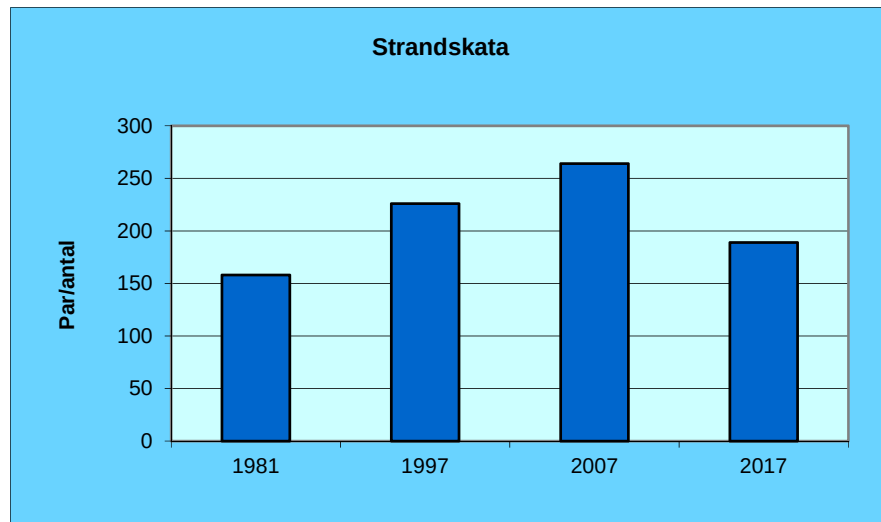
på förändringar i tillgång på musslor av lämplig kvalitet. En annan möjlig orsak kan vara brist på vitamin B1 (thiamin), vilket har konstaterats hos ejder i Stockholms skärgård (Balk, m.fl. 2009) och dess effekter är likartade som hos måsfåglar, med bl.a. beteenderubbning och förlamning som följd. En annan faktor kan vara att ökad mängd småfisk konkurrerar om födan för unga ejdrar.

Ejder.

Vadare

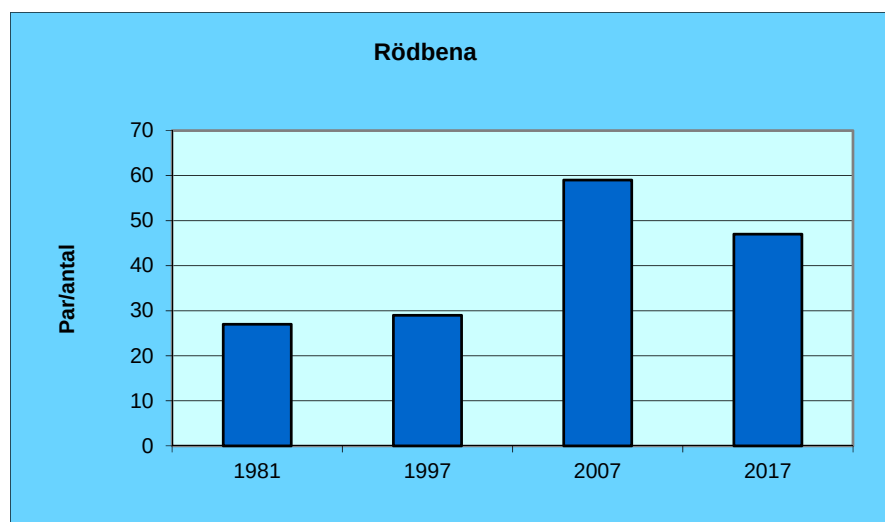
Sex vadararter häckar i skärgården och med totalt 277 par är det en relativt liten grupp antalsmässigt. De flesta arter i denna grupp har ökat. Strandskatan är den i särklass vanligaste vadaren med 191 par och den har en svagt ökande trend. I Smålands skärgård har arten minskat efter en liten ökning på 1990-talet (Johansson 2017). Enligt svensk häckfågeltaxering finns en signifikant minskande trend i Sverige (Green m.fl. 2019, www.fageltaxering.lu.se, Lunds universitet). Den svenska populationen beräknas till omkring 15 000 par (Ottosson m.fl. 2012). Östergötlands skärgård hyser därmed ca 1,3 procent av det svenska beståndet.

Antal par av strandskata vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

Även rödbenan, 48 par, visar på en ökning sedan 1980-90-tal. Beståndet fördubblades mellan 1997 och 2007. Enligt svensk häckfågeltaxering finns en signifikant minskande trend i Sverige (Green m.fl. 2019, www.fageltaxering.lu.se, Lunds universitet). I både Östergötlands och Smålands skärgård har dock en ökning konstaterats under 2000-talet (Johansson & Larsson 2008).

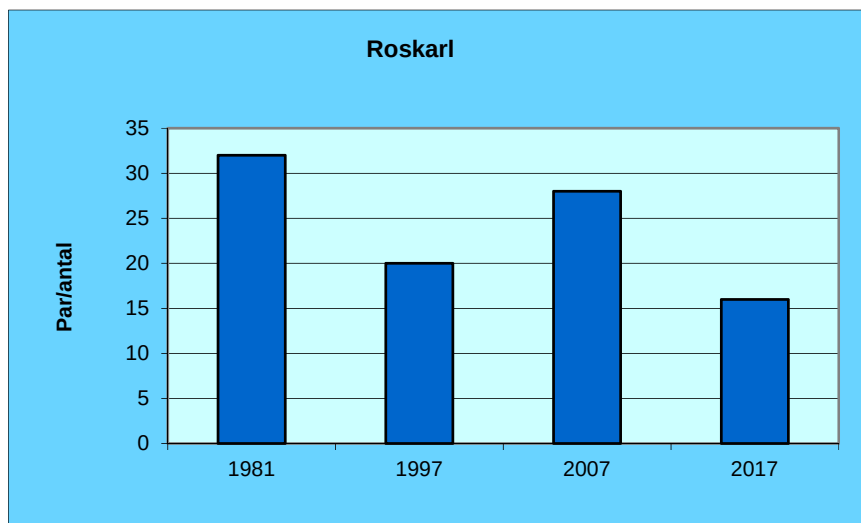
Drillsnäppan är fåtalig i det inventerade området (13 par) och häckar mer frekvent längre in i skärgården. Enligt svensk häckfågeltaxering finns en signifikant minskande trend i Sverige (Green m.fl. 2019, www.fageltaxering.lu.se, Lunds universitet).

Antal par av rödbena vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

Roskarlen (VU) är en typisk Östersjöart i Sverige. Den är knuten till skär med mås- och tärnkolonier. Arten är nu fåtalig i Östergötland med endast 16 par och trenden är klart minskande. I Smålands skärgård minskade den från 63 par 1990 till ett (!) par 2016. (Johansson 2017).

Det samlade svenska beståndet har minskat med drygt 50 % de senaste 20 åren och beräknas nu uppgå till cirka 1900 par (ArtDatabanken 2019, www.artfakta.se).

Antal par av roskarl vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

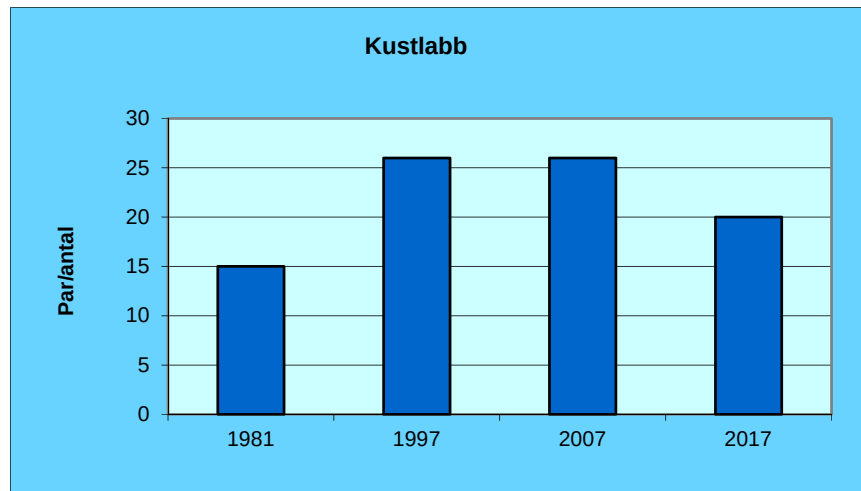

Roskarl.

Större strandpiparen är ovanlig som häckfågel, men några par (6) finns alltså kvar. Även tofsvipan häckar i enstaka par på några fågelskär. Totalt noterades fyra par.

Kustlabb

Totalt konstaterades 21 häckande par kustlabb och det är den absoluta merparten av paren i länets skärgård. Från 1981 till 1997 skedde en markant ökning, men antalet par har sedan dess legat relativt stabilt kring 20 - 25 par. Ungefär samma mönster har noterats längs Upplandskusten (Pettersson 2005). Det svenska beståndet längs Östersjökusten uppskattas till drygt 450 par (Ottosson m.fl. 2012). Östergötlands skärgård hyser alltså ca fem procent av det svenska Östersjöbeståndet.

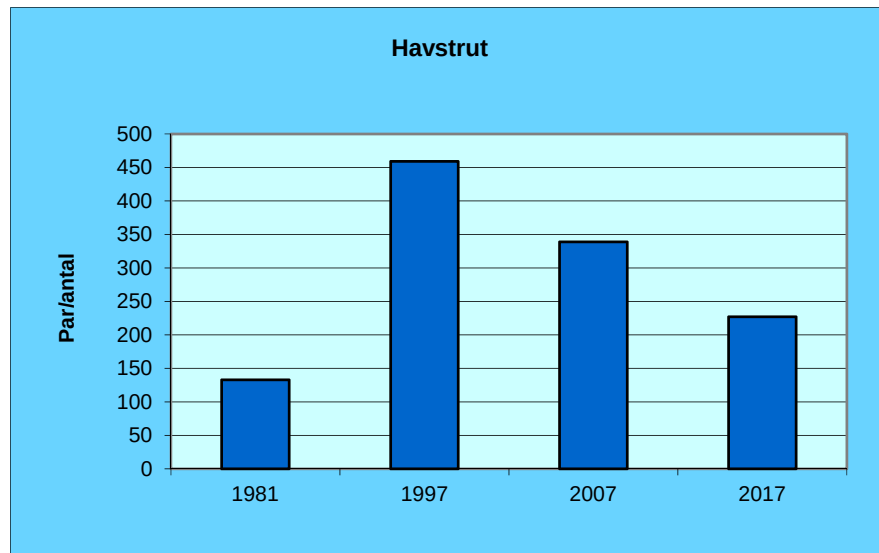
Antal par av kustlabb vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

Kustlabb.

Måsar och trutar

De fem arterna i denna grupp är strax efter tärnorna den vanligaste artgruppen med totalt 2924 par. Här finner vi tydliga minskningar hos flera arter. 227 par havstrutar noterades och den har minskat klart sedan 1997. Mellan 1981 och 1997 var det dock en mycket kraftig ökning. I Smålands skärgård har beståndet minskat kraftigt under 2000-talet (Johansson 2017). Trenden i Sverige är också signifikant minskande (Green m.fl. 2019, www.fageltaxering.lu.se, Lunds universitet).

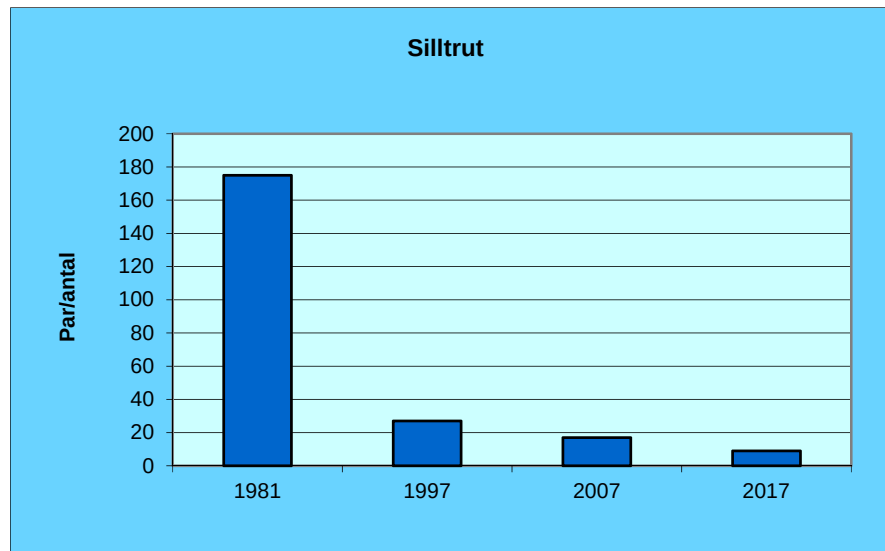

Antal par av havstrut vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

Havstrut.

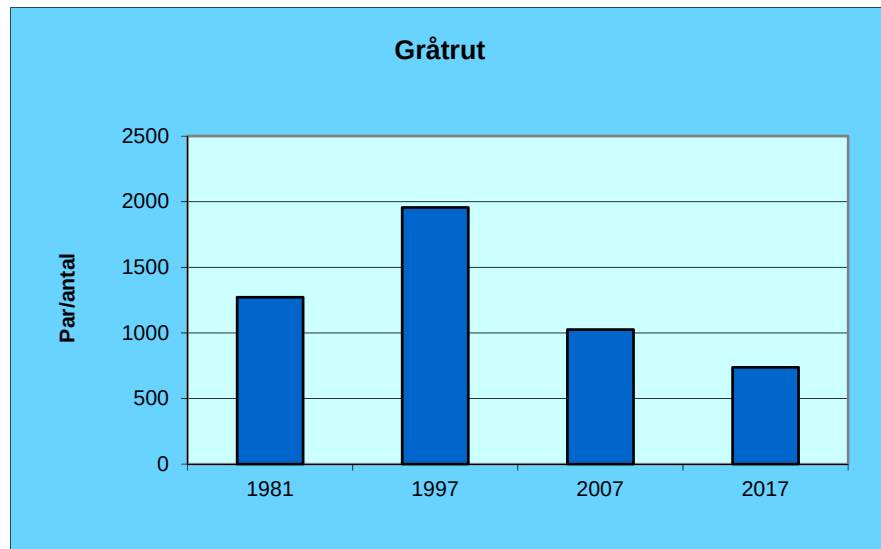
Silltruten (NT), som minskade med hela 90 % mellan 1981 och 1997, har tyvärr fortsatt att minska och endast nio par konstaterades. Det är förmodligen samtliga par i Östgötaskärgården. Denna minskande trend är generell längs hela den svenska Östersjökusten. Nominatrasen (*Larus f. fuscus*) har minskat från cirka 17000 par till dagens cirka 9000 längs ostkusten. Samtidigt har utbredningens tyngdpunkt förskjutits norrut; under 1970-talet fanns två tredjedelar av beståndet längs Götalands och Svealands kuster, men numera är norrlandsbeståndet ungefär lika stort som det i södra Sverige (ArtDatabanken 2019, www.artfakta.se). Födan utgörs stor del av fisk och fiskavfall (i Östersjön framför allt sill och skarpsill) och den skiljer sig markant i födoval från gråtruten. Den är också en "båtföljare" i betydligt större utsträckning än gråtrut. Utsläpp av matrester från de stora färjorna i Östersjön var tidigare en viktig födoresurs för silltruten innan denna hantering förbjöds på 1970-talet.

Antal par av silltrut vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

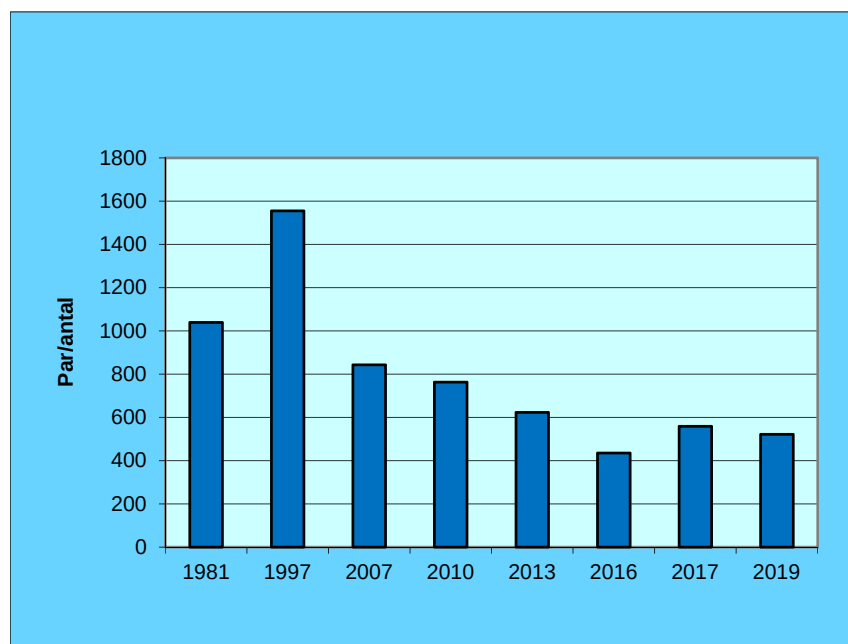
Gråtruten (VU) uppvisar en betydande minskning och den är inte längre den vanligaste arten i denna inventering. Gråtruten ökade fram till mitten av 1990-talet, men därefter har en kraftig minskning skett mellan 1997 och 2016. Nu är det bara en tredjedel så många par som i slutet av 1990-talet. Trenden i Sverige är också signifikant minskande (Green m.fl. 2019, www.fageltaxering.lu.se, Lunds universitet).

Den omfattande minskningen längs våra kuster kan ha flera orsaker. Yrkesfiskets tillbakagång och minskad tillgång på öppna soptippar kan ha påverkat födotillgång. Den så kallade "trutdöden" har troligen spelat in. Sjuka fåglar och låg reproduktion har konstaterats framförallt under 1990-talet. En möjlig förklaring kan såsom för ejdern vara brist på vitamin B1 (tiamin), som medför ökad dödlighet och reproduktionsstörningar. Gråtruten häckar oftast i kolonier och spelar en huvudroll på de utpräglade fågelskären. Här häckar även ett stort antal andra arter i skydd av trutarnas försvar av boplatser. Arten har därför en nyckelroll för fågellivet på dessa skär. Den svenska populationen är beräknad till 61 000 par, varav ungefär hälften finns längs ostkusten. Östgötaskärgården hyser bara omkring två procent av ostkustens bestånd.

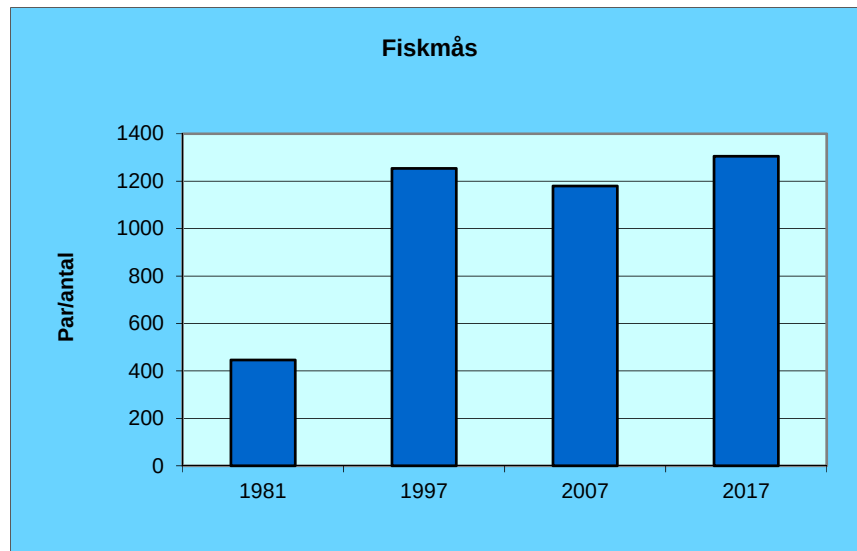
Antal par av gråtrut vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

Gråtruten följs med tätare intervall på 41 utvalda trutskär (vart tredje år) inom den regionala miljöövervakningen. Inventeringen 2019 visar på en viss stabilisering av populationen, dock på en låg nivå. Totalt noterades 1044 individer i kolonierna (522 par). Inga sjuka fåglar kunde ses och reproduktionen bedöms som normal.

Antal par av gråtrut vid inventering av 41 s.k. trutskär i Östergötlands skärgård 1981-2019.

Fiskmåsen är den vanligaste arten i denna grupp och populationen ligger sedan 1997 relativt stabilt. Drygt 1300 par konstaterades 2017. I Småland har individantalet i kolonierna minskat (Johansson & Larsson 2008). Trenden i Sverige är svagt minskande (www.fageltaxering.lu.se, Lunds universitet).

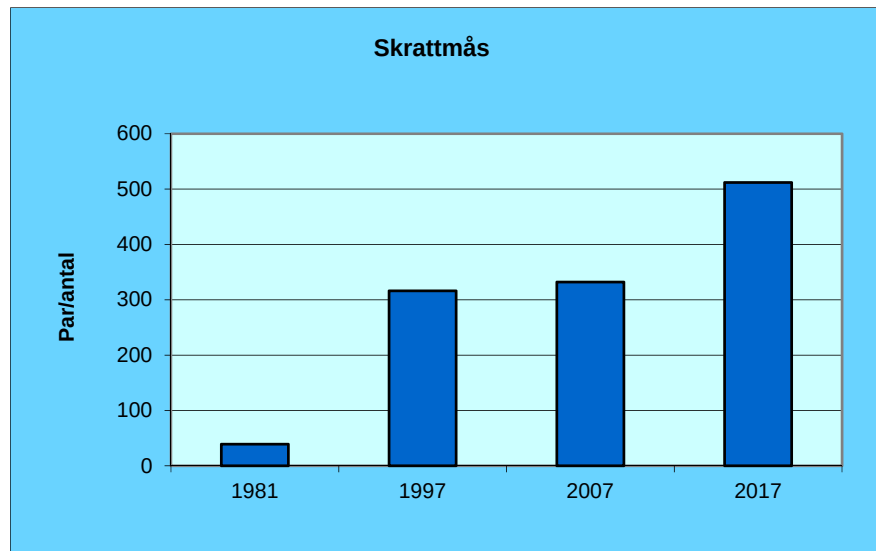

Antal par av fiskmås vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

Fiskmåsar.

Populationen av skrattnås har en klart ökande trend. Drygt 600 par konstaterades 2017. Trenden i Sverige är dock minskande (Green m.fl. 2019, www.fageltaxering.lu.se, Lunds universitet). Minskningen var framförallt mycket kraftig under 1980-talet.

Antal par av skrattmås vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

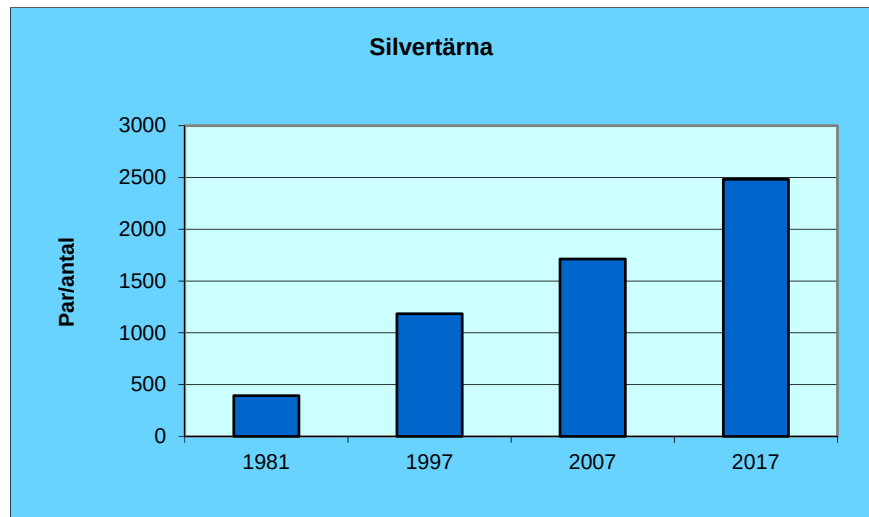

Skrattmåskoloni.

Tärnor

Tre tärnarter förekommer och nu är de den antalsmässigt största gruppen i inventeringen med nära 3300 par. Både fisk- och silvertärna är på stark frammarsch i Östgötaskärgården. De gynnas av den starkt ökande mängden småfisk, t.ex. spigg, i vattnen. Småfisken har blivit vanligare längs kusten då större rovfiskar minskat. Stora mängder småfisk som spigg och skarpsill gör att mängden små kräddjur, snäckor och djurplankton minskar. Om dessa minskar kan mängden växtplankton och påväxtalger i sin tur öka och tillväxten påskyndas av övergödningen. Ökad algblooming leder till ökad grumling och syrebrist, vilket missgynnar de stora rovfiskarna. Sådana kaskadeffekter är ett resultat av bl.a. övergödning och hårt fisketryck (Moksnes m.fl. 2010).

Silvertärnan är den i särklass vanligaste arten i denna inventering med drygt 2600 par. Den visar en stark och stadig ökning sedan 1981. Flera andra inventeringar visar på ökning, t.ex. i Småland (Johansson 2017). Trenden i Sverige är dock stabil (Green m.fl. 2019, www.fageltaxering.lu.se, Lunds universitet).

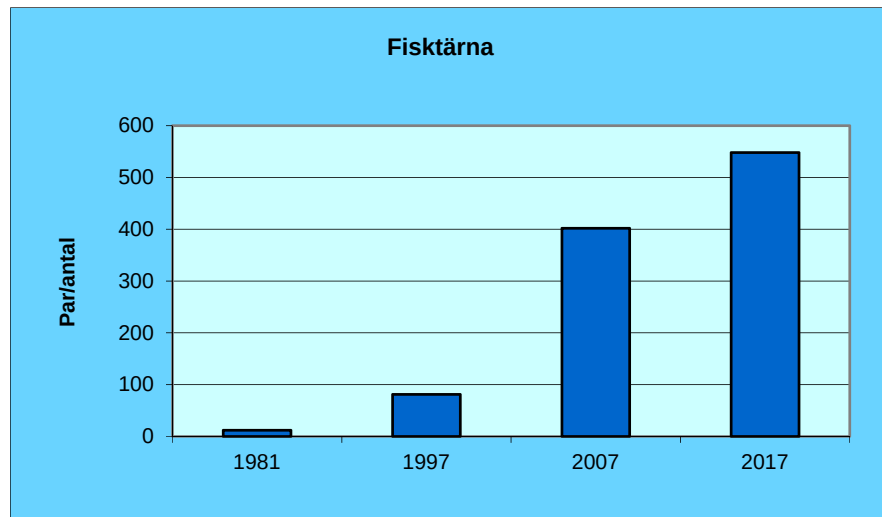

Antal par av silvertärna vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

Silvertärnor.

Fisktärnan är inte lika talrik i inventeringsområdet (ca 600 par), men den har ökat mycket kraftigt de senaste 20 åren. Den är traditionellt vanligare i innerskärgården, men har på senare tid blivit vanlig även i mellan- och ytterskärgård. Trenden i Sverige är stabil (Green m.fl. 2019, www.fageltaxering.lu.se, Lunds universitet).

Antal par av fisktärna vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

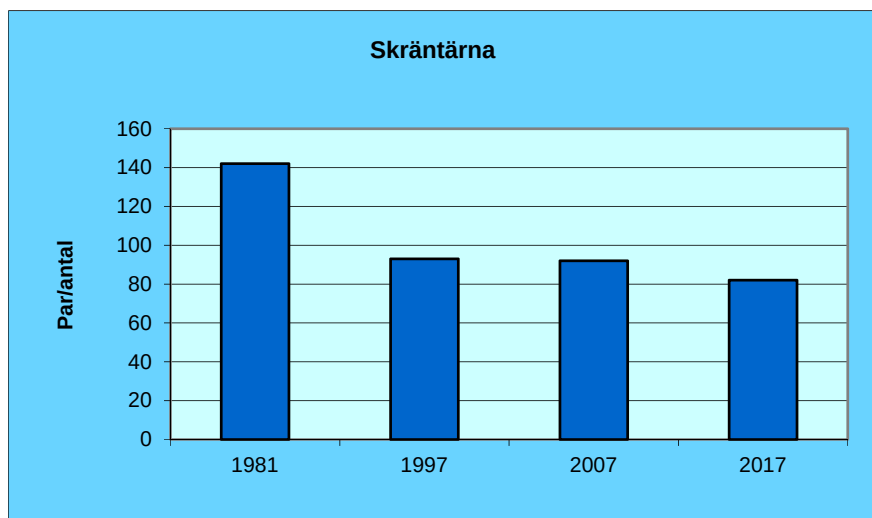

Fisktärna.

Skräntärnan (NT) är betydligt mer fåtalig än de ovan beskrivna tärnarterna. Vid inventeringen 2017 konstaterades 83 par och trenden är svagt minskande. I Östergötlands län brukar alla par finnas i en eller ett par kolonier i Gryts skärgård. På senare år häckar den även i den norra delen, i Bråvikens mynning, där en population om ett 50-tal par har alternerat mellan skär i Östergötland och Södermanland.

Arten övervakas årligen inom det nationella åtgärdsprogrammet för hotade arter (ÅGP). Skräntärnorna har minskat i Östersjön sedan sin storhetstid i början av 1970-talet då det fanns 2200 par, varav cirka 900 par i Sverige (ArtDatabanken 2019, www.artfakta.se). Under åren 2014-2017 har det svenska beståndet legat i intervallet 540 – 600 par (Ulrik Lötberg, i brev). Det innebär att omkring 15 % av Sveriges skräntärnor häckar i Östergötland. Det är därmed den art i Östergötland vi har störst bevarandansvar för. Under de senaste åren har reproduktionen gått

relativt dåligt för arten, främst på grund av predation från mink, gråtrut och havsörn (Ulrik Lötberg pers. com., egna obs).

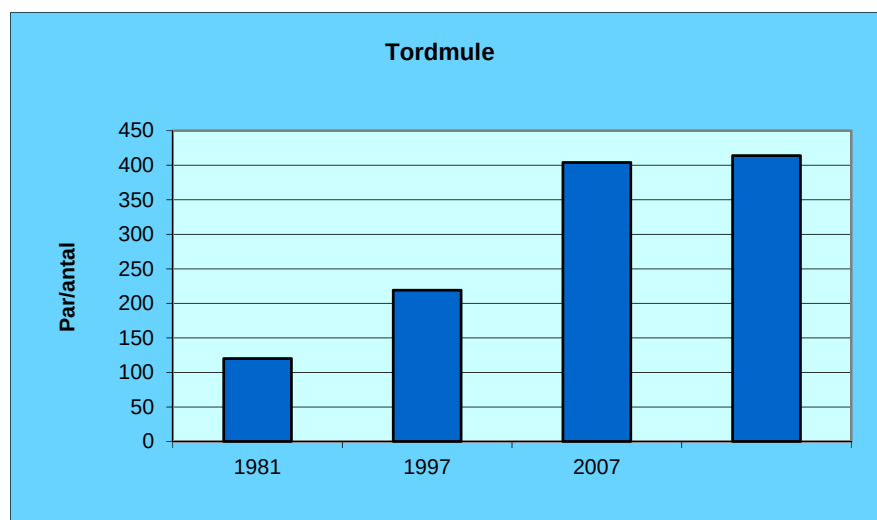
Antal par av skräntärna vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

Skräntärna.

Alkor

Av våra tre alkor är tordmulen klart vanligast med drygt 400 par. De flesta häckar på fågelskär i yttersta havsbandet i Gryts skärgård, men enstaka par finns på några andra platser. Precis som silvertärnan uppvisar den en tydligt ökande trend alltsedan 1981. Den livnär sig av pelagisk småfisk, främst kusttobis. I Smålands skärgård har beståndet också ökat (Johansson 2017). Beståndet i Sverige har uppskattats till ca 23000 par (Ottosson m.fl. 2012). Östergötland hyser därmed bara omkring 1,5 procent av det svenska beståndet.

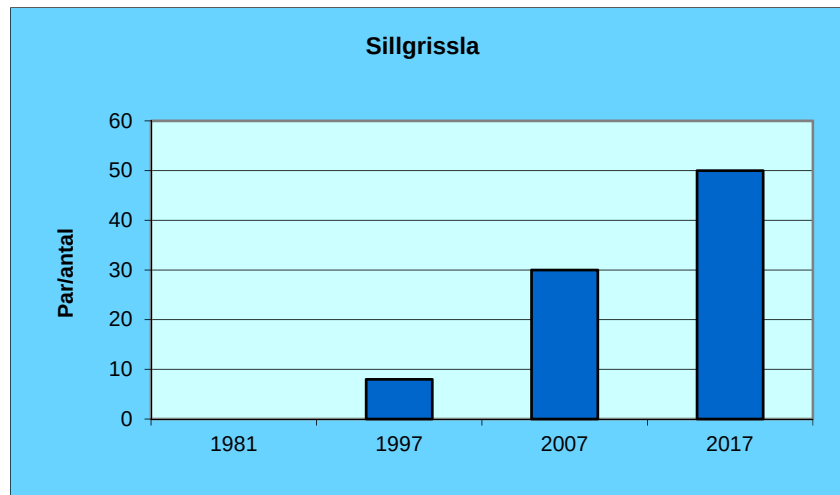

Antal par av tordmule vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

Tordmule.

Sillgrisslan har också ökat, även om antalet par är betydligt färre (50 par) än tordmulen. De häckar endast på ett skär i Gryts skärgård. Här blev arten permanent från 1987.

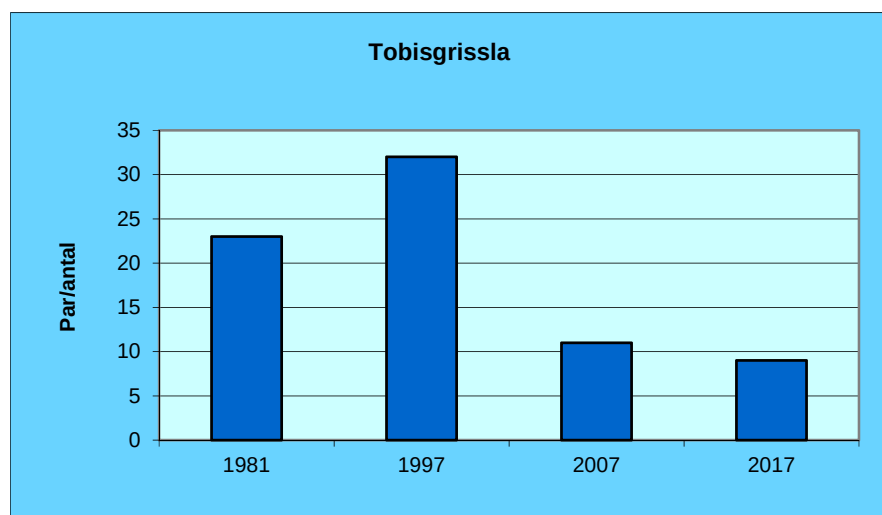
Antal par av sillgrissla vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

Sillgrisslor.

Tobisgrisslan är nu mycket sparsam i Östergötlands skärgård. Den häckar i enstaka par på steniga skär i ytterskärgården. Arten har hög boplatstrohet. Födan utgörs huvudsakligen av bottenlevande fiskar som tas på upp till cirka 30 meters djup. Den viktigaste bytesarten i Östersjön är tånglaken *Zoarces viviparus*. Tobisgrisslan har under de senaste decennierna minskat kraftigt i antal längs kusten från Småland till Uppland. Här anses predation av mink vara en starkt bidragande orsak. I Småland finns endast enstaka par kvar. I Stockholms skärgård, som 1975 uppskattades hysa cirka hälften av det svenska beståndet, har antalet minskat från 5 300 till uppskattningsvis 1 200 par 1999, dvs. 78% minskning. I gengäld har arten ökat kraftigt i antal i norra delen av Bottenhavet och i Norra Kvarken som tillsammans numera hyser merparten av det svenska beståndet. Dessa ökningarna kompenserar dock ej fullt ut minskningen i egentliga Östersjön - total minskning i Sverige under de senaste 20 åren är drygt 20%. Det svenska beståndet uppskattas till 11000 par (10000-12500). De svenska tobisgrisslorna

utgör cirka en tiondel av det europeiska beståndet (ArtDatabanken 2019 www.artfakta.se).

Antal par av tobisgrissla vid kustfågelinventeringarna i Östergötland 1981-2017.

3. 2 Kustfågelräkning i tolv kustrutor

Länets tolv kustrutor är slumpvis valda 2 x 2 km-rutor bland de rutor som helt eller delvis omfattar en ö.

I dessa områden har, som beskrivits ovan, alla kustfåglar räknats årligen 2015-19 vid ett tillfälle i slutet av maj. I tabellen nedan anges medelantalet sedda individer per år totalt för de 12 rutorna under de fem åren. Det ger en bild av vilka kustfågelarter som är de vanligaste resp. ovanligaste fåglarna i området.

Tabell 2. Medelantalet individer per år som registrerade i de 12 kustrutorna 2015-19.

Storskarv	215
Ejder	181
Silvertärna	160
Storskrake	155
Fiskmå	135
Knölsvan	130
Fisktärna	118
Skrattmå	106
Knipa	98
Gräsand	95
Grågås	88
Gråtrut	33
Skäggdopping	25
Havstrut	22

Småskrake	21
Strandskata	19
Gråhäger	19
Kråka	17
Svärta	13
Kanadagås	11
Havsörn	11
Vigg	10
Sångsvan	8
Snatterand	6
Skedand	5
Kricka	5
Drillsnäppa	4
Vitkindad gås	3
Rödbena	3
Skräntärna	3
Gravand	2
Korp	1
Tofsvipa	1
Sothöna	1
Svarthakedopping	0,4
Större	
strandpipare	0,4
Trana	0,2
Brunand	0,2

3.3 Felkällor

Det är resurskrävande att få en heltäckande och säker bild av det häckande fågelbeståndet i skärgårdsområden. Inventeringen 2017 är ett urval av öar med tyngdpunkt i mellan- och ytterskärgård som till stor del utgörs av fågelskyddsområden. Det får man beakta då slutsatser ska dras. Bland skärgårdsfåglarna finns flera mycket rörliga arter som t.ex. skrattmå, fisk- och silvertärna, som kan flytta mellan olika häckningsskär olika år (se t.ex. Landgren 2010, egna obs.). Det innebär att vissa kolonier kan hamna utanför själva inventeringsområdet och således inte komma med i statistiken vissa år. En art kan minska totalt sett men av någon anledning flytta längre ut i skärgården och ge sken av en ökning eller vice versa.

Alla individer som registrerats som par häckar inte och metoden förutsätter en könkvot om 1:1 hos änder. Att bestämma antalet par genom individräkning och division med två ger en underskattning av det verkliga antalet eftersom inte båda föräldrarna är på plats för alla par. Jämförande studier går dock att göra. En fördel vid dessa inventeringar är dock att det varit samma inventerare 1997, 2007 och 2017, vilket gör att bedömningar har gjorts någorlunda likartat.

4. Referenser

- Andersson, Å & Staav, R. 1980.** Den häckande kustfågelfaunan i Stockholms län 1974-1975. Stockholms läns landsting. Regionplanekontoret. Nacka.
- Artdatabanken. 2015.** Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken, SLU, Uppsala.
- Aspenberg, P. & Axbrink, M. 2009.** Kustfåglar i Gävleborg. Länsstyrelsen Gävleborg 2009:10.
- Balk, L., Hägerroth, P.-Å., Åkerman, G., Hanson, M., Tjärnlund, U., Hansson, T., Hallgrímsson, G., Zebühr, Y. och Sundberg, H. 2009.** Tiaminbrist och överdödlighet i neurotoxiska symptom hos ejder i Stockholms skärgård. Institutionen för tillämpad miljövetenskap, Stockholms universitet.
- Bylund, L. & Cairén, S. 1978.** Inventering av fågelskyddsområden i Östergötlands skärgård. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen.
- Gezelius, L. 1999.** Inventering av kustfåglar i Östergötlands skärgård. Länsstyrelsen rapport 1998:6.
- Gezelius, L. 2012.** Kustfåglar i Östergötland – inventeringar 2007 och 2010. Länsstyrelsen rapport 2012:7.
- Gezelius, L. & Larsson, M. 2007.** Storskarv och silltrut - länsinventering i Östergötland 2006. Vingspegeln 26:30-35.
- Green, M., Haas, F. & Lindström, Å. 2019.** Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2018. Rapport, Biologiska institutionen, Lunds universitet. 92 pp.
- Gustafsson, L.-Å. 1983.** Botanisk inventering av Östergötlands skärgård. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen.
- Haas, F. & Green, M. 2016.** Projektplan för nationell övervakning av häckande kustfåglar (reviderad version från 2015). Lunds universitet (stencil).
- Johansson, T 2017.** Fåglar i ytterskärgården – visar på Östersjöns tillstånd. Miljöövervakning i Kalmar län. Länsstyrelsen i Kalmar län.
- Johansson, T & Larsson, T. 2008.** Häckfågelfaunan i östra Smålands ytterskärgård 1990-2008. Rapport 2008:13. Länsstyrelsen i Kalmar län.
- Kustfågelgruppen. 2009.** Kustfågelbeståndets utveckling i Stockholms läns skärgård. Sveriges Ornitologiska Förening. Stockholm.
- Landgren, T. 2010.** Vänerns fågelskär. Inventering av sjöfåglar 1994-2009. Vänerns vattenvårdsförbund rapport nr. 54.
- Lindström, Å, Green, M. & Ottvall, R. 2019.** Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2018. Lunds universitet, Lund 2019.
- Magnfält, C. & Olofsson, P. 1982.** Inventering av fågelskyddsområden i Östergötlands skärgård. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Planeringsavdelningen.
- Moksnes, P-O., Baden, S., Råberg, S. & Kautsky, L. 2010.** Rovfisk påverkar vegetation längs Sveriges kuster. I Havet 2010, ss. 62-64. Naturvårdsverket och Havsmiljöinstitutet.

Olsson, V. 1974. Förändringar inom en population av tordmule *Alca torda* och tobisgrissla *Ceppus grylle* i Östergötlands skärgård. Vår Fågelvärld 33:3-14.

Olsson, V. 1995. Röskären - Östergötlands finaste fågelskär. Vingspegeln 14:126-136.

Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N., Lindström, Å., Nilsson, L., Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. 2012. Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. SOF, Halmstad.

Ottvall, R. 2012. Ejderns och andra musselätande dykänders minskning i Östersjön. Rapport från miljöforskningsberedningen. Miljöforskningsberedningen, Rapporter, 29 augusti 2012.
<http://www.regeringen.se/sb/d/108/a/197850>

Pettersson, J. 2005. Kustfågelinventeringen i Uppsala län 2002 och 2003. Länsstyrelsen Uppsala län, meddelande 2005:6.

Statens naturvårdsverk. 1978. Biologiska inventeringsnormer, Fåglar. 1978:1.

Svensson, S., Svensson, M. & Tjernberg, M. 1999. Svensk fågelatlas. Vår fågelvärld, supplement 31, Stockholm.

5. Områdesvis redovisning och klassning

I detta avsnitt redovisas de inventerade områdena 2017. **Tabellerna avser antalet par räknade vid den stora inventeringen 2017.** Områdesbeteckningar från inventeringen 1997 har behållits. För varje område anges om området har inventerats tidigare och om det är fågelskyddsområde. Områdena beskrivs kort och fågellivet kommenteras ibland med jämförelser med tidigare inventeringar och ibland med fågelskärsinventeringen 2013, -16 och -19.

1a Penningskären

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1997 och 2007 samt delvis också 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

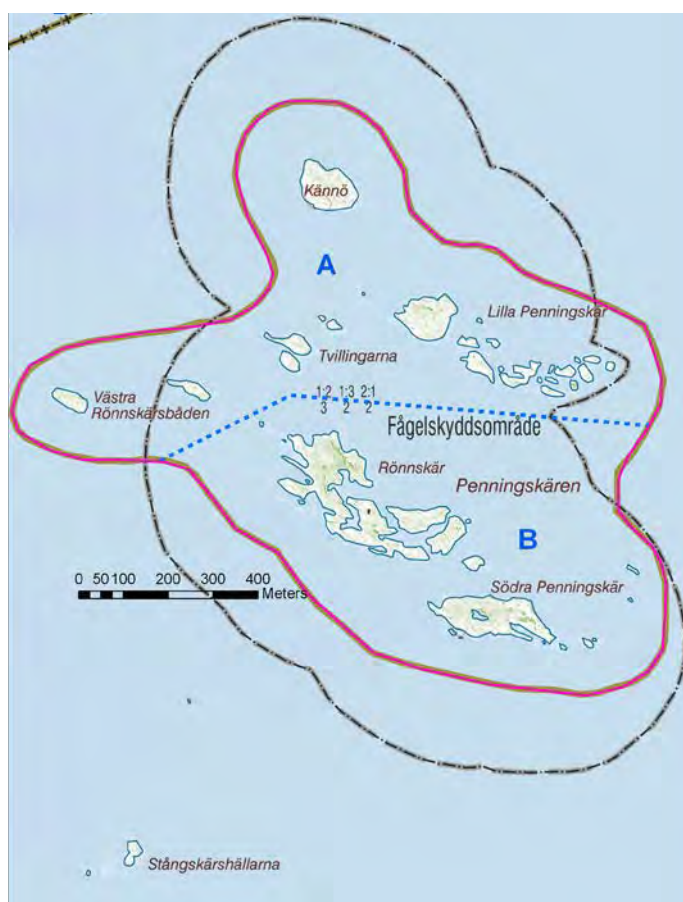
Vackra skär i ytterskärgården belägna i Bråvikens naturreservat (NR). Här och var finns enstaka björk, rönn, klibbal och vide. I fältskiktet finns gräs och fågelskärsflora. Kännö är relativt hög och hyser en rik flora med bl.a. fackelblomster, brunskära och gul fetknopp. Lilla Penningskär är ett flackare skär med klapperstenstrand i söder. Här finns bl.a. vejde och mjölkört. Rönnskär är ett relativt kallt skär med isslipade hållar. På Södra Penningskär finns björk och vide i skyddade lägen. En vattensamling finns på ön. På Rönnskär finns en äldre stuga.

Fågelliv

Ögruppen hyser ett rikt fågelliv med 20 kustfågelarter representerade. De stora trutkolonierna sätter sin prägel på öarna. De finns på Kännö, Tvillingarna, Lilla Penningskär, Rönnskär och Södra Penningskär. Inga ejderkullar noterades. 1997 häckade 200 par gråtrut här och 2007 129 par. 2010 var antalet nere i knappt 100 par gråtrut. 2019 noterades 87 par gråtrut. Fisk- och silvertärna samt fiskmås och skratmåsar har däremot ökat kraftigt.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan	2	1
Grågås		8
Skedand		2
Gräsand	1	1
Vigg	4	10
Svärta		7
Småskrake	3	1
Storskrake	1	1
Strandskata	4	
Roskarl	1	1
Rödbena	3	2
Kustlabb	1	1
Havstrut	5	2
Silltrut	1	
Gråtrut	83	5
Fiskmåsar	20	25
Skratmåsar		36
Fisktärna	15	48
Silvertärna	33	80
Tobisgrissla	3	

Bedömning

Fågellivet har högt skyddsvärde med tanke på art- och individrikedomen, samt häckande svärta, roskarlar, silltrut, kustlabbar och tobisgrissla.

Gräsälar invid Hankskären.

1b Simpskär

Fågelskyddsområde 1/4 - 15/7. Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Ett vackert flackt skär med släta hållar och ört- och gräsvegetation. Enstaka klibbal, björk och rönn samt nyponbuskar finns. Här förekommer styvmorsviol, klibbglim, skräppa, gräslök, vänderot, kvanne, gullris och strandveronika. Området ligger i Bråvikens NR. Skäret bör röjas.

Fågelliv

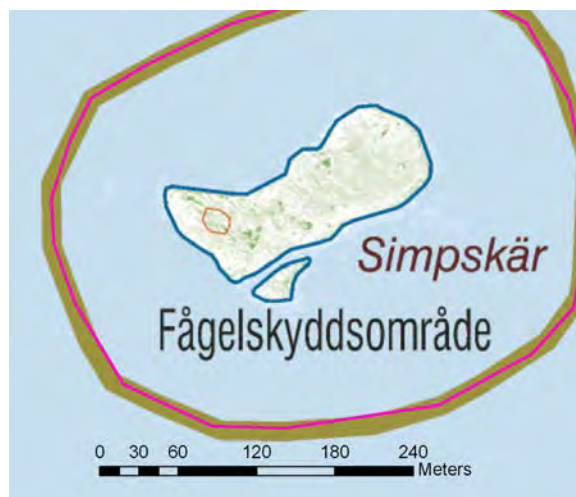
Ett litet typiskt fågelskär. Gråtrutkolonin som fanns 1997 byttes 2007 till en koloni silvertärnor. Roskarl häckade 1997. Nu är fågellivet både art- och individfattigt.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Storskrake	2
Fiskmås	1
Skrattmås	2
Silvertärna	3

Bedömning

Fågellivet har lågt skyddsvärde.

1c Hankskären

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1981, 1997, och 2007, samt också 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Ytterskärgårdsöar i Bråvikens NR med sparsam vegetation. Fågelskärsflora finns på Stora Hankskär.

Fågelliv

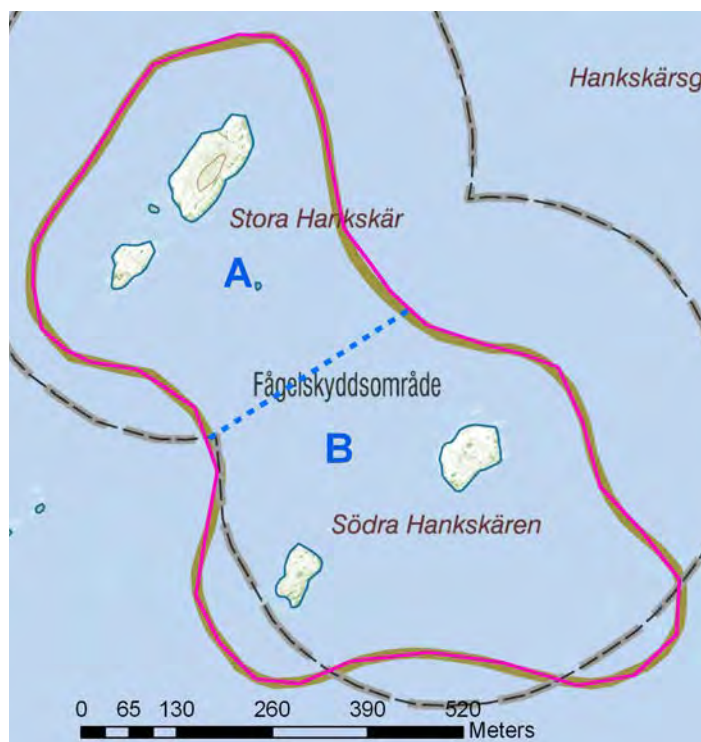
Skären domineras av gråtrut och silvertärna. 1997 häckade 300 par storskrav här och 2010 120 par. 1981 häckade 60 par gråtrut och 10 par silltrut här. 1997 minskade gråtrutarna till 30 par gråtrut och silltrutarna var borta. Kustabb fanns 1997. Silvertärna och har ökat kraftigt. 2016 fanns 90 par silvertärnor. 2019 noterades 38 par gråtrut på Stora Hankskär (76 ex.). Ca 350 gråsälar noterades i området i maj 2017.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan	1	
Grågås	3	
Gravand		1
Strandskata	1	1
Havstrut	2	4
Gråtrut	28	4
Fiskmås	4	8
Silvertärna	75	4
Tordmule	1	3

Bdeömning

Fågellivet har skyddsvärde.

1d Ölskären

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7 i sektor B, C och D. Inventerat även 1981, 1997 och 2007, samt B-D också 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Vackra öar i ytterskärgården inom Bråvikens NR. Här finns fina isslipade hållar, hållkar och en del klapperstensfält. De större öarna har en väl utbildad fågelskärsvegetation. Här finns t.ex. riklig förekomst av malört, baldersbrå, gökblomster, renfana, vänderot, styvmorsviol, kärleksört, gul fetknopp, fackelblomster och klibbglim. Enstaka nyponbuskar förekommer.

Fågelliv

Relativt artrika fågelskär. 1981 och 1997 dominerade tre trutkolonier som satte sin prägel på ögruppen. 1997 häckade här 90 par gråtrut! och 2007 21 par. Sedan 2007 är det silvertärnorna som är vanligast. Roskarl och kustlabb häckade 2007. 2019 noterades större strandpipare på Stora Ölskär.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

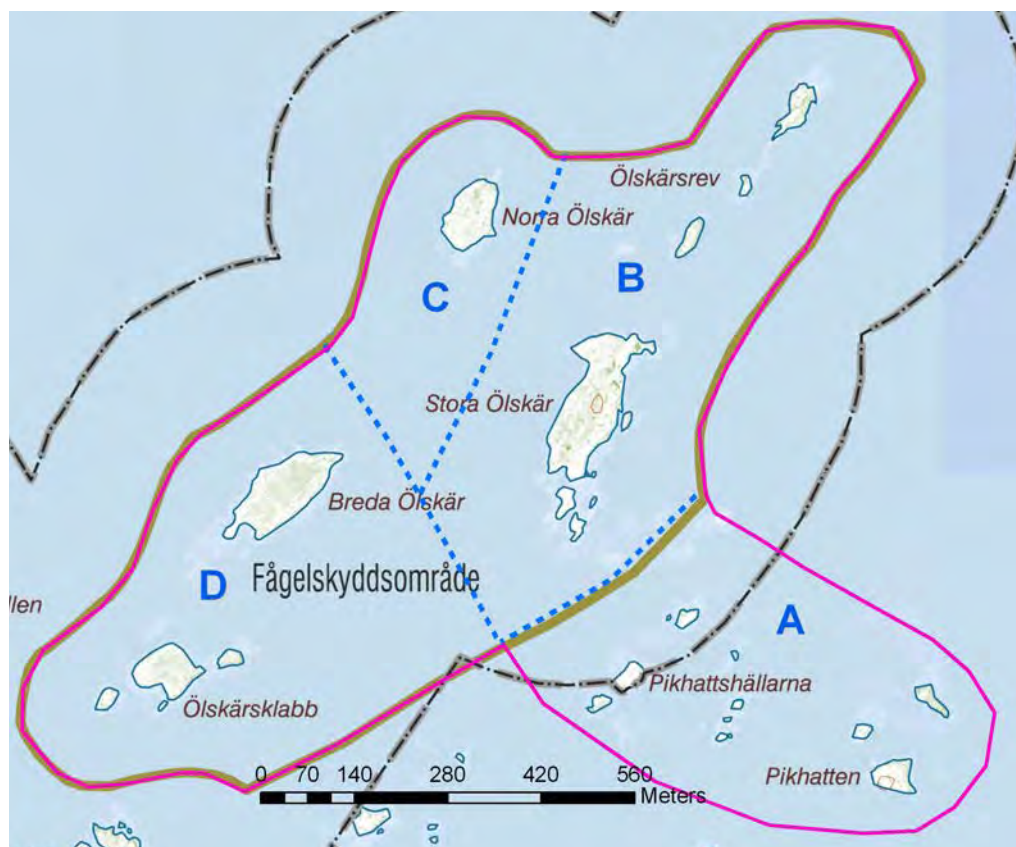
Sektor	A	B	C	D	Summa
Knölsvan		1		1	2
Snatterand			1		1
Skedand				1	1
Gräsand		6			1
Svärta		1			1
Småskrake		1			1
Storskrake	1			2	3
Strandskata		2		2	4
Rödbena		1			1
Havstrut	2	1	1	2	12
Gråtrut		1			1
Fiskmås	1	8	3	1	13
Skrattmås	1	1			2
Silvertärna	3	8	1	40	52

Bedömning

Fågellivet har högt skyddsvärde i sektor B och D på grund av relativt hög artrikedom.

Stora Ölskär.

1e Stora och Lilla Blacken

Stora Blacken är fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1981, 1997 och 2007. Stora Blacken också 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Skär i yttersta havsbandet i Bråvikens NR. Lilla Blacken är ett relativt kalt skär. Här finns ett klapperstensfält. Klibbglim förekommer. Stora Blacken har en toppunkt i söder och flackar ut mot norr. Även här finns ett klapperstensfält. Skäret har en rik fågelskärsflora med malört, klibbglim, baldersbrå, vejde, kvanne och fågelbrosklav.

Fågelliv

Lilla Blacken (A) är fågelfattigt medan Stora Blacken (B) är både art- och individrikt som domineras av trut-, mås- och tärnkolonin. Här häckar även svärta och tordmule. På St. Blacken fanns 100 par gråtrut 1981, 1997 var det 40 par på och 2010 var det bara 15 par gråtrut. 2019 noterades 13 par gråtrut, 35 par silvertärna och fem par skedand.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

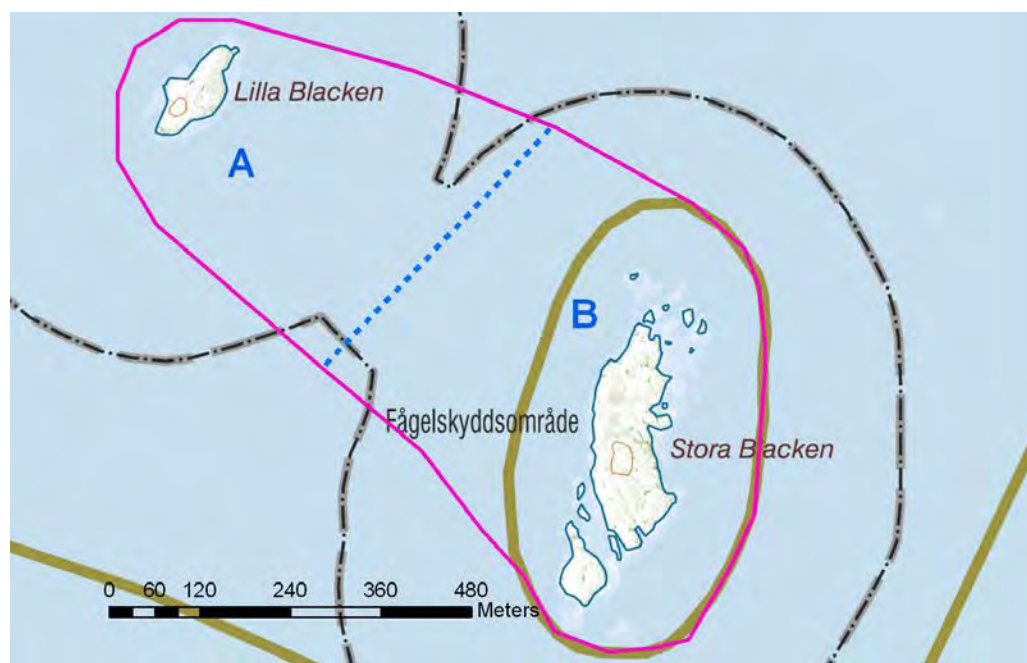
Sektor	A	B
Knölsvan		1
Gräsand		1
Vigg		6
Svärta		3
Småskrake	1	5
Storskrake		1
Strandskata	1	2
Kustlabb	1	
Havstrut		2
Silltrut		1
Gråtrut		25
Fiskmås	1	25
Skrattmås	1	50
Silvertärna	3	12
Tordmule		5

St. Blacken.

Bedömning

Fågellivet på Stora Blacken (B) har skyddsvärde. Lilla Blacken (A) har måttligt skyddsvärde.

1f Norra och Södra Törnsö

Fågelskyddsområde 1/2 - 15/8. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Höga och bergiga tallskogsöar i Bråvikens NR med orörd prägel.

Fågelliv

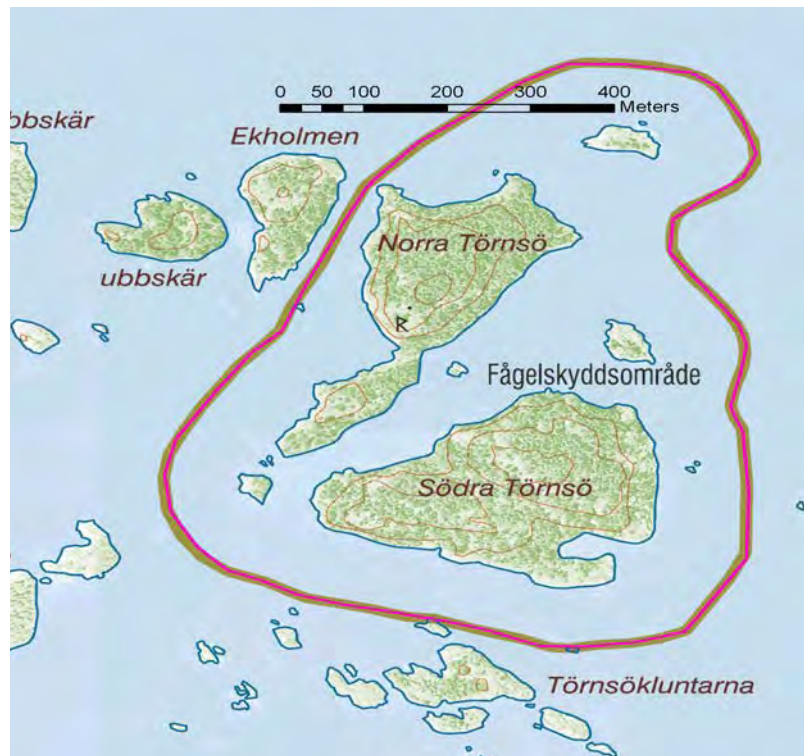
Fågellivet är tämligen art- och individfattigt.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Knipa	1
Vigg	3
Storskrake	2
Fiskmås	1
Fisktärna	1
Silvertärna	2

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde. Detta med hänsyn till annan störningskänslig häck-fågelfauna.

Törnsökluntarna.

1g Kvällsundsskären, Viboskär, m.fl.

Kvällsundsskären är fågelskyddsområde 1/4 - 15/7. Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Område med mindre skär som domineras av lavbevuxna hållar. Här och var finns klibbal, björk och enstaka rönn samt en och nybonbuskar. Här förekommer kaveldun, klibbglim, kvanne, vänderot, renfana och gräslök. Sektor A ligger i Bråvikens NR. Flera av skären i behov av röjning av träd och buskar.

Fågelliv

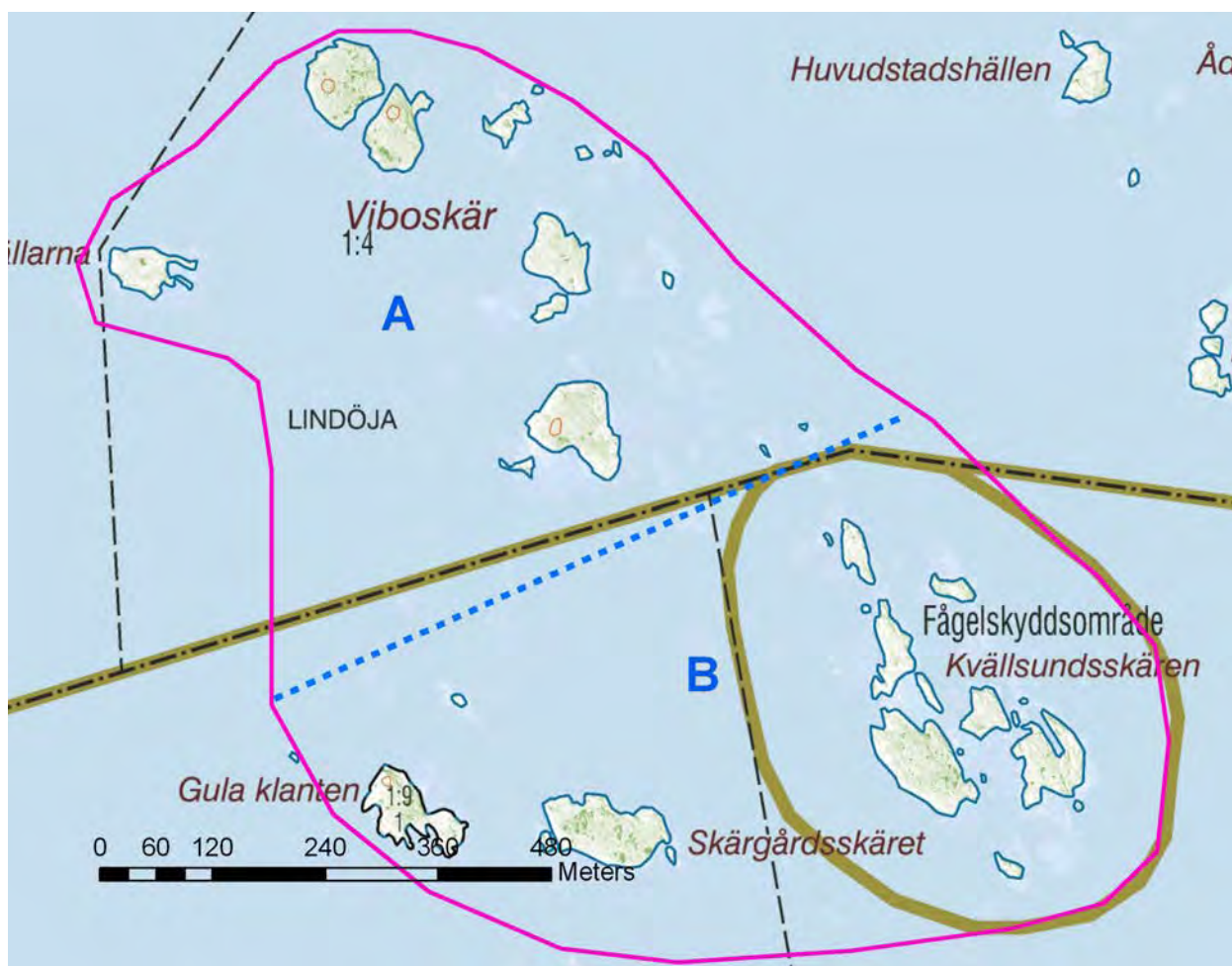
Kvällsundsskären är relativt artrika med bl.a. svärta och rödbena. Övriga skär inte är lika artrika.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan	2	2
Kanadagås		2
Gräsand		5
Knipa	2	
Svärta	1	2
Strandskata		1
Rödbena		1
Havstrut	1	1
Fiskmå	2	4
Skrattmå	1	2
Fisktärna		2
Silvertärna	4	3

Bedömning

Sektor B (Kvällsundsskären) har skyddsvärde. I sektor A samt på Gula Klanten och Skärgårdsskaret är skyddsvärdet måttligt.

1h Svinhällen

Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

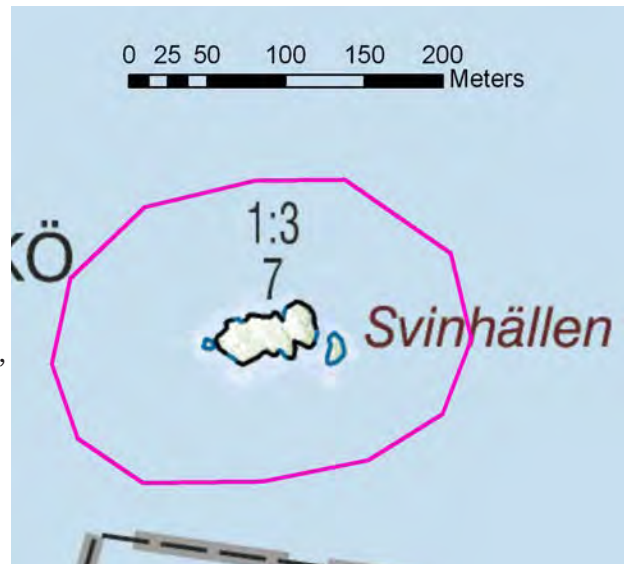
Litet och lågt klippskär söder om Arkö med klapperstenspartier. Lavar, gräs och örter dominerar vegetationen. På skäret finns också ett sjömärke.

Fågelliv

På detta lilla skär häckar ett par strandskata, ett par havstrut, 25 par fiskmåsar, fem par fisktärnor och 25 par silvertärnor.

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde med tanke på individrikedomen.

1i Östra gula skäret

Fågelskyddsområde 1/4 - 15/7. Inventerat även 2007.

Beskrivning

Flackt mindre fågelskär i Bråvikens NR med fågelskärsflora, t.ex. vänderot och gräslök, samt lite nyponbuskar.

Fågelliv

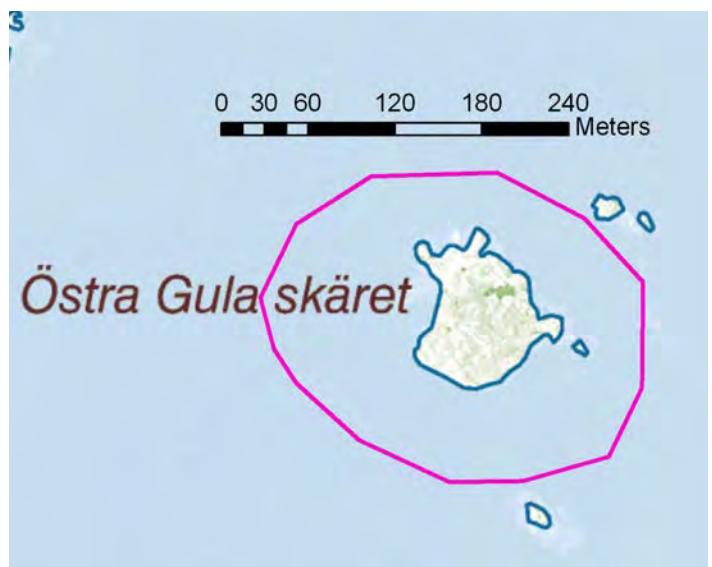
Enstaka änder och vitfågel häckar. Här fanns 2007 mindre gråtrutkoloni.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Gravand	1
Vigg	1
Storskrake	1
Strandskata	1
Gråtrut	1
Fiskmås	1
Skrattmås	1
Silvertärna	2

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

Rödbena.

1j Stångskären

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7 i sektor B. Även inventerat 2007 och sektor B också 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Höglänta skär i yttersta havsbandet öster om Arkö med fin fågelskärsflora, bl.a. gräslök, vänderot, fackelblomster och mycket klibbglim.

Fågelliv

Relativt artrika fågelskär i sektor B. Trutkolonin har minskat från 65 par 2007. 2019 noterades inga gråtrutar. Kustlabb har häckat tidigare.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	Summa
Knölsvan		1	1	2
Gravand		1		1
Snatterand		1		1
Gräsand	1	1		2
Vigg		3		3
Småskrake		2		2
Storskrake		2		2
Strandskata	1	1		2
Rödbena		1		1
Havstrut	1	1		2
Gråtrut	2	13		15
Fiskmåås	4	7	1	12
Skrattmåås		1		1
Silvertärna		10	1	11

Bedömning

Fågellivet i sektor B har skyddsvärde.

Stångskären.

1k Yttre Benskären

Ej tidigare inventerat. Även inventerat 2019 (Jan Gustafsson).

Beskrivning

Flacka klippskär i exponerat läge i Bråvikens NR. Lavar, gräs och örter dominerar vegetationen.

Fågelliv

Fågellivet är både art- och individrikt. Skären domineras av kolonier av trutar, måsar och tärnor, bl.a. skräntärna. Här häckar också svärta och rödbena. En ejderkull noterades. 2019 noterades ca 400 par fisk/silvertärna, 125 par skrattmåsar men bara fyra par skräntärnor.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Grågås	1
Snatterand	1
Skedand	2
Gräsand	2
Vigg	3
Svärta	3
Storskrake	1
Strandskata	2
Rödbena	2
Havstrut	2
Gråtrut	23
Fiskmåsar	80
Skräntärna	28
Fisktärna	33
Silvertärna	115

Bedömning

Fågellivet har högt skyddsvärde.

Yttre Benskären.

1l Vätterskär

Ej tidigare inventerat. Inventerat även 2019.

Beskrivning

Mindre, flackt och exponerat skär i Bråvikens NR med sparsam örtvegetation, bl.a. kvanne, kärleksört, baldersbrå och vänderot.

Fågelliv

En mindre trutkoloni dominerar. 2019 konstaterades 70 par gråtrut!

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Småskrake	4
Strandskata	1
Gråtrut	28
Havstrut	2
Fiskmås	3
Silvertärna	1

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde med tanke på trutkolonin.

Vätterskär.

1m Mellre Benskären

Ej tidigare inventerat. Inventerat 2018 och 2019 av Jan Gustafsson och Leif Gustafsson.

Beskrivning

Bergiga, flacka och exponerade skär i Bråvikens NR med sparsamt med vegetation.

Fågelliv

Relativt art- och individrika skär. Fågellivet domineras av vitfågel av måsar och tärnor. Även 2019 konstaterades ett par skrântärna.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par) 2018:

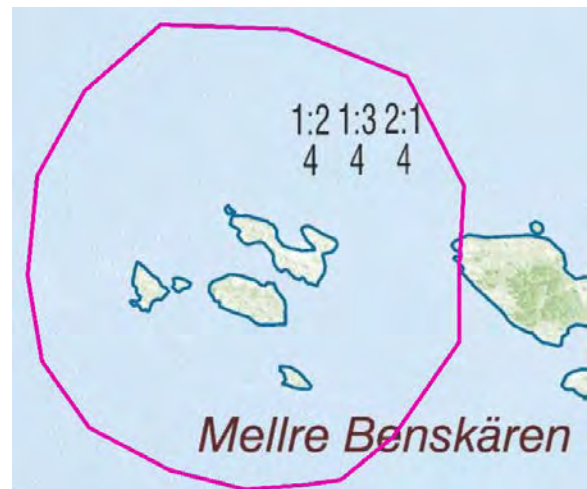
Vigg	1
Svärta	1
Småskrake	1
Strandskata	1
Kustlabb	1
Gråtrut	1
Fiskmås	25
Skrattmåsar	100
Skrântärna	1
Fisk/Silvertärna	150
Tobisgrissla	1

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

Mellre Benskären. FOTO: Thomas Johansson.

1n Kugghällen

Ej tidigare inventerat.

Beskrivning

Litet flackt skär väster om Stora Kuggen i Kopparholmarnas NR. Gräsvegetation i centrala delen. Nyponbuskar samt vänderot, tjärblomster, gräslök och kvanne förekommer.

Fågelliv

Fågellivet domineras av en tärnkoloni.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Kanadagås	1
Strandskata	1
Rödbena	1
Fiskmås	5
Silvertärna	30

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

Kugghällen mot SV.

2a Tärneör

Fågelskyddsområde 1/4 - 15/7. Inventerat även 1997, 2007 samt 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Ett litet kallt skär med klappersten och block. Här finns en rik fågelskärsflora med bl.a. renfana, klubbglim, baldersbrå, kvanne, vänderot och strandveronika.

Fågelliv

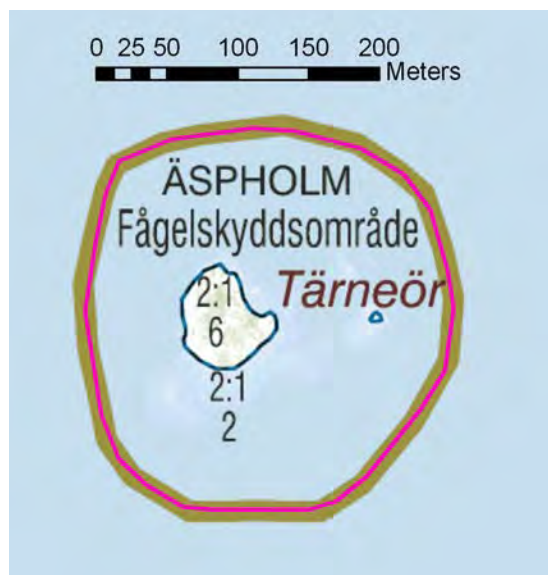
Gråtrutkolonin dominerar fågellivet. 1997 häckade 35 par gråtrut. 2007 konstaterades 13 par gråtrut och senare 23 par 2010, 25 par 2013, 13 par 2016 och 18 par 2019. 2006 konstaterades häckning av ca 250 par stor-skarv, men häckningen misslyckades på grund av att bon och ägg förstördes och ungar dödades.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Vigg	4
Havstrut	1
Gråtrut	15
Fiskmås	9
Silvertärna	3

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

2b Kornskären

Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Ögrupp i mellanskärgården med al, björk, rönn- och rikligt med enbuskar samt enstaka småtallar.

Fågelliv

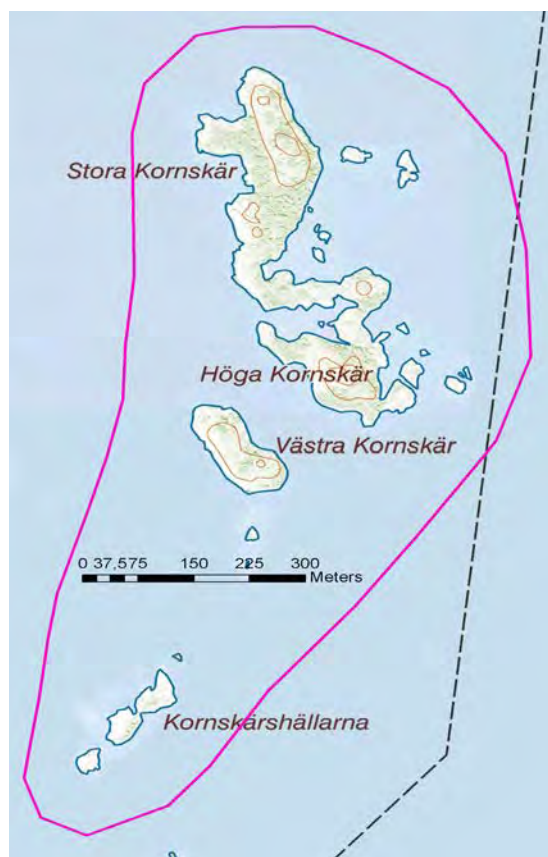
Skären hyser enstaka vitfågel samt enstaka par av änder och vadare.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	2
Grågås	1
Snatterand	2
Gräsand	1
Småskrake	2
Storskrake	2
Drillsnäppa	1
Strandskata	1
Havstrut	1
Fiskmås	1
Fisktärna	2
Silvertärna	3

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

2c Gråskär

Fågelskyddsområde 1/4 - 15/7. Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Mindre skär SSE Kopparholmarna med lavklädda hållar och stenar. Enstaka alar finns. Bör röjas.

Fågelliv

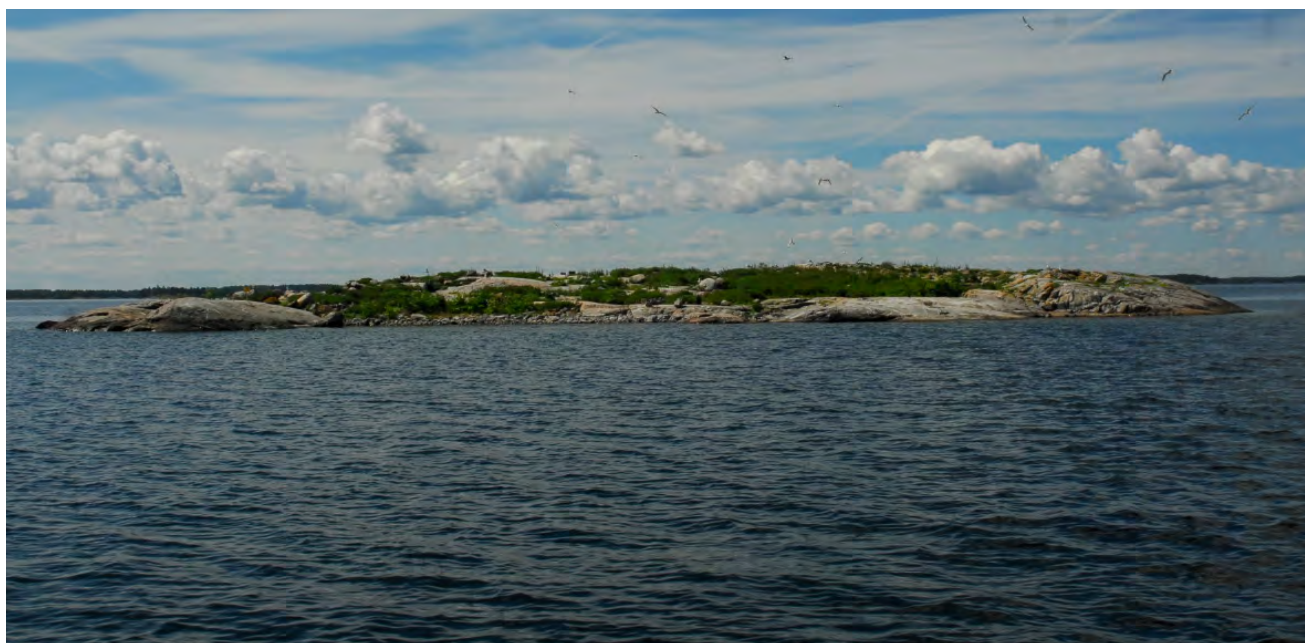
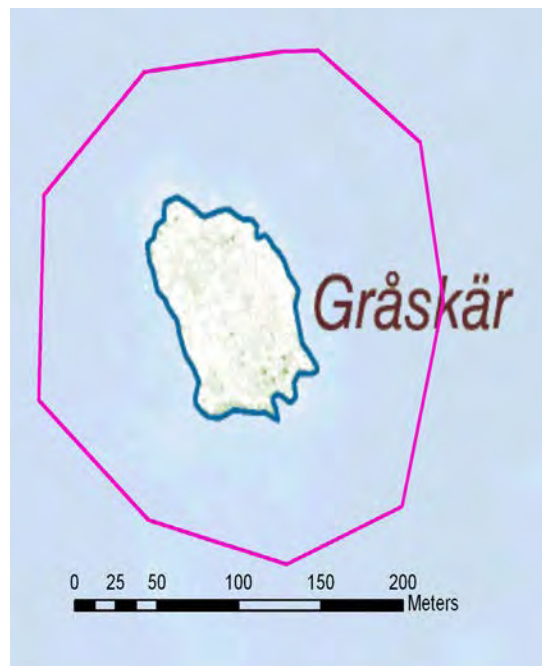
Fågelskär som domineras av tärnnor och måsar. 2007 häckade 128 par skrattnås och 60 par fisktärna.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Vigg	4
Småskrake	1
Rödbena	1
Fiskmås	10
Skrattnås	4
Fisktärna	4
Silvertärna	45

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

Tärneör.

2d Östra Örskär

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Björkskär i inre delen av ytterskärgården. Förutom björk finns även enstaka tall, al och rönn. I buskskiktet finns slån och en.

Fågelliv

Skäret hyser ett sparsamt fågelliv.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	2
Grågås	1
Storskrake	2
Havstrut	1
Fiskmås	1
Silvertärna	2

Bedömning

Fågellivet har lågt skyddsvärde.

2e Kätthådarna och Kätthådshällarna

Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Låga, isslipade skär och hällar i ytterskärgården.

Fågelliv

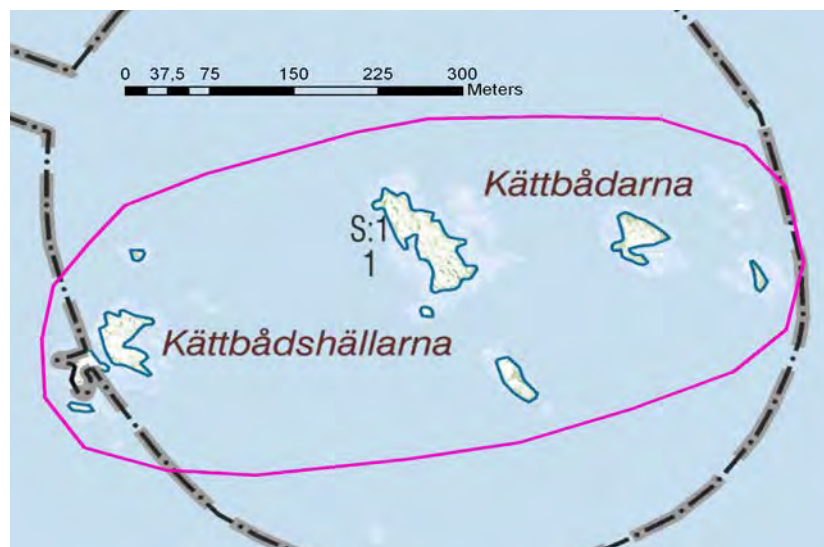
Skären hyser mindre kolonier av fiskmås och silvertärna.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Småskrake	1
Storskrake	1
Strandskata	1
Havstrut	2
Fiskmås	6
Silvertärna	4

Bedömning

Fågellivet har lågt skyddsvärde.

2f Lussskären, Yttre och Inre Spinken, Steskären, m.fl.

Fågelskyddsområde 1/4- 31/7 i sektor D, E och F. Inventerat även 1981, 1997 och 2007. Stora Steskrär inventerat även 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Skär och hällar i ytterskärgården. De mindre öarna är låga och kala eller nästan kala. Stora Lussskär är ett mer höglänt björkskär med inslag av rönn. Stora Steskrär samt Inre och Yttre Spinken är låga skär med lavsamhällen, gräs och fågelskärsflora, t.ex. klibbglim.

Fågelliv

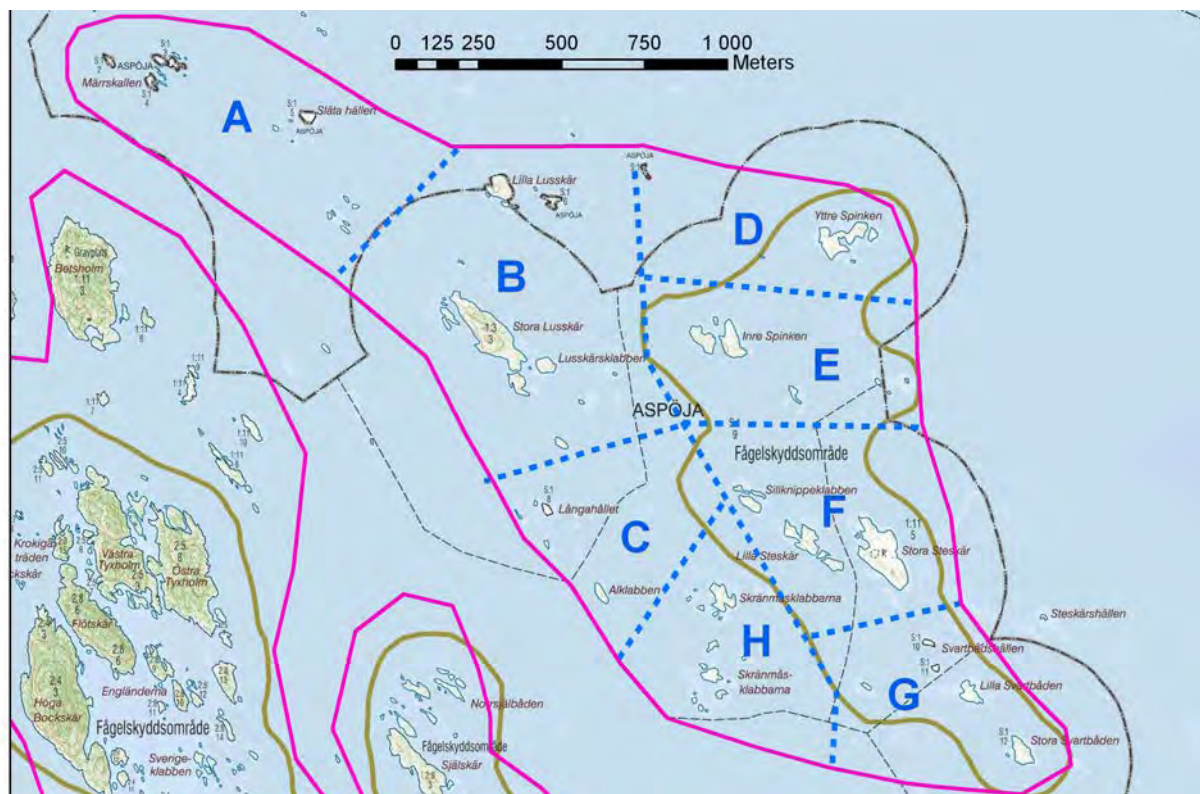
Det rikaste fågellivet här finns på Stora och Lilla Steskrär (F), med en koloni gråtrut och fiskmås samt även silltrut. Yttre och Inre Spinken (D och E) fungerar troligen som alternativ häckplats för kolonihäckare med en koloni silvertärna. 1981 häckade 105 par gråtrut och 21 par silltrut i området, 1997 häckade 60 par gråtrut och 2007 fanns 44 par. På Stora Steskrär fanns endast två par gråtrut 2016, men 18 par 2019. Där och då noterades en stor skrattnåskoloni om 70 par liksom 80 par fisk/silvertärna och ett par vardera av roskarl, rödbena och kustlabb.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	D	E	F	G	H	Summa
Knölsvan		1		1	1				3
Svärta						1		1	2
Småskrake	1			2				3	
Storskrake	3	1						1	5
Strandskata					1	2			3
St. Strandpipare						1			
Roskarl						1			
Havstrut	3	2			2	3	1	2	13
Silltrut						2			2
Gråtrut						13			13
Fiskmås	2	3	1	3	1	15	2	5	32
Skrattnås		1		1		1	1		4
Silvertärna	2	3	2	25	1	5		2	40

Bedömning

Fågellivet har högt skyddsvärde i sektor D, E, F. I övriga sektorer är skyddsvärdet lågt eller måttligt.

2g Birkskär, Tyxholmarna, Betsholm, Höga Bockskär

Fågelskyddsområde i sektor B 1/2 - 15/8 samt i sektor C 1/4 - 31/7. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Höglänta tallskogsklädda öar i yttre delen av mellanskärgården med inslag av björk, sälg och asp. I södra delen är öarna mer låglänta och bevuxna med björk. Den sydligaste delen av sektor A ingår i S:t Anna NR.

Fågelliv

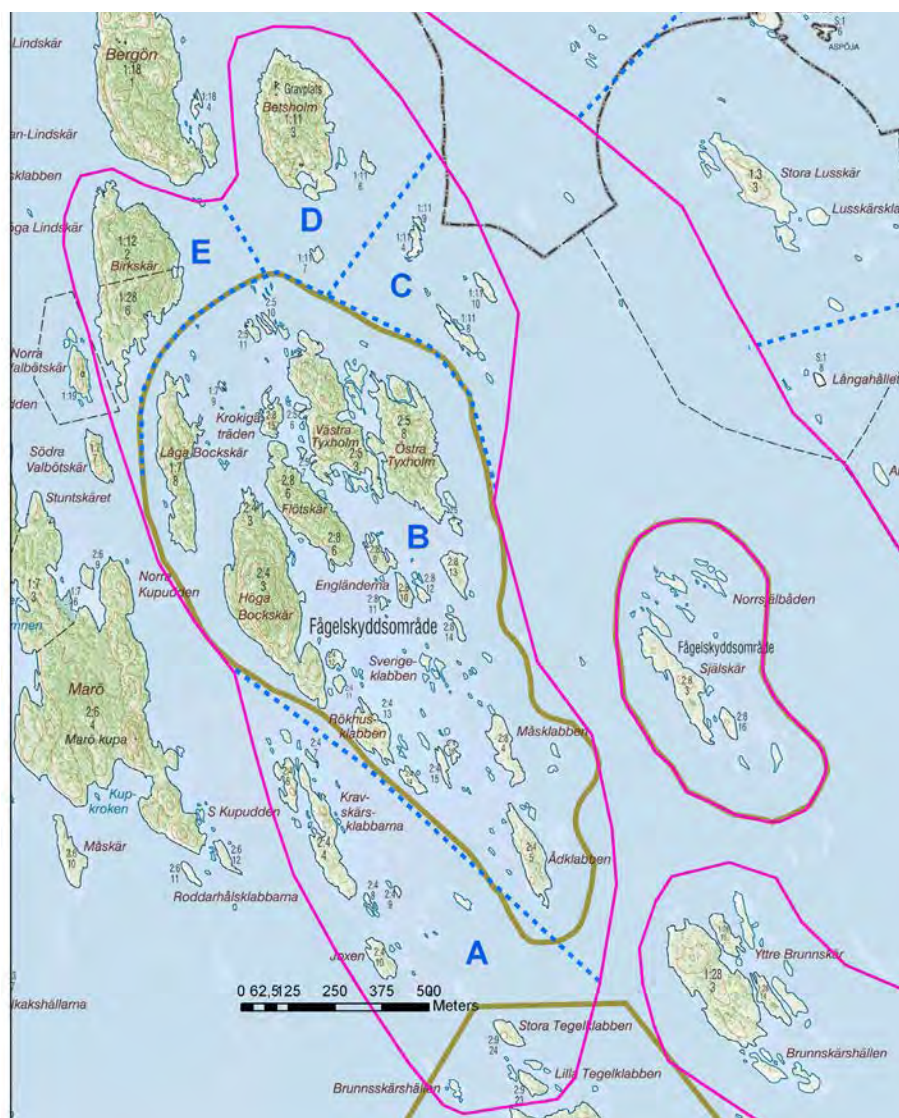
Fågellivet är rikast i sektor B, precis som varit fallet vid tidigare inventeringar. I de södra och norra sektorerna (A, D-E) är fågellivet ringa. 11 par svärta och två par roskaflar noterades 2007. En ejderkull om fyra ungar noterades.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	D	E	Summa
Knölsvan	1	4	1		1	7
Gräsand	1	7				8
Knipa		1				1
Vigg		10				10
Storskrake	1	6		1	1	9
Strandskata		1	1	1		3
Havstrut	1		1		1	3
Gråtrut		1			1	2
Fiskmå	1	8	1		1	11
Skrattmå	4	10			1	15
Fisktärna		7				7
Silvertärna	1	17	2	2	1	23

Bedömning

Fågelskyddsområdet (sektor B) har skyddsvärde. Övriga sektorer har måttligt eller lågt skyddsvärde.

2h Sjalskär och Norrsjälbåden

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Öar i ytterskärgården. Sjalskär är en långsträckt ö med rönn- och björkbuskar. Norr därom mindre skär (Norrsjälbåden) med gräs- och lavvegetation.

Fågelliv

En skrattmåskoloni satte sin prägel på Norrsjälbåden 1997, men 2007 var det istället en koloni silvertärnor på ön. 2007 häckade även svärta och roskarl här. Fågellivet har minskat markant i området.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Gräsand	4
Skrattmå	2
Silvertärna	4

Bedömning

Fågellivet har lågt skyddsvärde.

Sjalskär.

2i Yttre Brunnskär, Runnskär, Östens sten

Fågelskyddsområde i sektor B och C 1/4 - 31/7. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Små och medelstora skär i ytterskärgården. Östens sten är ett mer höglänt och sönderbrutet skär med bl.a. klibbglim. Yttre Brunnskär och Runnskär är flacka björkskär med inslag av tall, rönn och en.

Fågelliv

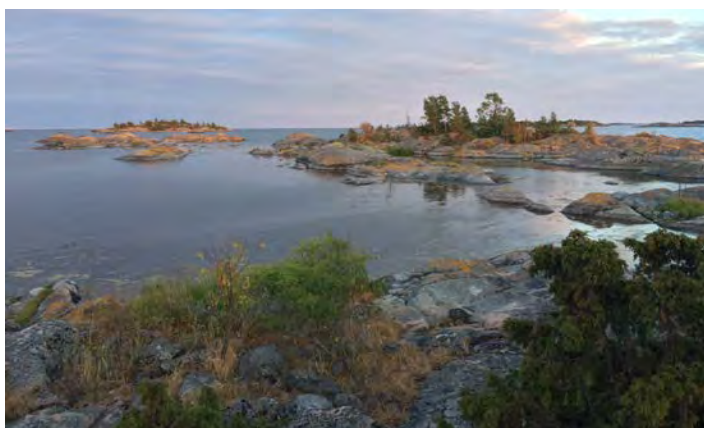
Fågellivet är relativt artikt men inte så individrikt. På Östens sten häckar svärta och kustlabbb. Den stora koloni silvertärnor som fanns 1997 (65 par) var inte kvar. 2007 häckade här 12 par svärta, liksom rödbena och roskarl.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

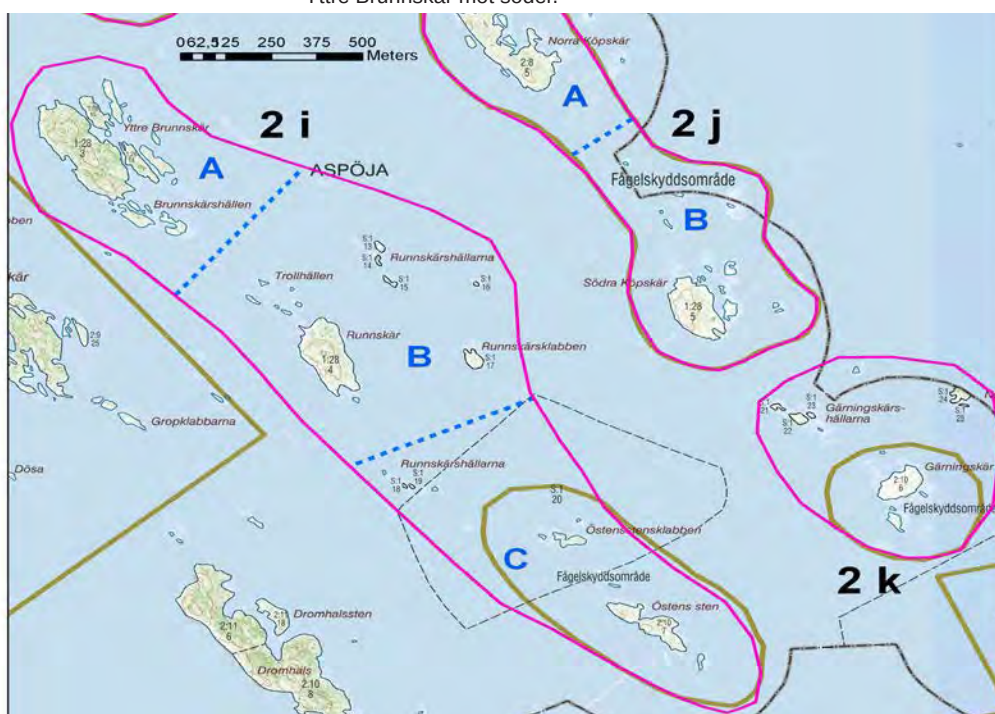
Sektor	A	B	C	Summa
Knölsvan	1	1	1	3
Kricka	2			2
Svärta	5		2	7
Småskrake	1			1
Storskrake	1		1	2
Kustlabbb			1	1
Havstrut		1	1	2
Gråtrut			1	1
Fiskmå	1	2	3	6
Skrattmå	1			1
Silvertärna	5	2	1	8

Bedömning

Fågellivet i sektor A och C har skyddsvärde.
I sektor B är skyddsvärdet måttligt.

Yttre Brunnskär mot söder.

2j Köpskären

Fågelskyddsområde i sektor B 1/4 - 31/7. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.
Södra Köpskär också inventerat 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Skär i yttersta havsbandet. Södra Köpskär är ett typiskt fågelskär med några rönn- och björkbuskar och en rik fågelskärsflora, med förekomst av bl.a. malört. Norra Köpskär är likartat, men med en något mer trivial flora som domineras av gräs och lavar. Här finns även enstaka alar och enar. Skäret bör röjas.

Fågelliv

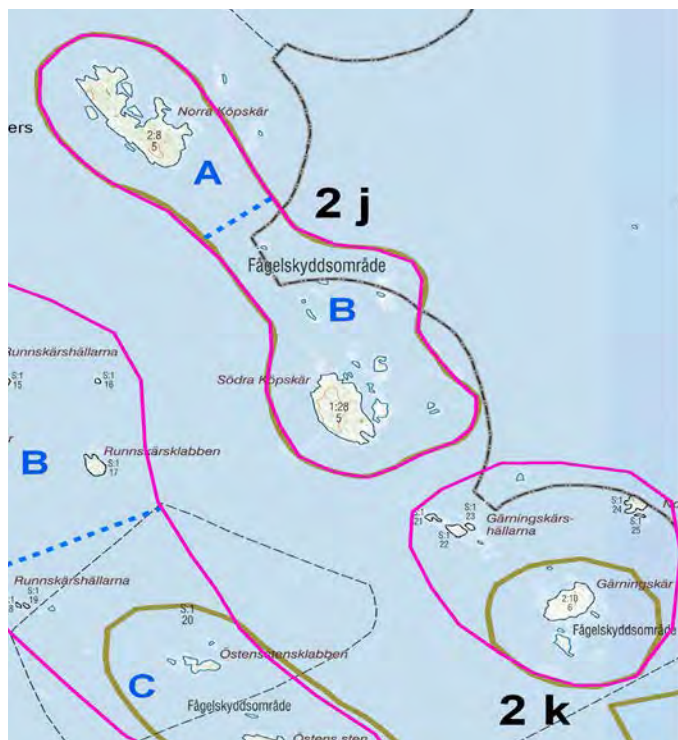
Skärens kolonier av vitfågel har minskat påtagligt. Kustlabb har häckat. 1997 fanns 22 par gråtrut och 2007 15 par, men 2010 fanns bara enstaka par och 2019 noterades inga gråtrutar.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan	1	
Strandskata	1	
Roskarl		1
Havstrut		2
Gråtrut		1
Fiskmås	3	7
Skrattmås		1
Silvertärna	1	1
Tordmule		4

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde i sektor A och skyddsvärde i sektor B.

2k Gärningsskär, m.fl.

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1997 och 2007, samt 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Fågelskär i yttersta havsbandet. Gärningsskär är lite kuperat och blockigt. Här finns kvanne, vänderot och kråkvicker och rikligt med malört. På hållarna finns fågelbrosklav.

Fågelliv

Gråtrutkolonin på Gärningsskär är nu borta. 2007 häckade 20 par, men 2010 var det bara sex par kvar. Roskarl, rödbena och tordmule häckade 2007. 2019 fanns inga gråtrutar, men väl 40 par silvertärna liksom ett par vardera av rödbena och tordmule.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Gräsand	1
Småskrake	2
Storskrake	2
Strandskata	1
Havstrut	2
Gråtrut	1
Fiskmås	5

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

3a Slåtenskär, Lappklabb, Nordostskär, Nyböte, m.fl.

Fågelskyddsområde i sektor B - F. Inventerat även 1997 och 2007. Sektor A-F inventerat också 1981.

Beskrivning

Tämligen låga skär i yttre delen av mellanskärgården. Sektorerna D, F, G, H samt norra delen av E ingår i S:t Anna NR. På Nordostskär och Gastskären (sektor D) finns en fin fågelskärsflora med bl.a. klibbglim. På Nordostskär finns en vattensamling som är omtyckt av änder. Öarna i väster, Nyböte, Långa skäret, Enbuskskär m.fl., är relativt höga och bevuxna med en- och björkbuskar. I fältskiktet finns ljung-kråkrissamhällen. Slåtenskär är flackt med enbuskar och al. Det övergår i söder till Lappklabbarna med starkt flikiga strandkonturer. Här finns ett grundområde med en arkipelag av små hällar och block. Nordostskär och Gastskären bör röjas.

Fågelliv

Ett över lag fågelrikt område. De finaste skären har varit Nordostskären och Gastskären (D), men där har antalet fåglar minskat. Här fanns en gråtrutkoloni om 100 par 1997. Nu är arkipelagen vid Lappklabb-Slåtenskär och gjushällarna (E, F, G) mest fågelrik. Området hyser fortfarande relativt gott om änder och vadare.

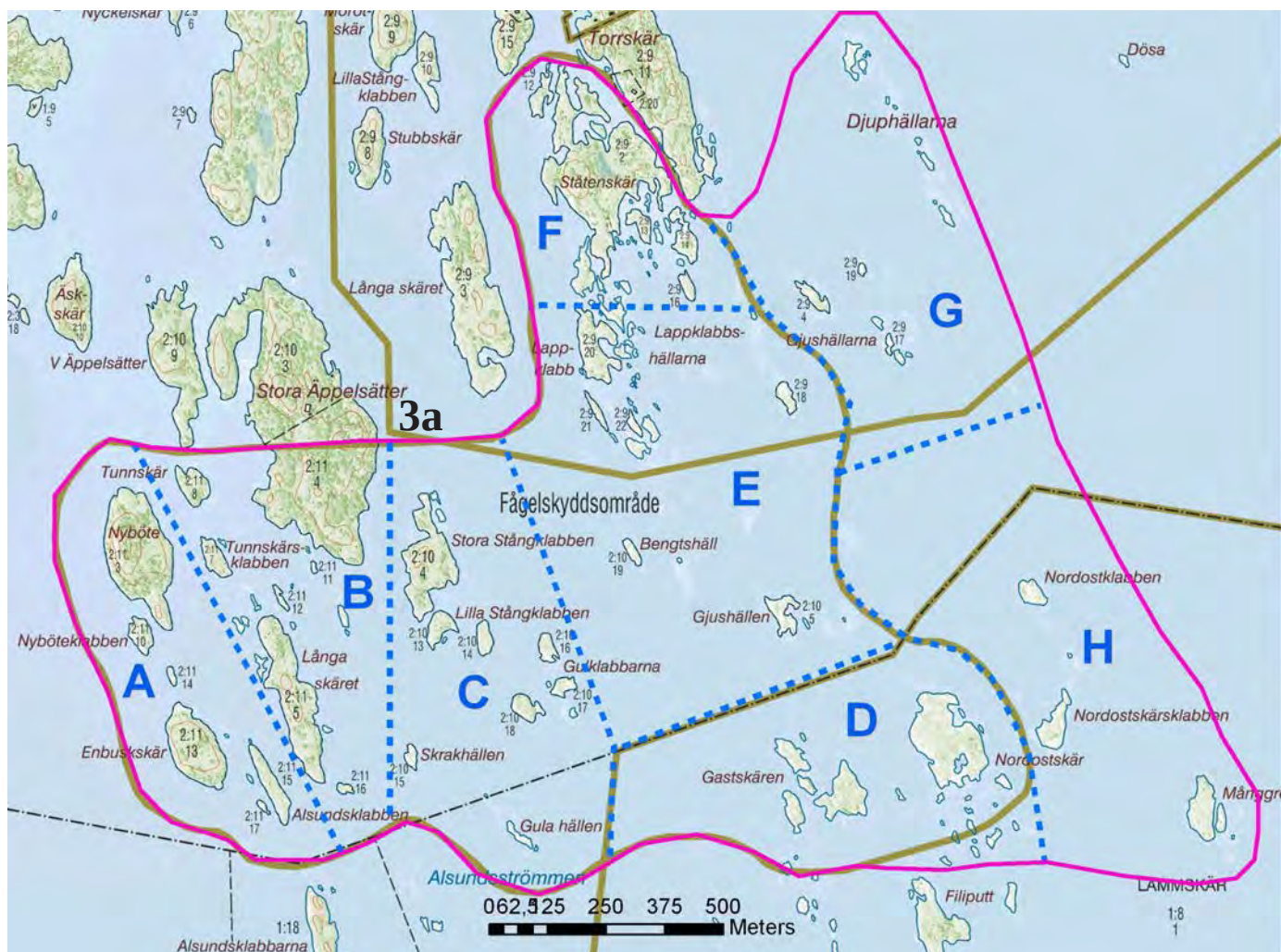
Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	D	E	F	G	H	Summa
Skäggdopping		1							1
Knölsvan		1	1	1	2	2	1		8
Grågås					1	1			2
Skedand					2	2			4
Gräsand		1	2		1	4			8
Knipa						2			2
Vigg		1			4	3			8
Svärta		1					1		2
Storskrake			1	3	5		2	4	15
Strandskata		1	1	1	1				4
Rödbena						1	1		2
Havstrut	1				1		1		3
Fiskmås		4	2	1	7	2	3		19
Skrattmås		2	13	4	1	9	2		31
Fisktärna	1				1		85		87
Silvertärna	1	1	2	1	3	6	2	1	17

Bedömning

Fågellivet i sektor B, E, F och G har skyddsvärde. I övriga sektorer har fågellivet måttligt skyddsvärde.

Karta på nästa sida

3b Svartbådarna

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Mindre skär och hållar i yttersta havsbandet i S:t Anna NR. De flesta skär domineras av lavar men på Södra Svartbådarna, som är en långsmal nord-sydlig klipprygg, förekommer fågelskärsflora med örter, t.ex. dansk skörbjuggsört, klibbglim, malört, kvanne, gräslök och baldersbrå.

Fågelliv

Fågellivet är numera sparsamt med smärre bestånd av vitfågel. Svarta, kustlabb och roskarl häckade 2007.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Gräsand	1
Småskrake	4
Strandskata	2
Havstrut	2
Fiskmås	8
Silvertärna	9

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

3c Marskär

Ligger i S:t Anna NR med tillträdesförbud 1/2 - 15/8. Även inventerat 2007 samt 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Ett fågelskär i yttersta havsbandet som är ganska höglänt, dominerat av klippor och block med rikligt med vägglav och fågelbrosklav. Vegetationen uthörs av en fin fågelskärsflora med kvanne, malört, gräslök, baldersbrå, vänderot, brännässla, gul fetknopp och krusskräppa.

Fågelliv

Fågellivet domineras av mås- och tärnkolonin samt tordmularna. Här har gråtrutkolonin (faktiskt) en ökande trend. 2007 noterades 30 par och vid senaste besöket 2019 noterades 65 par. Revirhävande skärpiplärka noterades 2017.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

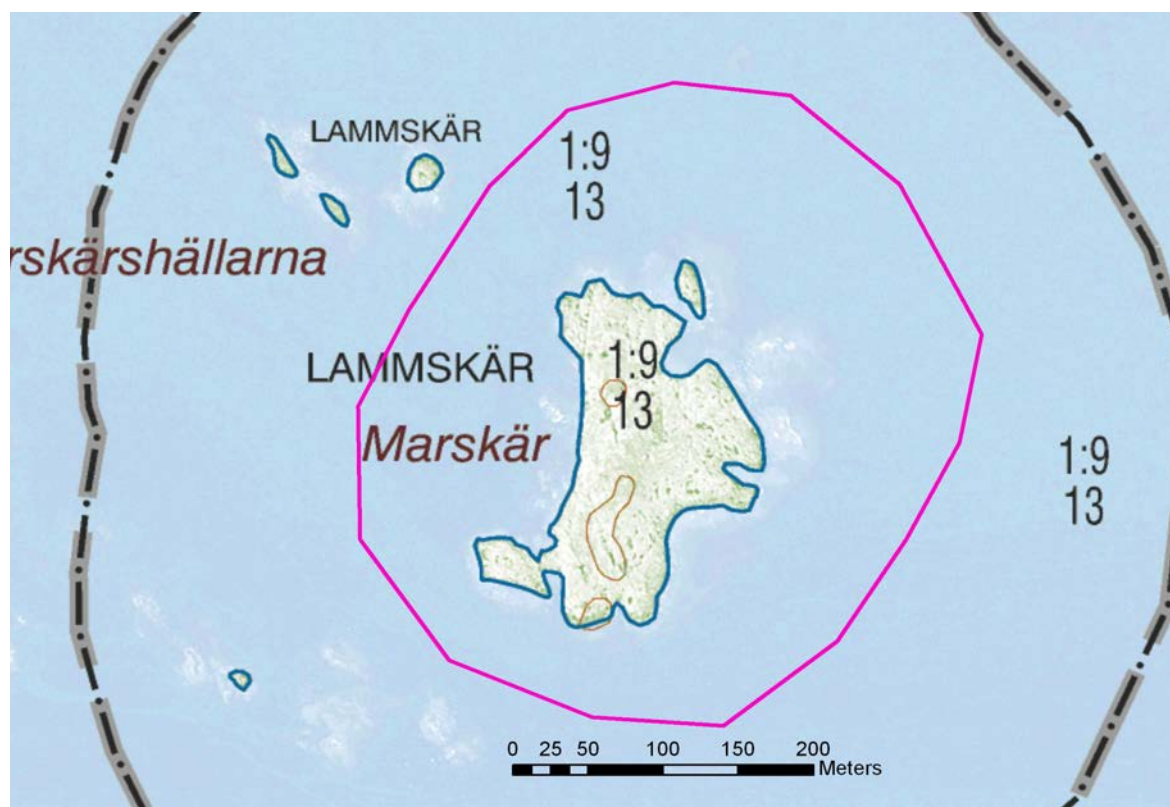
Grågås	1
Gravand	1
Snatterand	1
Vigg	5
Strandskata	1
Roskarl	1
Rödbena	1
Havstrut	2
Gråtrut	50
Fiskmåås	20
Silvertärna	5
Tordmule	25

Marskär.

Bedömning

Fågellivet har högt skyddsvärde.

4a Norr- och Ekbosholmen, Harholmarna, Lilla Gåsskär

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7 i sektor A. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Arkipelag av öar och skär i mellanskärgården. Här finns många skyddade vikar och grundflador. De större holmarna domineras av tallskog. I kanterna samt på de mindre öarna finns al. Även ek och enbuskar förekommer.

Fågelliv

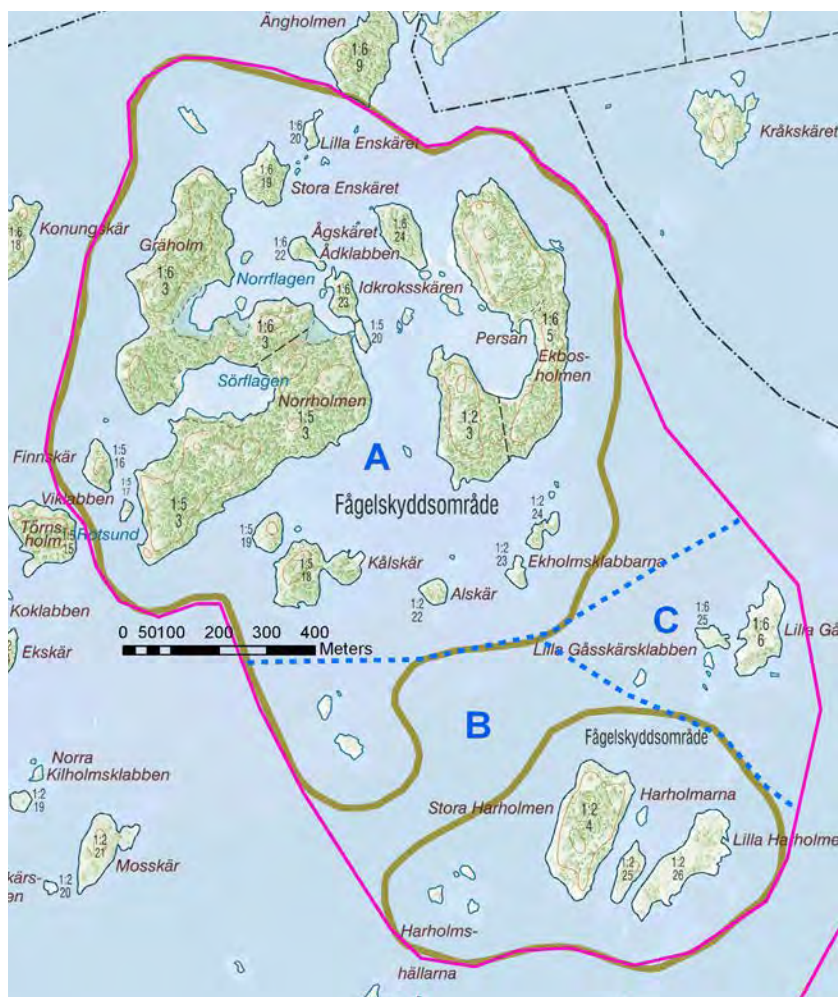
Fågellivet är relativt artrikt och representativt för inner-mellanskärgård, med bl.a. häckande skäggdopping, skedand, vadare och vitfågel. Svärtabeståndet har minskat successivt sedan 1981, då hela elva par noterades.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	Summa
Skäggdopping	1			1
Knölsvan	2	1		3
Kanadagås	1			1
Skedand	1			1
Gräsand	2			2
Knipa	3			3
Småskrake		1		1
Storskrake	5	3	1	9
Strandskata	1	1		2
Rödbena	1			1
Havstrut		1		1
Gråtrut		1		1
Fiskmåås	5	1	1	7
Skrattmåås	27	3	3	33
Fisktärna	2		1	3
Silvertärna	15	35		50

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde i sektor A samt på de två mindre skären i nordvästra delen av sektor B. I övriga delar är skyddsvärdet måttligt.

Litet tärnskär söder om Kålskär

4b Häradsskär, Stora Gåsskär, m.fl.

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7 i sektor A. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Öar i mellanskärgården. De större är bevuxna med tallskog. På småöarna finns al, björk och en samt en del nypon. Kring Häradsskär finns stora grundområden och skyddade flador.

Fågelliv

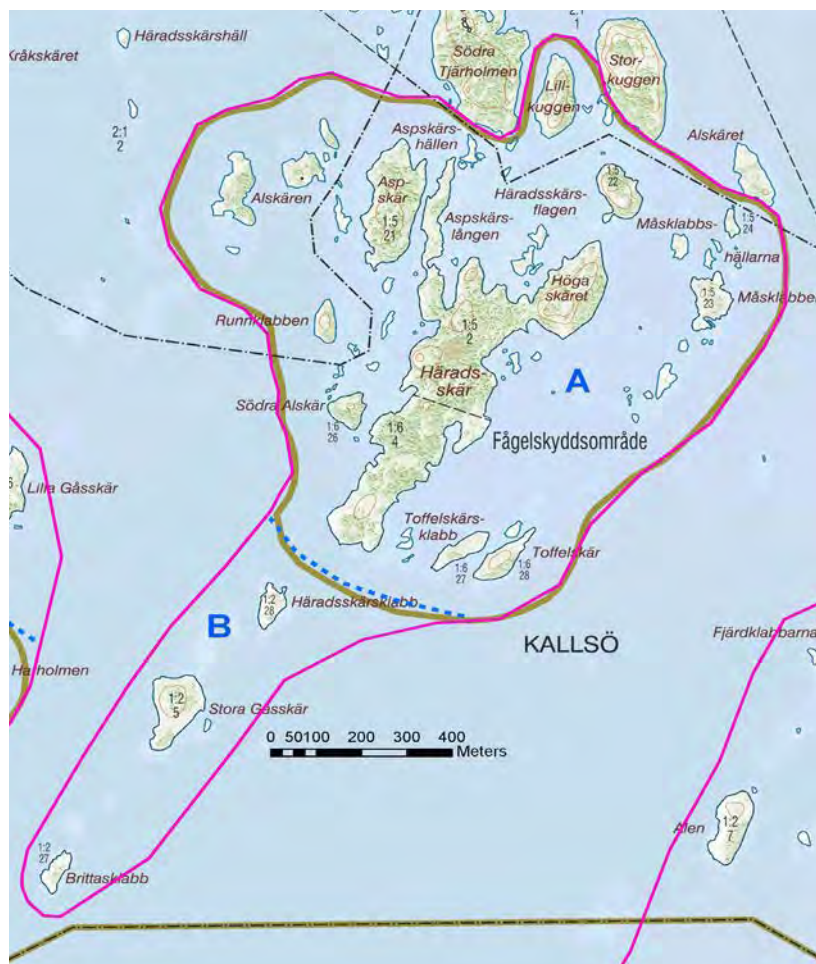
Fågellivet är relativt artrikt med bl.a. häckande skäggdopping, skedand, vigg, vadare och måsfåglar. I sektor A finns även en större hägerkoloni.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Skäggdopping	2	
Knölsvan	1	1
Skedand	1	
Gräsand	7	
Knipa	15	
Vigg	10	
Storskrake		3
Strandskata	3	1
Drillsnäppa	1	
Havstrut	1	
Fiskmås	10	3
Skrattmås		2
Fisktärna	2	1
Silvertärna	3	9

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde i sektor A och måttligt skyddsvärde i sektor B.

4c St. Dänningskär, Gräsdänningskär, Alen, m.fl.

Sektor B fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1981 (A-B), 1997 och 2007.

Beskrivning

Mindre öar i Haffjärden. På Stora Dänningskär och Gräsdänningskär finns rönn, al, en och enstaka björkar. En del öar betas av får. De minsta skären saknar träd och här finns bl.a. gul fetknopp, gräs och lavar.

Fågelliv

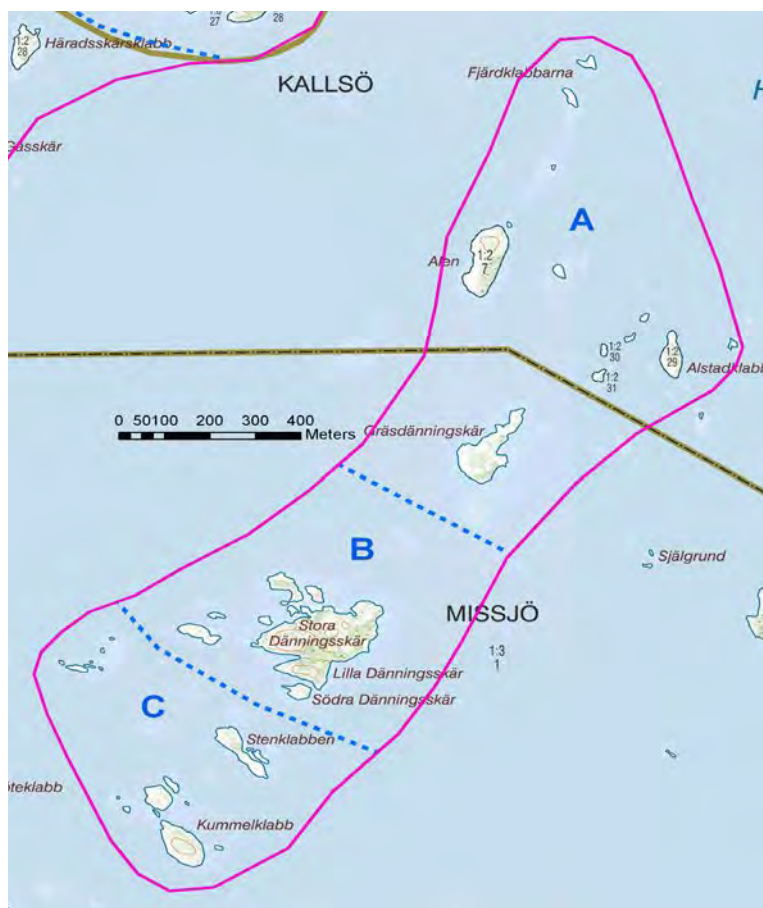
I området finns ett representativt urval skärgårdsarter men i tämligen låga antal. Tidigare år har svärta noterats.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	Summa
Knölsvan	2	1	1	4
Grågås	1	1		2
Gräsand	1	2		3
Kricka			1	1
Småskrake	1		1	2
Strandskata	1	2		3
Havstrut		2	2	4
Gråtrut	1		1	2
Fiskmås	5	4	8	17
Fisktärna	3			3
Silvertärna	15	3	4	22

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

Havstrut.

5a Kalskär, Gröskären, Äskskär, Gåsskären

Sektor A-B även inventerat 1981, 1997 och 2007. Sektor C ej tidigare inventerat.

Beskrivning

Öar i ytterskärgården norr om fågelskyddsområde. Kalskär, som ingår i S:t Anna NR, är ett enbuskskär med inslag av björk och al. Stora Gröskär domineras av tall med inslag av björk medan Lilla Gröskär är ett björk-enbuskskär. Här finns även ett hus. Stora Gåsskär ingår också i S:t Anna NR och den björkdominerade ön har nyligen påverkats av brand. De mindre skären domineras av hällar med gräs och lavar.

Fågelliv

Fågellivet är relativt artrikt, särskilt i sektor C i södra delen, med mycket änder och måsfåglar.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

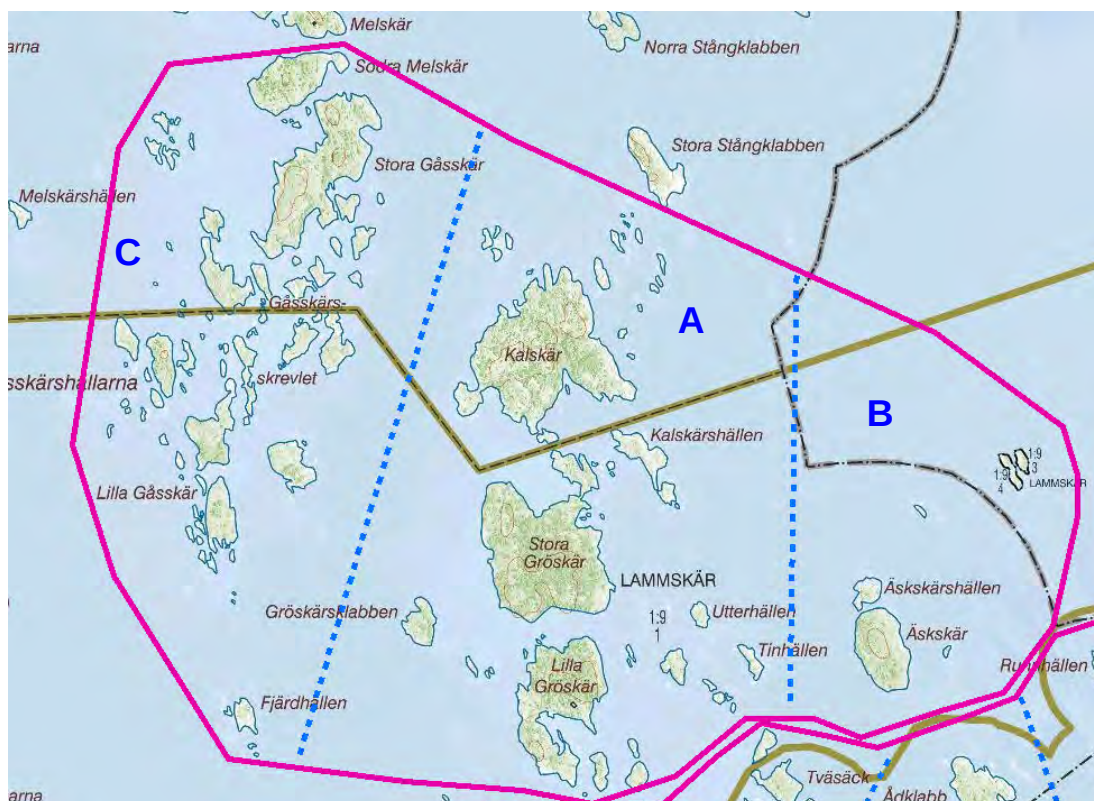
Sektor	A	B	C	Summa
Knölsvan	3		6	6
Grågås			6	6
Gravand			1	1
Gräsand	1		1	2
Vigg			4	4
Svärta			2	2
Småskrake	1		1	2
Storskrake	3		4	7
Strandskata	1		2	3
Havstrut	1	1	3	5
Gråtrut			1	1
Fiskmås	4		5	9
Skrattmås	3		6	9
Silvertärna	2	1	18	21

Stora Gråskär mot söder.

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde i södra delen av sektor C, måttligt skyddsvärde i sektor A och lågt skyddsvärde i sektor B.

5b Tryskären, Aspskären, Långa skäret, Hamnskär, Gjusskär, Hökskär, m.fl.

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7 i sektor C, D, F, G. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

En finskuren och örrik ytterskärgård med ett mycket stort antal öar, kobbar och skär. På Långa skäret finns tallskog. Aspskären, Flatskär och Hamnskär är typiska björkskär. På Tryskären, Dödmansskären och Norra Stångklabben förekommer fågelskärsflora med bl.a. klibbglim och vejde. Övriga större öar domineras av en-, björk och lövbuskar och här och var nyponsnår. De mindre skären har gräs- och lavvegetation eller är mer eller mindre kala. Flera av dem hyser klibbglim. På Östra Aspskäret finns en mindre stuga, på Tryskären finns en sjöbod och på Långa skäret finns ett par fiskarstugor.

Fågelliv

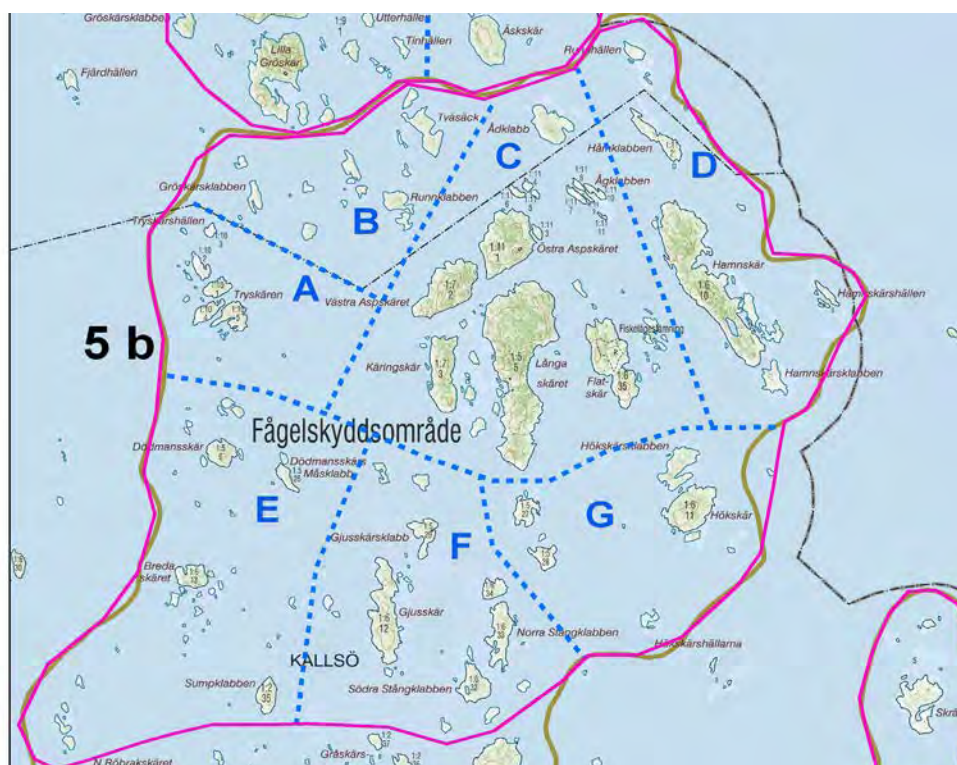
Fågellivet är relativt artrikt med häckande änder och måsfågel. Roskarl och svärta noterades 2007.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	D	E	F	G	Summa
Knölsvan	1	1	1		3	1	1	8
Grågås		1			2			3
Snatterand						1		1
Skedand						1		1
Gräsand						1		1
Knipa			1					1
Vigg						1		1
Småskrake		1	1	3				5
Storskrake		2	1	2				5
Strandskata			1	1	1	1	1	5
Havstrut	1		1	1		2	1	6
Gråtrut				1				1
Fiskmås		2	5	5	2	7	2	23
Skrattmås		1	2	1	1	2	1	8
Silvertärna	2	1		5	18	1	3	30

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde i sektorerna A, B, E och G. Sektorerna C, D och F har skyddsvärde.

5c Gräsdänningsskär, Måsklabbarna, Södra Breda skäret, Gråskären, Inre Båden

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7 i östra delen av sektor A samt i B och C. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Den södra delen av det fågelskyddsområde som beskrivits ovan (5b). Även här är det en finskuren och örrik ytterskärgård med ett mycket stort antal öar, kobbar och skär. På de större öarna finns enbuskar, björk och rönn. De mindre skären har gräs- och lavvegetation eller är mer eller mindre kala. På Måsklabbarna finns fågelskärsflora. Klibbglim finns på flera öar. En stuga finns på Stora Gråskär respektive Måsklabbarna.

Fågelliv

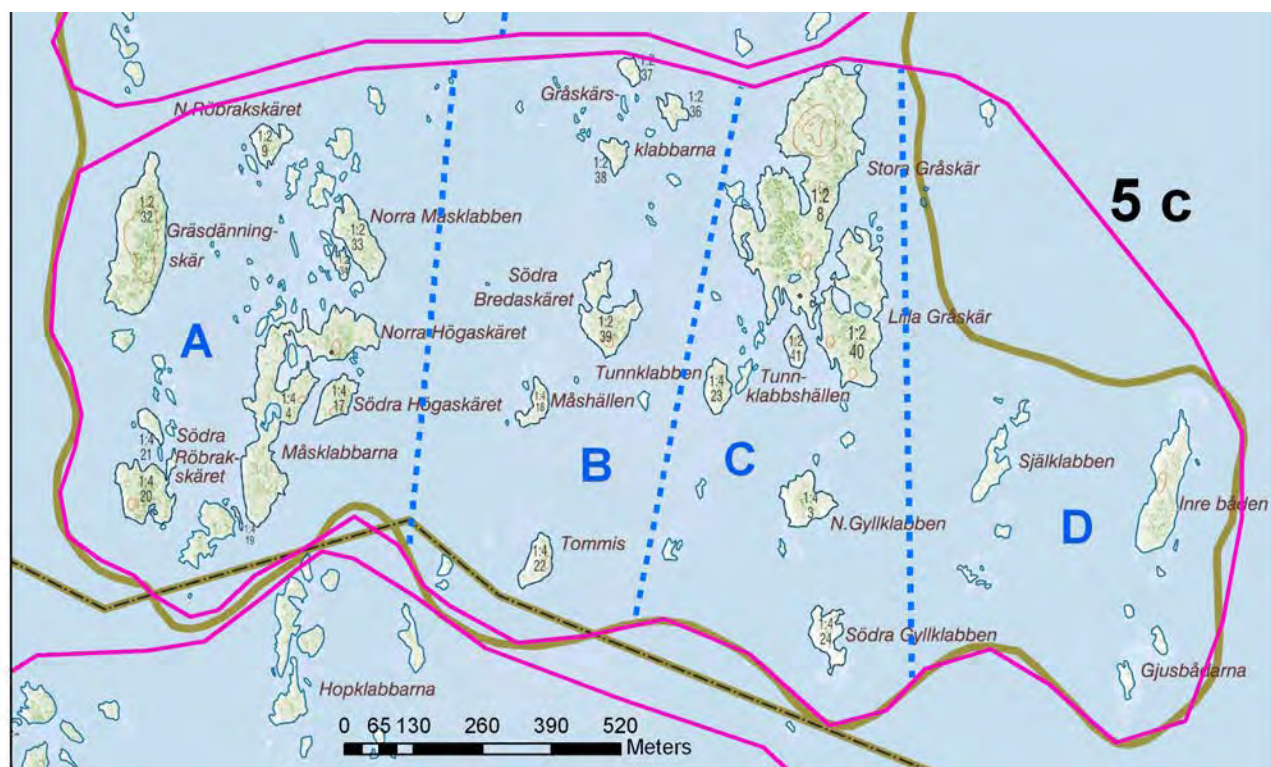
Fågellivet är relativt artrikt. Mindre kolonier av måsar och tärnor finns. Svärtor fanns 1997 och 2007, men inga vid denna inventering.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	D	Summa
Knölsvan	4	1	4	3	12
Grågås	2				2
Skedand	3				3
Gräsand	2	1	4	1	8
Knipa	3				3
Vigg	2				2
Småskrake	1	1	1		3
Storskrake				1	1
Strandskata	2		1	1	4
Havstrut	2	1	1	1	5
Gråtrut	1				1
Fiskmås	19	1	12	2	34
Skrattmås	4		2	4	1
Fisktärna		1	1	1	3
Silvertärna	23	2	6	4	35

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde i sektorerna A, C och D. I sektor B är skyddsvärdet lågt.

5d Skrällmåsklabben, St. Måsklabbarna, Yttre Båden

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1981, 1997 och 2007. Yttre Båden och Skrällmåsklabben inventerade även 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Låga skär i yttersta havsbandet. På Skrällmåsklabben och Yttre Båden finns en typisk fågelskärsflora med t.ex. klibbglim, malört, gräslök, styvmorsviol samt vägg- och fågelbrosklav. En del slån och nypon finns också.

Fågelliv

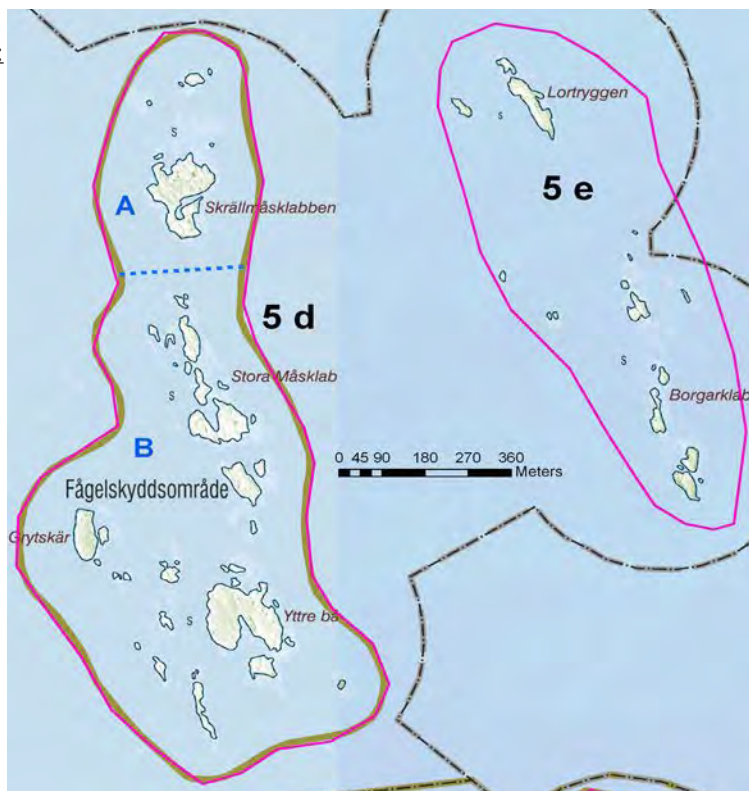
Fågellivet har tidigare dominerats av gråtrutkolonin på Yttre Båden. 1981 häckade 50 par gråtrut på denna ö och 1997 var det 40 par. 2007 fanns endast tre par. 1997 häckade även sex par silltrut på ön. Liksom tidigare häckar även ett par kustlabb.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan		1
Svärta		1
Småskrake	2	2
Stoskrake		2
Strandskata		2
Kustlabb	1	
Havstrut		1
Fiskmås		6
Skrattmås		1
Silvertärna	2	9

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

5e Lortryggen och Borgarklabbarna

Lortryggen är fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Mestadels kala skär i yttersta havsbandet. Lite gräs och lavar samt fågelskärsflora finns på Lortryggen.

Fågelliv

Inte så art- eller individrikt. Kustlabb häckar på Borgarklabbarna.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Småskrake	1
Stoskrake	1
Strandskata	1
Kustlabb	1
Fiskmås	7
Silvertärna	4

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde på Lortryggen.

6a Svedholmsskär

Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Mindre skär i innerskärgården med al, rönn och riklig buskvegetation av en, slån och nypon. Omges av en smal vassbård.

Fågelliv

Inga kustfåglar noterades.

Bedömning

Fågellivet har lågt skyddsvärde.

6b L. Olsholmen, Sjalgrunden, Snöpö, Skönningsskären

Fågelskyddsområde 1/4 - 15/7 i sektorerna B och C (exklusive Snöpö). Inventerat även 1997 och 2007. Snöpö besökt även 2019.

Beskrivning

Mindre öar i innerskärgården i St. Rimmö NR. L.Olsholmen domineras av tallar. På Snöpö finns al med några tallar samt nypon- och enbuskar. På Skönningsskären förekommer mindre alar, nypon, hagtorn och gräs. Sjalgrunden är ett flackt skär med gräs och fågelskärsflora, bl.a. strandbaldersbrå.

Fågelliv

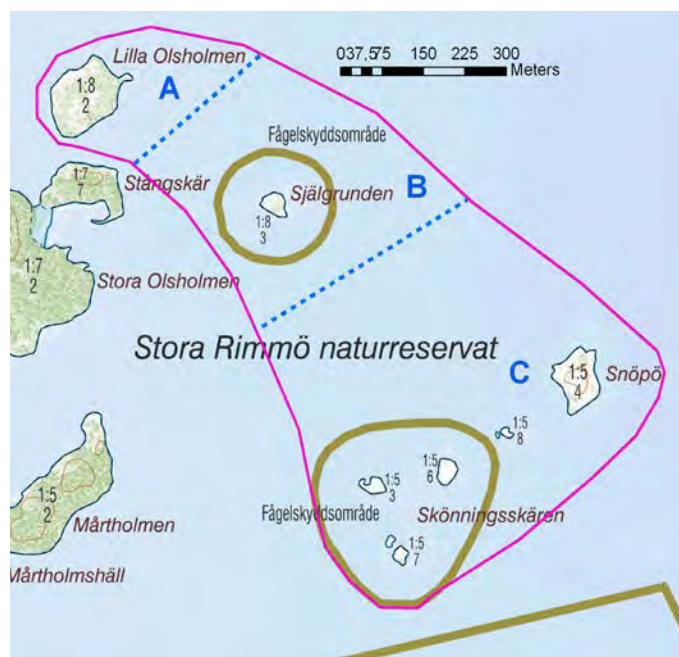
På Sjalgrunden, Skönningsskären samt Snöpö finns större kolonier med måsfåglar som skrattnås, gråtrut, fiskmås, fisk- och silvertärna. Här häckar också rödbena och relativt mycket änder. På Lilla Olsholmen och Snöpö fanns 2007 skarvkolonier. Dessa kolonier är nu övergivna. 2019 konstaterades hela 150 par silvertärnor på Snöpö, liksom 35 par skrattnås, 45 par fiskmås och 13 par vigg.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	Summa
Knölsvan			5	5
Kanadagås		1	1	2
Snatterand			2	2
Gräsand	4	4	1	9
Knipa	2			2
Vigg	1	3	4	8
Småskrake	1		1	2
Storskrake	3		1	4
Strandskata		1	3	4
Drillsnäppa	1			1
Rödbena			3	3
Havstrut		1	5	6
Gråtrut		4	19	23
Fiskmås	1	4	30	35
Skrattnås			55	55
Fisktärna		10	35	45
Silvertärna	2	10	58	70

Bedömning

Sektorerna B och C har skyddsvärde.

7a Svedholmen, Röskär, Fläskklumpen, Svedholmsgrundet

Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Större och mindre öar i innerskärgården. På Svedholmen finns tallskog med al och ek. Även på Röskär finns tall, men även al och slån. På de mindre skären finns alar, slån-, en- och nyponbuskar.

Fågelliv

En del vitfågel och änder häckar. 2007 häckade även strandskata och rödbena.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Kanadagås	1
Gräsand	1
Vigg	5
Havstrut	1
Fiskmåås	6
Skrattmåås	1
Silvertärna	15

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

7b Älskär

Fågelskyddsområde 1/4 - 15/7. Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Örtrikt fågelskär i Hålfjärden. Vegetationen har klippängskaraktär med förekomst av bl.a. vänderot och kvanne. På skäret finns även enstaka fågelbär, ask, rönn, al, nypon och en.

Fågelliv

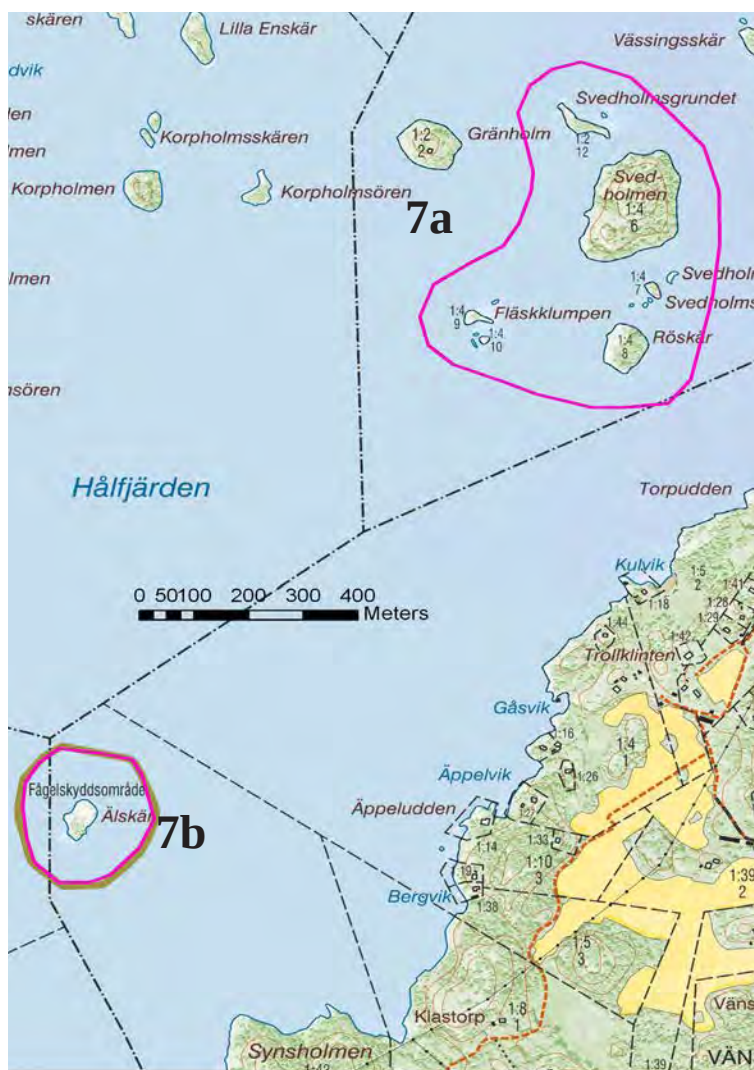
Fågellivet domnas av gråtrutkolonin. 1997 var kolonin 40 par och 2007 25 par.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Strandskata	1
Havstrut	2
Gråtrut	16
Fiskmåås	4

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde med tanke på trutkolonin.

7c Laddalklabben

Ej tidigare inventerat.

Beskrivning

Litet fågelskär nära Mons båtbygga.

Fågelliv

Fågellivet domnieras av kolonin med måsar och tärnor.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

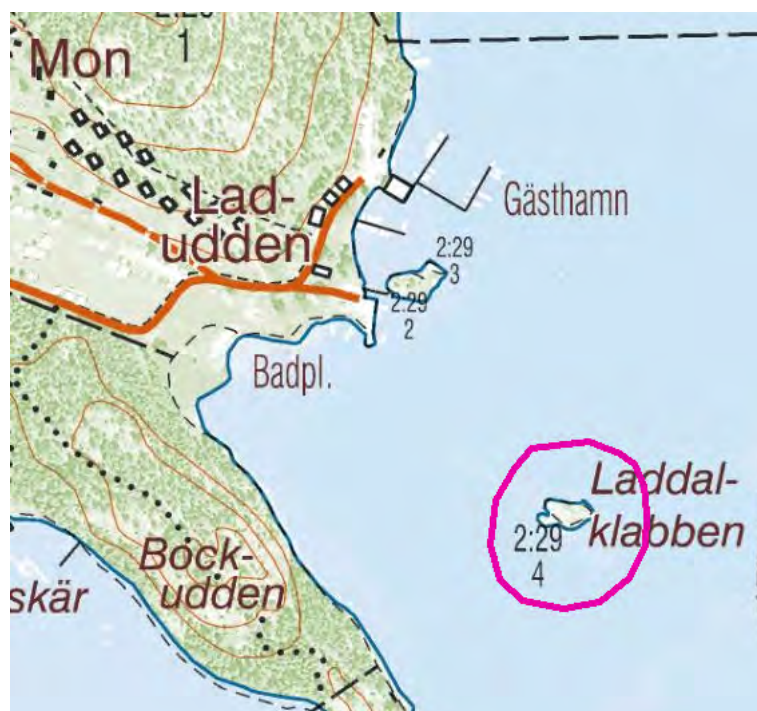
Gräsand	1
Storskarke	1
Strandskata	1
Fiskmås	5
Skrattmås	8
Fisktärna	3
Silvertärna	10

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde med tanke på fågelkolonin.

Laddalklabben.

8a Brandskären, Arvskär, Baggsjär, Entoseklumpen, Entose, Käringskär, m.fl.

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Öarna och skären domineras av klippeds- och enbuskvegetation. På de större öarna finns även björk- och rönnbuskar samt al. Vejde och klibbglim förekommer. Norra delen av området ingår i Missjö NR.

Fågelliv

Området är relativt artrikt men ganska individfattigt. Området domineras antalsmässigt av silvertärna och fiskmå. 1981 häckade bl.a. ett par roskarl, ett par labb och åtta par svärter i området.

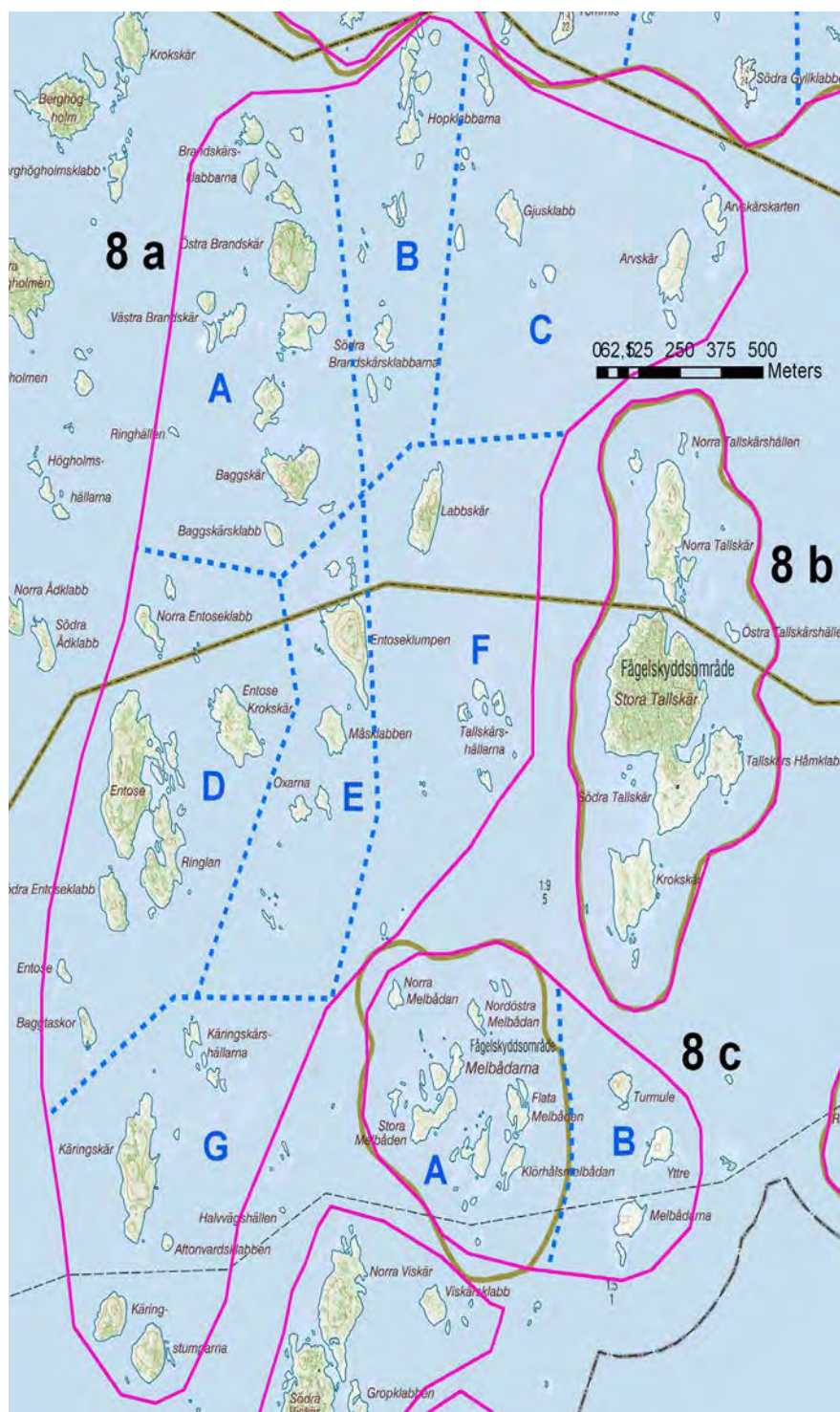
Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	D
Knölsvan	1	2	1	1
Gräsand				1
Svärta			1	
Småskrake				4
Storskrake	1			
Strandskata	1	1		2
Rödbena				
Havstrut		1	1	2
Gråtrut		1		3
Fiskmå	3	3	4	3
Skrattmå	1			
Silvertärna	3	2	1	5

Sektor	E	F	G	Summa
Knölsvan	2	1	1	9
Gräsand	5		1	7
Svärta	1			2
Småskrake	1			5
Storskrake	1			2
Strandskata	1		1	6
Rödbena		1		1
Havstrut	1	1		6
Gråtrut				4
Fiskmå	4	3	2	22
Skrattmå				1
Silvertärna	4	13	6	34

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

8b Stora Tallskär, Krokskär

Fågelskyddsområde 1/2 - 15/8. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Relativt stora öar i ytterskärgården. På Stora Tallskär finns gammal urskogsartad tallskog. På en del stränder finns klapperstensfält med bl a vejde. Krokskär är skoglöst med enbuskar och små rönnar.

Fågelliv

Området är inte särskilt art- eller individrikt.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Knipa	2
Storskrake	2
Fiskmås	3
Skrattmås	1
Silvertärna	4

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde m.h.t. annan störningskänslig fauna.

8c Melbådarna och Yttre Melbådarna

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7 i sektor A. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Låga kobbar och skär i ytterskärgården med isslipade hållar. Gräs och lavar dominerar växtligheten. Klibbglim, vänderot, kvanne och vejde förekommer. Mellan skären finns grundområden.

Fågelliv

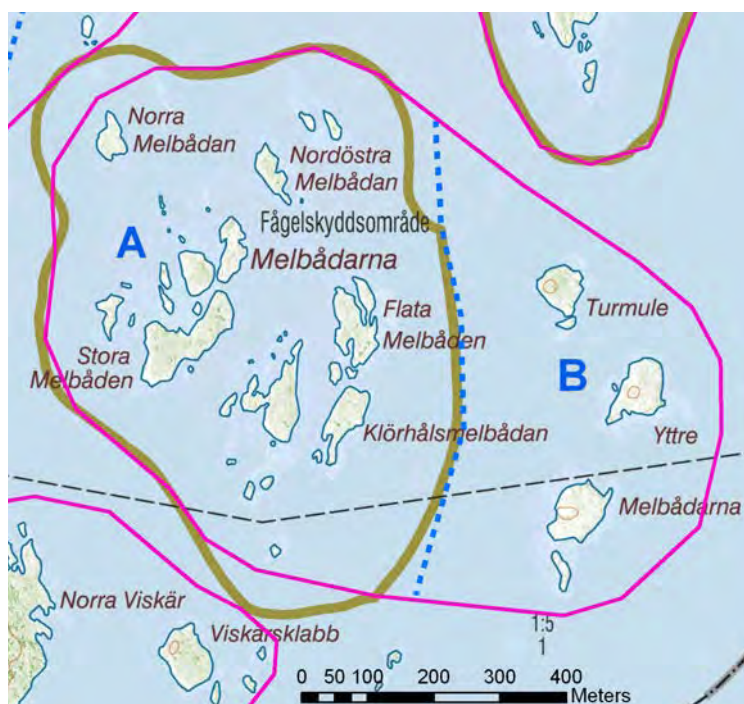
Fågellivet är relativt individfattigt med en liten koloni av mås och tärnor. Roskarl fanns både 1981 och 1997. Svärta har funnits vid samtliga tidigare inventeringar. Skärpiplärka noterades.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan	1	1
Gräsand	5	
Storskrake		1
Strandskata	1	1
Havstrut	1	
Fiskmås	2	1
Skrattmås	1	
Silvertärna	6	1

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

8d Grytskär, Norrbådarna, Ådskär, Sörbådarna

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7 i sektor södra delen av sektor A, samt B och C Inventerat även 1997 och 2007. C och D inventerade också 1981.

Beskrivning

Öar och skär i yttterskärgården. Ådskär är ett relativt stort björkskär som även hyser tallskog och enbuskvegetation. På Ådskär finns ett hus. På Norrbådarna och Sörbådarna finns fågelskärsflora med bl.a. klibbglim. Lilla Ådskär, Grytskär samt Sköthällarna är mestadels kala men med björkbuskar, gräs och lavar. Norra delen (sektorerna A, B, och C) ligger i Missjö NR.

Fågelliv

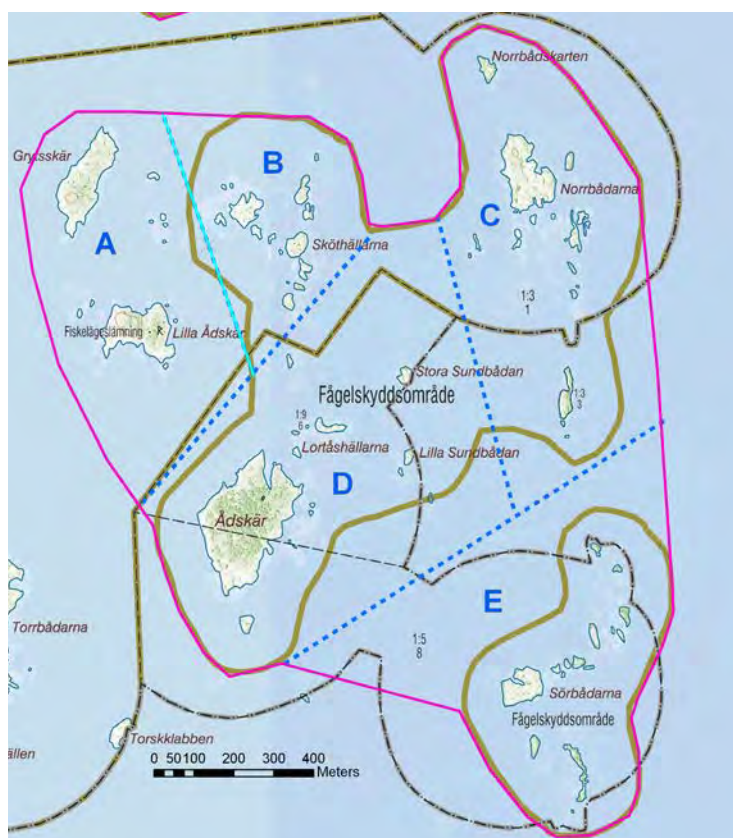
Relativt artiskt område. På Sörbådarna finns en koloni av fiskmås och silvertärna. Svärta och roskarl häckar också. 2007 häckade även skedand, rödbena och kustlabb.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	D	E	Summa
Knölsvan	1	1			1	3
Gräsand	1	2	1		1	5
Kricka		1				1
Svärta		3				3
Småskrake	2	2	2	2	3	11
Storskrake	1	1				2
Strandskata		1	1		1	3
Roskarl					1	1
Havstrut			1		2	3
Gråtrut			1		3	4
Fiskmås	2	3	5	2	20	32
Skrattmås		7				7
Silvertärna	1	3	7	2	30	43

Bedömning

Sektorerna B, C och E har skyddsvärde medan A och D har måttligt skyddsvärde.

8e Röskär och Gråbåden

Sektor A är fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Två mindre skär i yttersta havsbandet. På Röskär, som är mer höglänt, finns en del nypon och slånbuskar. Här finns även fågelskärsflora, t.ex. klibbglim, gräslök, malört, gul fetknopp och vänderot. Gråbåden är mer kal med isslipade hållar och fågelskärsfloran är inte lika utvecklad.

Fågelliv

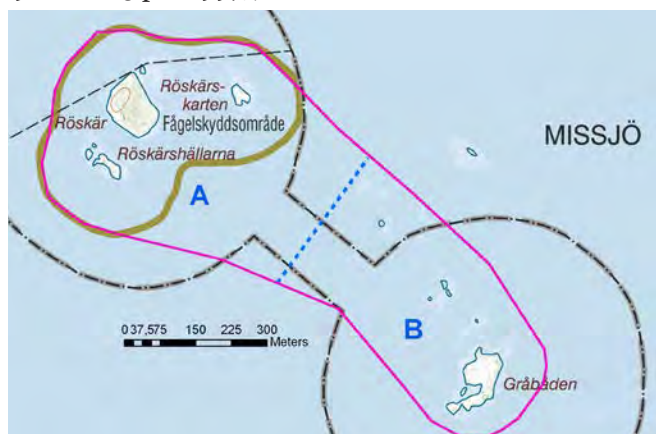
På Röskär fanns tidigare en mindre gråtrutskoloni (25 par 1981 och 15 par 1997), men de är nu borta.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Svärta	2	
Småskrake	1	
Strandskata	1	
Fiskmås	1	1
Silvertärna		34

Bedömning

Fågellivet i sektor A har skyddsvärde. I sektor B är skyddsvärdet måttligt.

8f Viskären, Kupaklint

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Norra och Södra Viskär är björkskär med inslag av en och rönn. På Kupan finns enstaka tallar samt enbuskar. Fältskiktet domineras av gräs. Vid Kupaklint finns en naturhamn som är livligt frekventerad. Kupaklint är ett omtycktt besöksmål och utsikten över den finskurna skärgården är magnifik.

Fågelliv

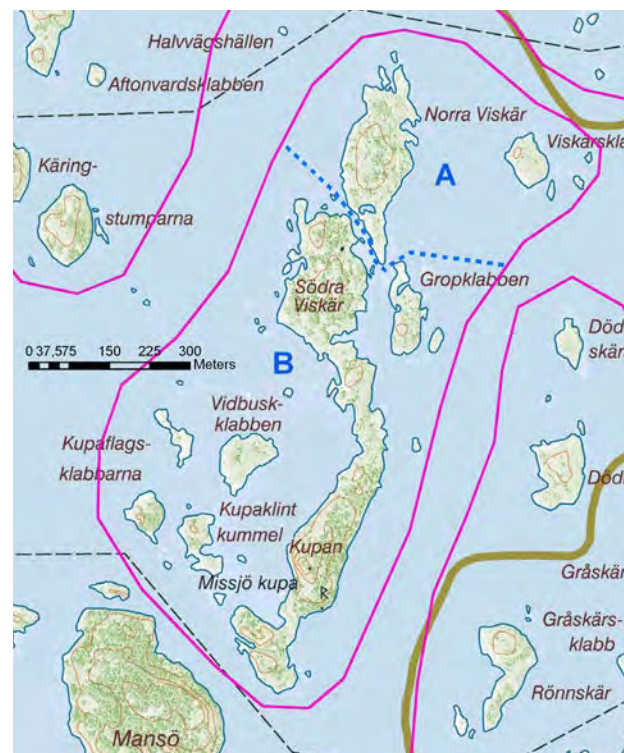
Fågellivet är relativt artrikt men inte så individrikt.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan	3	1
Grågås		1
Gräsand		4
Knipa		5
Storskrake	1	1
Strandskata	1	2
Drillsnäppa	1	
Havstrut		1
Gråtrut		1
Fiskmås		4
Skrattmås		2
Silvertärna		5

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

8g Dödmansskär, Hamna, Gjusbådarna, Stickelskär, Tällskären, Hökbåden, m.fl.

Sektorerna B-D är fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Öar och skär i ytterskärgård. På den största ön, Hamna, finns en fin hällmarkstallskog. Tällskären är typiska björkskär med lågvuxen björkskog. På de mindre skären dominerar lav- och klippedsvegetation med enstaka en- och lövbuskar. Klibbglim och nattviol förekommer. På Tällskären finns ett hus.

Fågelliv

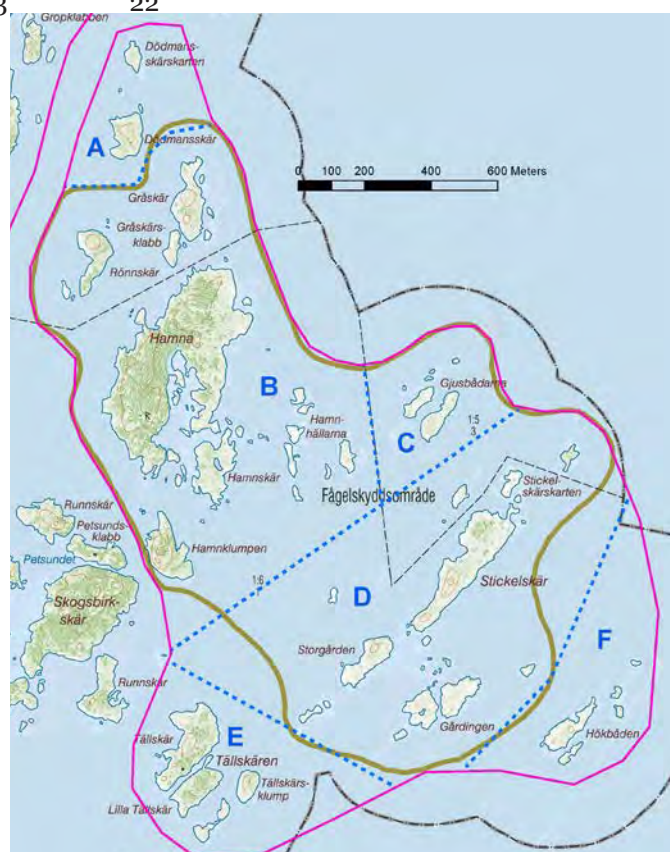
De artrikaste delarna är sektorerna runt Hamna och Stickelskär med bl.a. häckande större strandpipare och rödbena samt mindre vitfågelkolonier. Svärta, roskarl och kustabb har tidigare häckat.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	D	E	F	Summa
Knölsvan		4		1	1		6
Skedand		1		1			2
Gräsand		4		1			5
Kricka		2					2
Knipa		1		1			2
Småskrake		1		1	1		3
Storskrake		2					2
Strandskata			1		1	1	3
St. strandpipare				1			1
Rödbena				1			1
Havstrut				1		1	2
Gråtrut		1					1
Fiskmås		1	1	2	1	1	6
Skrattmås		3			1		4
Fisktärna			1	1			2
Silvertärna		8	2	6	3	3	22

Bedömning

Fågellivet i sektor B och D har skyddsvärde. Övriga sektorer har lågt eller måttligt skyddsvärde.

8h Bockskär

Fågelskyddsområde 1/4 - 15/7. Inventerat även 1981, 1997 och 2007 samt 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Höglänt skär i yttersta havsbandet. På skäret finns fågelskärsflora med bl.a. malört, gräslök, styvmorsviol, strandbaldersbrå, gul fetknopp och klubbglim.

Fågelliv

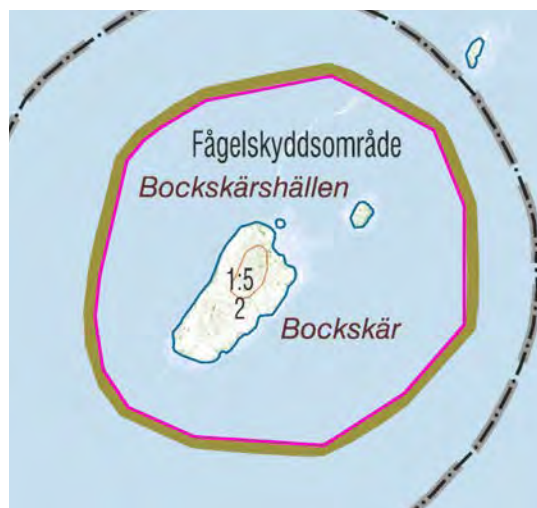
Skäret domineras av mås- och tärnkolonin. 1981 häckade här 75 par gråtrutar och 1997 häckade hela 120 par. 2010 var det endast tio par gråtrut och nu har trutkolonin har ersatts med en koloni silvertärnor.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Småskrake	1
Strandskata	2
Havstrut	2
Fiskmås	10
Silvertärna	85

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

9a Örholmarna, Långa Missjö, m.fl.

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Tallskogsklädda öar i mellanskärgård. På de mindre skären finns enstaka alar och enbuskar. Det är gott om vackert formade släta hållar och naturhamnar. Området är därför välbesökt av båtfolk.

Fågelliv

Fågellivet är måttligt art- och individrikt. 1981 fanns här sex par svärter. Antalet måsar och tärnor har ökat sedan 2007.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	D	E	Summa
Knölsvan	1	1	1	1		4
Kanadagås	1				1	2
Gräsand	1	4	1			6
Storskrake		1	2			3
Strandskata	1	1	1			3
Havstrut	1					1
Gråtrut	2	5	1		1	9
Fiskmås	7	9	2		3	21
Skrattmåsar	2	6	1		1	10
Fisktärna			1			1
Silvertärna	6	7	4	1	4	22

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

9b Stångskären, Stångskärsklabbarna, Stora Skorv

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7 i sektor C. Inventerat även 1981, 1997 och 2007. St. Skorv också inventerat 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Mindre skär i mellanskärgård. På Stångskären finns enstaka tallar, lövträd, enoch nypon. Stångskärsklabbarna och Stora Skorv domineras av gräs och lavar med enstaka nyponbuskar. Här finns även fågelskärsflora med klubbglim, gräslök, vänderotbaldersbrå och gul fetknopp. Sektorerna B och C ingår i Missjö NR.

Fågelliv

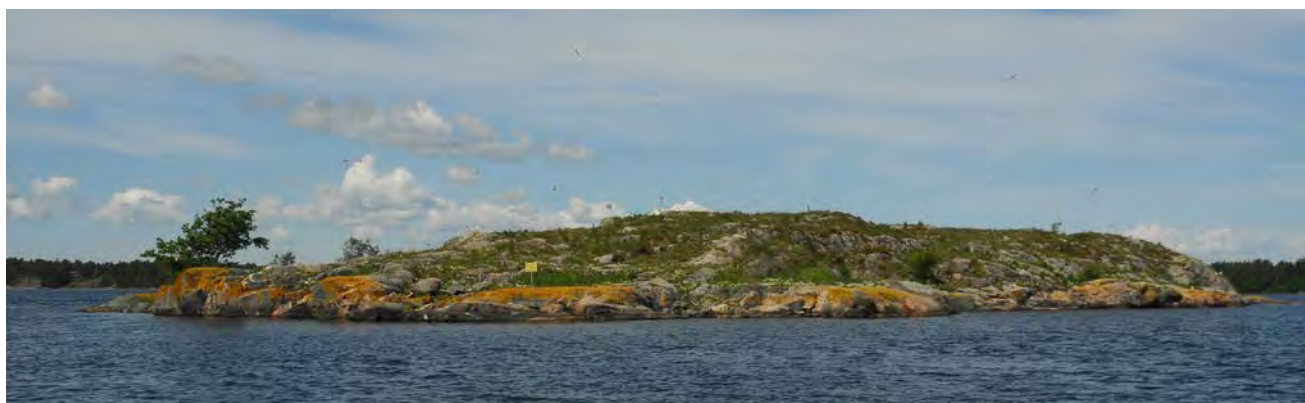
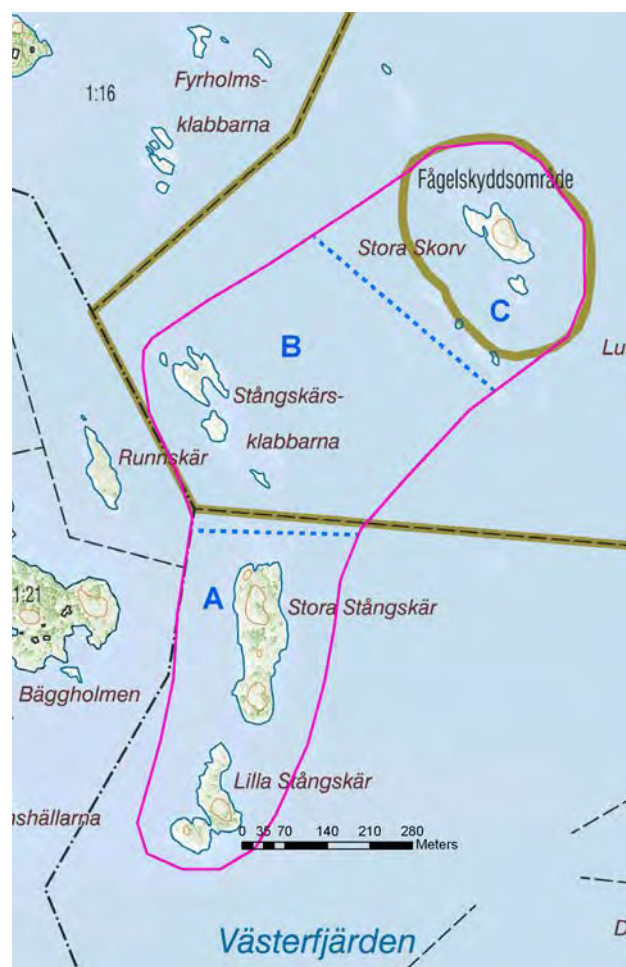
Fågellivet på Stora Skorv har minskat drastiskt sedan 2013. Från 1997 till 2010 fanns här större kolonier av skrattnås, fiskmås samt fisk/silvertärnor samt flera andarter. På Stångskärsklabbarna finns en mindre fiskmåskoloni. På Stora Stångskär är fågellivet mer individfattigt.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	Summa
Strandskata		1		1
Rödbena			1	1
Tofsvipa		1	1	2
Havstrut		1	1	2
Fiskmås	3	2		5
Fisktärna			3	3
Silvertärna	2	3	5	10

Bedömning

Området har lågt skyddsvärde.

Stora Skorv.

9c Stora och Lilla Getskär

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Mindre skär i Tyrislöts närhet med tallar samt inslag av ek och al.

Fågelliv

Fågellivet har tidigare präglas av en mindre fiskmåskolonin på Stora Getskär 1981-2007. Numer är fågellivet individfattigt.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Gräsand	2
Kricka	1
Småskrake	1
Storskrake	1
Strandskata	1
Havstrut	1
Gråtrut	3
Fiskmås	1
Silvertärna	2

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

9d Segelskär *Inventerat även 1997, 2007, 2010, -13, -16 och -19.*

Beskrivning

Mindre skär i Finnfjärden med buskvegetation i form av en, nypon, slån och rönn. Fågelskärsflora förekommer med bl.a gräslök.

Fågelliv

Fågellivet domineras av en gråtrutkoloni. 2010 häckade 70 par gråtrut. 2019 noterades 15 par gråtrut och 60 par silvertärna.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Gräsand	2
Småskrake	1
Strandskata	2
Drillsnäppa	1
Havstrut	1
Silltrut	1
Gråtrut	30
Fiskmås	20
Skrattmås	1
Silvertärna	30

Bedömning

Skäret har skyddsvärde med tanke på den relativt stora trutkoloni och förekomst av silltrut.

9e Ögrupp i Finnfjärden, nordost Sporrholmen

Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Mindre skär i en gruppering med enstaka alar samt gräs och lavvegetation.

Fågelliv

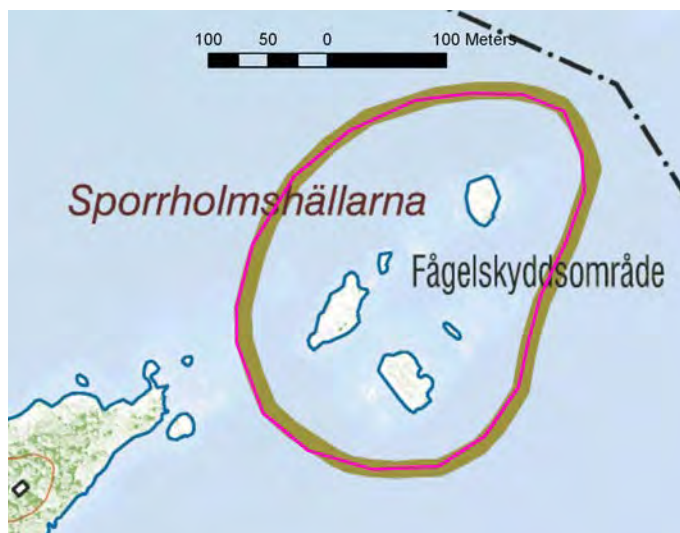
Här fanns 1997 en koloni silvertärnor om 60 par samt några par fiskmås och vigg. 2007 var fågellivet mycket sparsamt, men nu finns här åter en koloni av skratmås och tärnor med förekomst även av änder och vadare.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Vigg	2
Småskrake	1
Storskrake	1
Strandskata	1
Rödbena	1
Skrattmås	50
Fisktärna	5
Silvertärna	45

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

9f Västra Hästöklabben

Inventerat även 2007.

Beskrivning

Mindre skär med enstaka små alar, rönn, asp samt nyponbuskar och gräs och lavvegetation.

Fågelliv

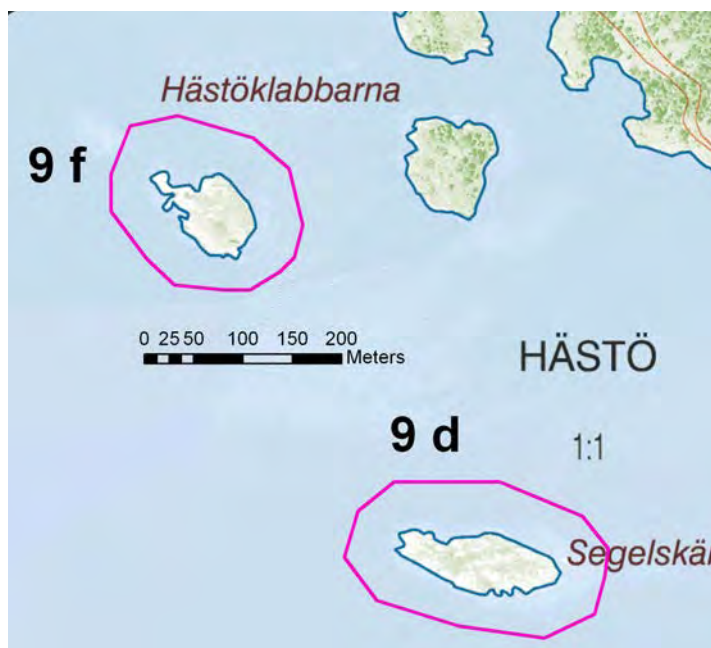
Här fanns 2007 en mindre tärnkoloni, men nu är fågellivet mer sparsamt.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Storskrake	1
Strandskata	1
Drillsnäppa	1
Havstrut	1
Fiskmås	3
Silvertärna	2

Bedömning

Fågellivet har lågt skyddsvärde.

10a Ålänningskär, Ässkären

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7 i sektor B. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

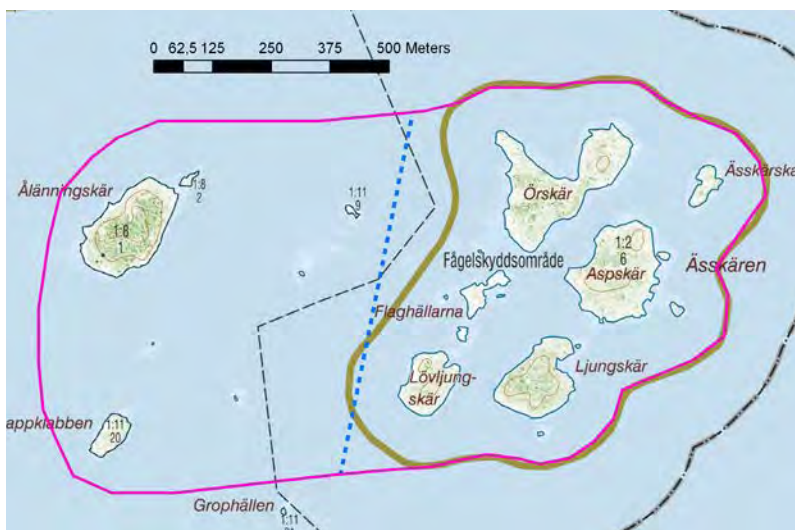
Öar i ytterskärgård inom Gryts NR. På Ålänningskår finns lindskog samt tall och björk. Här finns även en stuga. På Örskär, Aspskär och Ljungskär (Ässkären) finns en- och lövbuskar samt enstaka tall. På Aspskär finns också asp. Fågelskärsflora med klubbglim förekommer.

Fågelliv

Enstaka vitfåglar häckar samt gravand och svärta.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan	1	2
Gravand		1
Knipa		1
Svärta		1
Småskrake	1	1
Storskrake		1
Strandskata		1
Havstrut	1	1
Fiskmå	1	2
Skrattmå		2
Silvertärna	3	9

Bedömning

Fågellivet i sektor B har skyddsvärde med tanke på artantal och förekomst av svärta. I sektor A är skyddsvärdet lågt.

10b Lilla Gjusbåden *Inventerat 1997, 2007, -10, -13, -16 och -19.*

Beskrivning

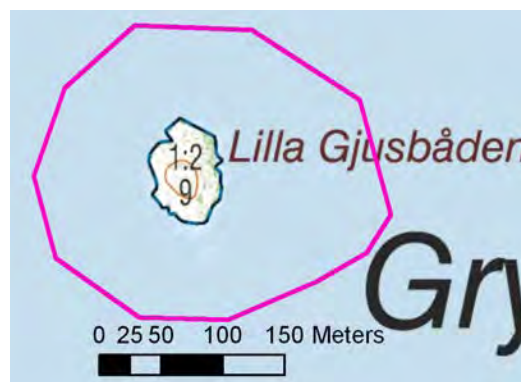
Ett mer eller mindre kalt skär i Turmulefjärden. Baldersbrå, krusskräppa och gul fetknopp förekommer.

Fågelliv

Fågellivet har tidigare dominerats av en skarv- och trutkoloni. Numera saknas skarvarna sedan 2007 och gråtruten minskar sedan 2010. På senare år domineras skäret av fiskmåsar och silvertärnar. 2019 noterades hela 125 par fisktärnar.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Gravand	1
Strandskata	1
Havstrut	1
Havstrut	1
Gråtrut	2
Fiskmåås	20
Fisktärna	2
Silvertärna	80

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde med tanke på den stora mås- och tärnkolonin.

10c Långskär, Turmule, St. Ebåden, Turmulehällarna

Sektor A - C fågelskydd 1/4 - 31/7. Inventerat även 1997 och 2007. Sektor A-B även 1981. Långskär inventerat även 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

På Turmule finns klippedsvegetation med enstaka tall, björk, rönn samt nypon- och enbuskar. På Turmulehällarna och Långskär finns fågelskärsflora med bl.a. strandbaldersbrå, gräslök, klubbglim, styvmorsviol och krusskräppa. Sektor A och B ingår i Gryts NR.

Fågelliv

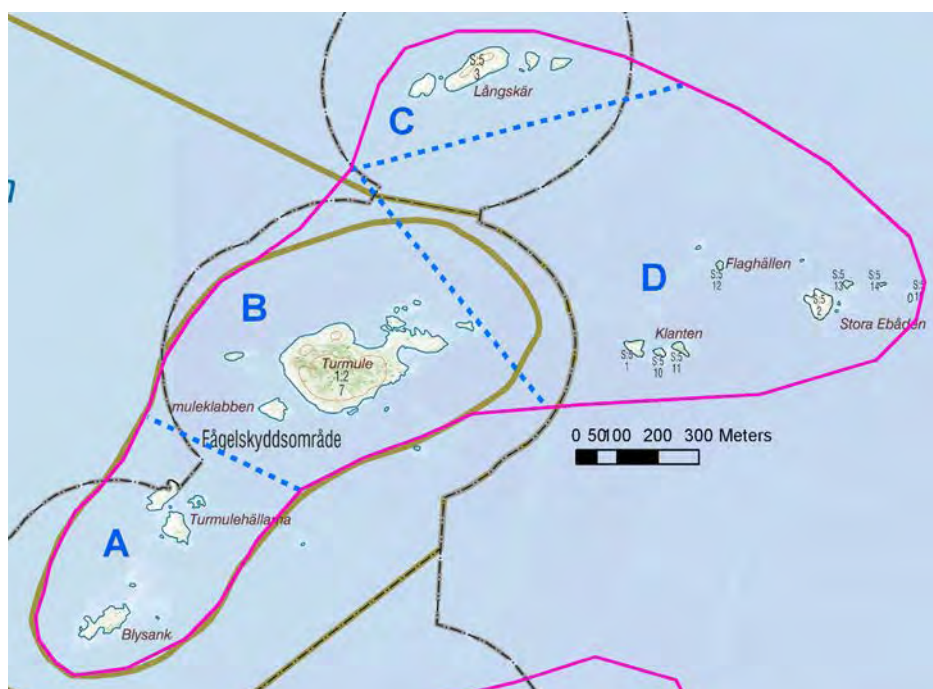
På Långskär dominerar gråtrutkolonin som dock har minskat. Här fanns 40 par 1997, 10 par 2007, 20 par 2010, 15 par 2013 och 13 par 2016 och 2019. Havstruten har minskat från 12 par 2007. På Turmulehällarna och Blysankan är fågellivet relativt artrikt och här är silvertärnan vanligast, med förekomst av flera änder, bl.a. flera par änder. Roskarl och silltrut har häckat här tidigare.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	D	Summa
Knölsvan	1				1
Grågås	1				1
Gravand			1		1
Gräsand	1				1
Kricka	2				2
Svärta	3	3			6
Småskrake	2	1	1		4
Storskrake		1			1
Strandskata	1	1	2		4
Kustlabb				1	1
Havstrut	1	1	1	1	4
Gråtrut		1	31	1	33
Fiskmåås	4	3	10	2	19
Fisktärna	5		9		14
Silvertärna	26	3	26	40	95

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde i sektorerna A, B och C. I sektor D är skyddsvärdet måttligt.

10d Vatingarna, Krokbåden och Lilla Ebåden

Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Nästan kala skär i allra yttersta havsbandet med fina isslipade rundhällar och en del klapperstenstränder. Lite strandbaldersbrå och gräslök förekommer.

Fågelliv

En mindre kolonin med fiskmås finns på Vatingarna. Även skräntärna och tordmule häckar. 1997 häckade även roskarl här.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan	1	2
Strandskata	1	
Havstrut	2	
Fiskmås	40	1
Silvertärna	2	
Tordmule	1	

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde i sektor A.
Sektor B har lågt skyddsvärde.

10e Utterklabbarna

Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Mindre skär i Turmulefjärden med örter, gräs- och lavvegetation.

Fågelliv

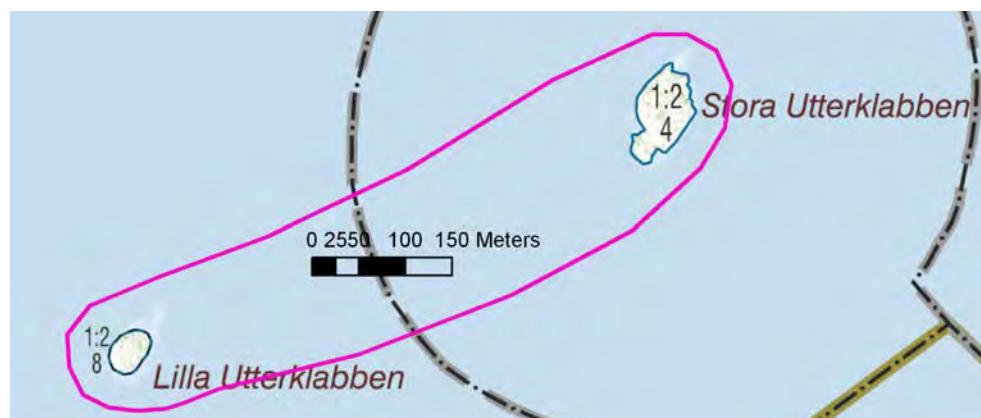
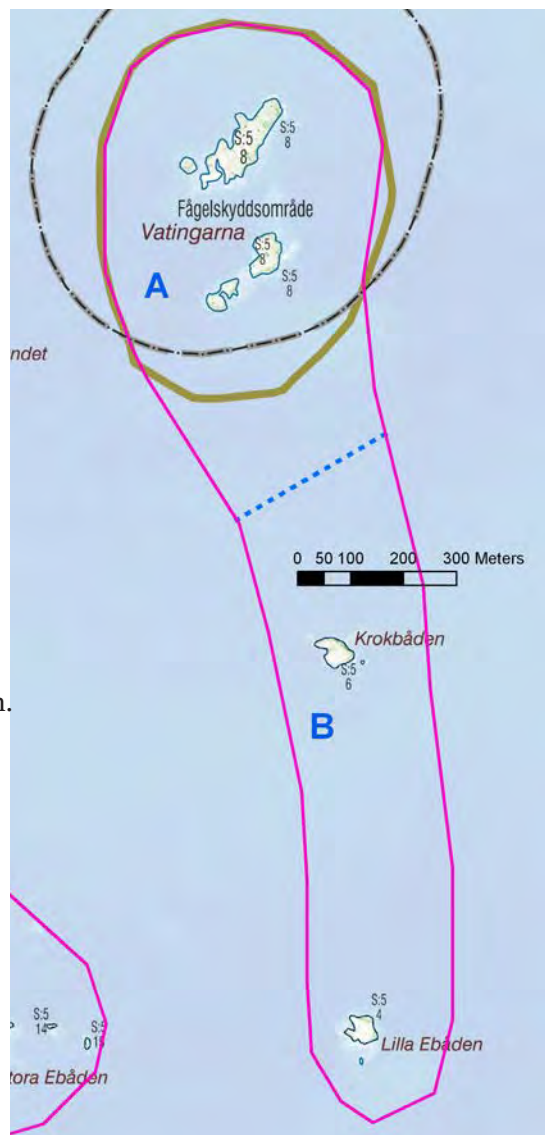
Sparsamt.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Fiskmås	1
---------	---

Bedömning

Fågellivet har lågt skyddsvärde.

10f Stångskären

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Skär med enstaka alar, tallar, en-, nypon- och lövbuskar samt örter, gräs och lavar.

Fågelliv

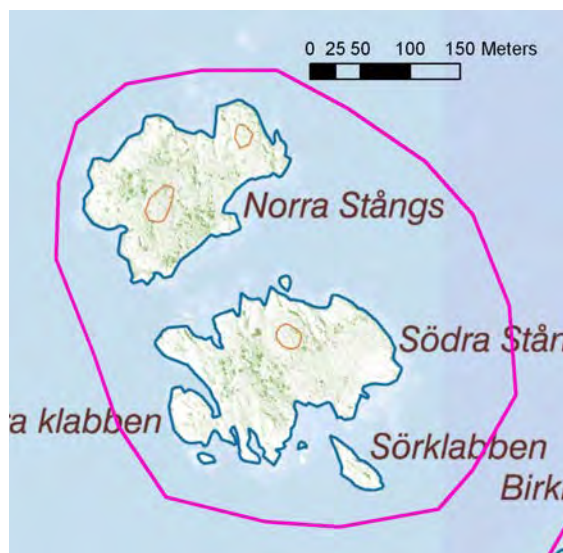
Häckfågelfaunan är tämligen art- och individfattig. I juli sågs två ejderkullar.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	3
Gräsand	1
Svärta	1
Småskrake	2
Storskrake	3
Fiskmås	1
Fisktärna	1
Silvertärna	1

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

10g Måsskären, Släta skäret, m.fl.

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Mestadels kala skär med släta hällar och sparsam gräs- och lavvegetation. Enstaka al och rönn samt fågel-skärsflora på Släta skäret med gräslök, vänderot och gul fetknopp.

Fågelliv

Relativt god förekomst av svärta samt en del gråtrut, fiskmås och tärnor. På Släta skäret fanns 25 par silvertärnor 2007.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan	1	1
Gräsand		1
Svärta	4	2
Småskrake	2	1
Storskrake	1	
Strandskata	1	1
Gråtrut	2	5
Fiskmås	3	2
Silvertärna	1	5

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

11a Norrudd, Flisö, Birkskär, Strupskär, Enskär, Inre Kampön

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Nordöstra delen av Harstena och arkipelagen öster därom i yttersta havsbandet. Dessa större öar domineras av äldre hällmarkstallskog med orörd prägel. På de mindre skären finns en- och lövbuskar. Området är välbesökt av båtfolk.

Fågelliv

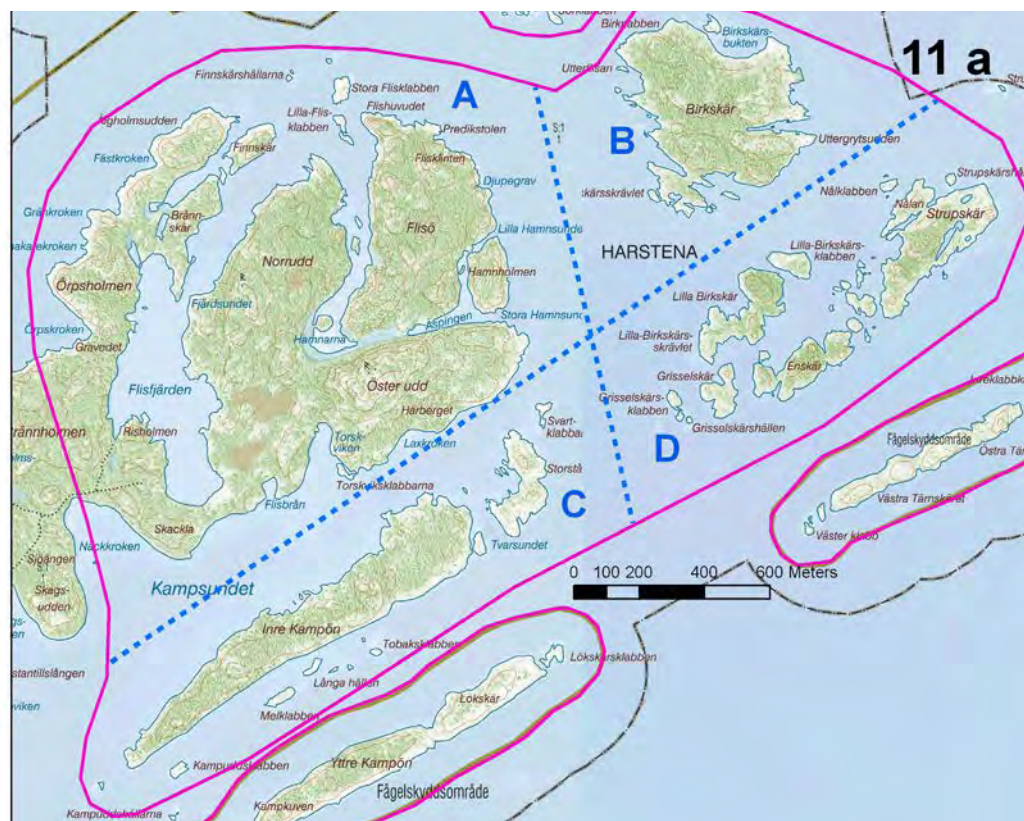
De vanligaste häckfågarna i detta område är fiskmåsar och silvertärnor. Det är ganska artrikt men tämligen indvidfattigt. 1981 fanns här nästan ofattbara 14 par svärta!

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	D	Summa
Knölsvan	2		1	2	5
Gräsand	6	1	3	5	15
Knipa	3	1		2	6
Vigg	3				3
Svärta		1	2		3
Småskrake		3		1	4
Storskrake	2	2		1	5
Strandskata			1	1	2
Drillsnäppa			1	1	2
Rödbena				1	1
Havstrut			2	1	3
Fiskmåsa	7	2	6	12	27
Skrattmåsa	2	2	2		6
Fisktärna	3	1	1		5
Silvertärna	4	6	6	12	28

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

11b Själbådarna

Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

En samling låga och kala skär med rundslipade hållar i det yttersta havsbandet. Klassiska bådar för gräsäl där den välkända sälklubbningen ägde rum förr i tiden.

Fågelliv

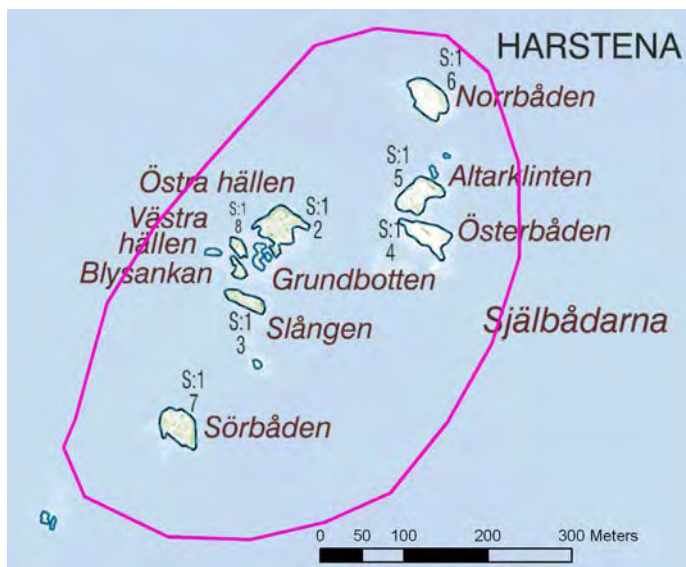
Sparsamt.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Strandskata	2
Havstrut	1
Gråtrut	1

Bedömning

Fågellivet har lågt skyddsvärde.

11c Tärnskären och Ytter klabb

Fågelskyddsområde i sektor B 1/4 - 31/7. Inventerat även 1997 och 2007. Sektor B även inventerat 1981.

Beskrivning

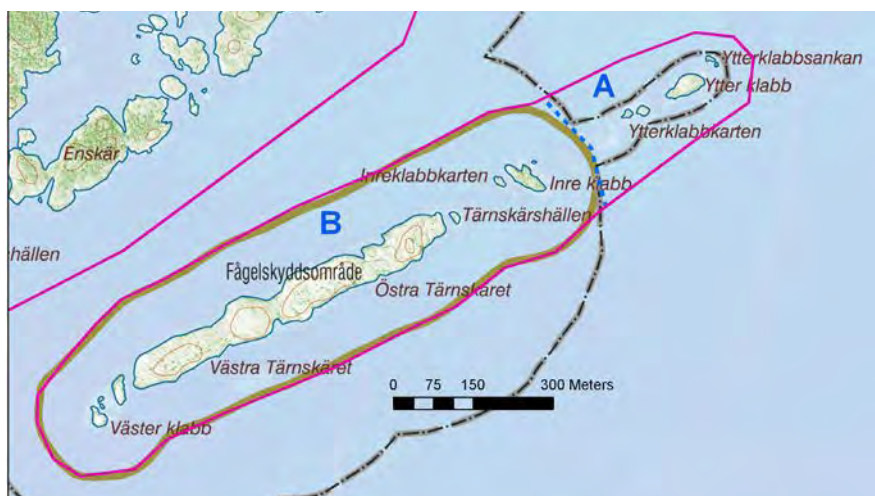
Tärnskäret är ett långsmalt kargt skär med gräs och örter som klibbglim, gul fetknopp och gräslök.

Fågelliv

På Tärnskären finns en stor koloni fisk- och silvertärnor samt fisk- och skrattnåsar. I övrigt artrikt med svärta, kustlabb, rödbena och roskarl. Ytter klabb hyser ett mycket ringa fågelliv.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan		1
Gravand		1
Gräsand	1	2
Svärta		2
Storskrake		2
Strandskata		2
Roskarl		1
Rödbena		1
Kustlabb		1
Havstrut	1	2
Gråtrut		2
Fiskmåås		35
Skrattnås		10
Fisktärna		70
Silvertärna	1	30

Bedömning

Fågellivet har högt skyddsvärde i sektor B och lågt skyddsvärde i sektor A.

11d Lökskär, Yttre Kampön, Långskär

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

En långsmal ögrupp sydost om Harstena. Delar av Yttre Kampön är bevuxen med knotig, vindpinad tall och björk. I övrigt enar och lövbuskar av rönn och björk. Långskär är nästan kallt men med gräs och örter, t.ex. vänderot.

Fågelliv

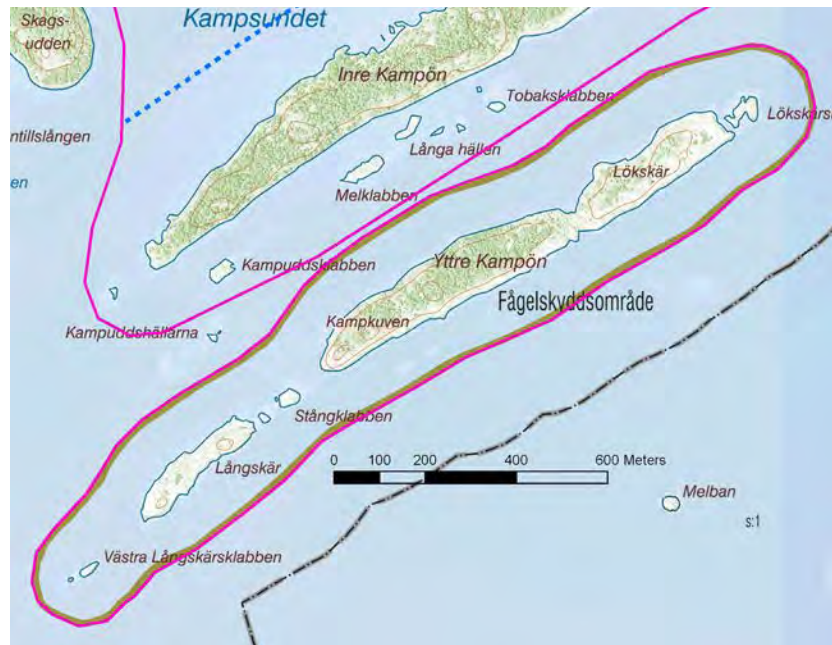
I området häckar svärta samt flera vadare och en del måsfågel. Skärpiplärka noterades.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	3
Gräsand	1
Svärta	2
Småskrake	2
Strandskata	1
Drillsnäppa	1
Rödbena	1
Havstrut	1
Fiskmås	3
Skrattmås	2
Silvertärna	8

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

11e Laskärsklabben

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Mindre skär med isslipade hållar. Sparsam vegetation av gräs och fågelskärsflora som gräslök, baldersbrå, styvmorsviol, vänderot och gul fetknopp.

Fågelliv

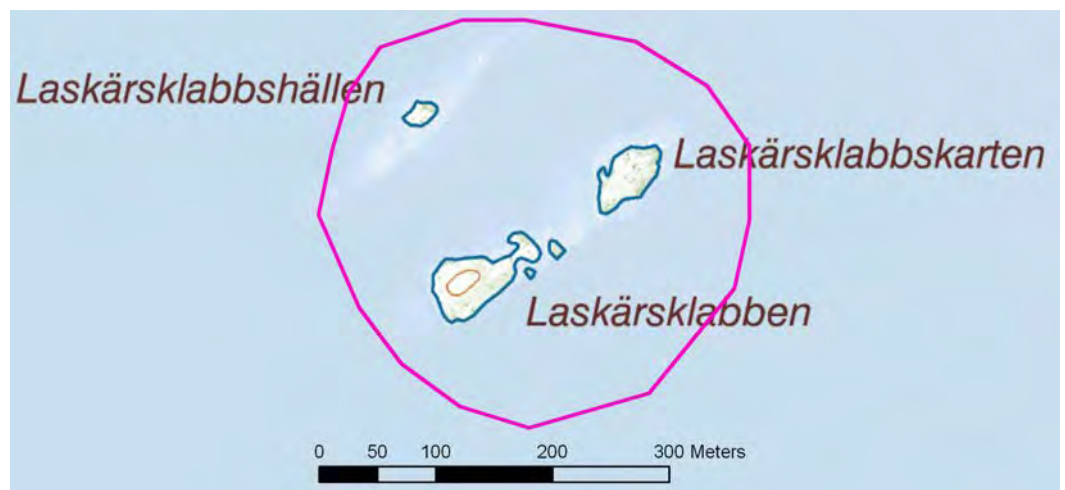
En mindre tärnkoloni dominerar.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Strandskata	1
Rödbena	1
Havstrut	2
Fiskmås	2
Fisktärna	18
Silvertärna	5

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

11f Laskär

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

En höglänt och blockrik ö. Uppe på skäret finns ljunghedsvegetation med inslag av kråkbär. I övrigt finns små björkar, tallar och enar.

Fågelliv

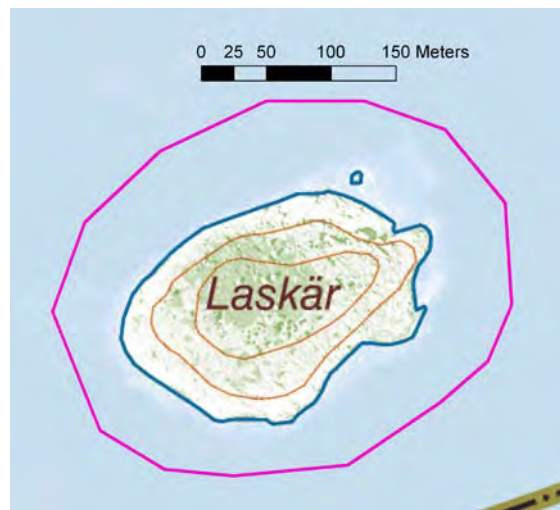
Sparsamt.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Silvertärna 2

Bedömning

Fågellivet har lågt skyddsvärde.

12a Gåsskär, Stora och Lilla Säs holmen

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7 i sektor A. Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Mindre öar i mellanskärgården. Säs holmarna är relativt bergiga med al, tall, björk och enbuskar. Klippedsvegetation i höglänta delar. Gåsskär är ett flackare skär som i norr har karaktären av fågelskär med t.ex. gräslök, vänderot, baldersbrå, axveronika och kvanne. Även smärre al, rönn och nypon finns här.

Fågelliv

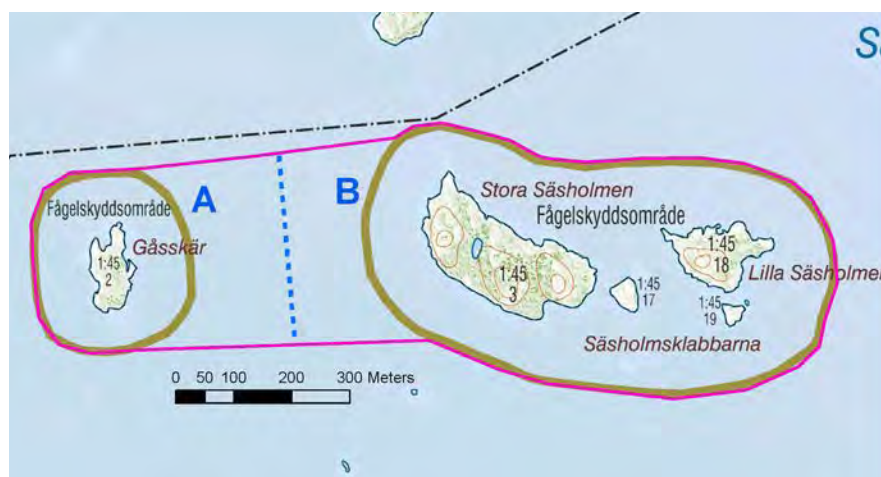
Gåsskär hyste 2007 en relativt stor koloni med fiskmås samt fisk- och silvertärna. Nu är fågellivet tämligen sparsamt.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan	1	
Storskrake	2	1
Strandskata	1	
Fiskmås	1	1
Fisktärna	1	1
Silvertärna	2	1

Bedömning

Fågellivet har lågt skyddsvärde.

12b Jutskär, Runnskären och Liksholmen

Sandgärdesklabben fågelskyddsområde 1/4 - 15/7. Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Mindre öar i mellanskärgården. På Jutskär och Runnskären finns al, rönn, ek, nypon och en del slån och hag-torn. Liksholmen är en moränöverdragen ö med sand- och klapperstenstränder. Ön domineras av ängsmark med enbuskar. Adam och Eva, gullviva och kattfot förekommer. Sandgärdesklabben är ett litet fågelskär med fågelskärsflora, t.ex. gräslök.

Fågelliv

Ett tämligen artrikt område med flera änder, vadare och vitfågel, men inte så individrikt.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Skäggdopping		1
Knölsvan		2
Grågås	3	1
Gravand	1	1
Gräsand	1	
Storskrake		3
Strandskata		2
Rödbena	1	2
Tofsvipa		1
Havstrut		1
Fiskmås		3
Skrattmås	1	2
Fisktärna		1
Silvertärna		5

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

13a Måsskären, Lilla Arnholmen, Talgklimparna, m.fl.

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

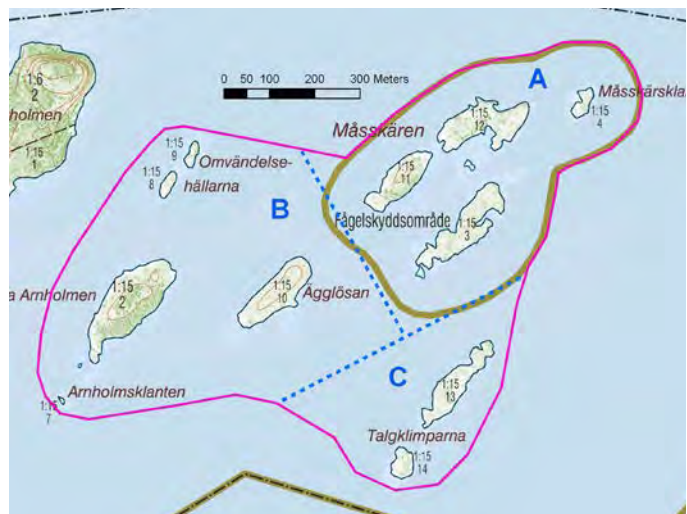
Ett antal mindre öar i Råtoppsfjärden med löv- och enbuskar samt gräs- och lavvegetation.

Fågelliv

Fågellivet är artrikt i sektor A.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C
Skäggdopping	1		
Knölsvan	1	1	
Skedand	1		
Gräsand		2	
Knipa	1		
Vigg	3		
Svärta	1		
Småskrake	1		
Storskrake	2		
Strandskata	1		
Rödbena	1		
Havstrut	1	1	
Fiskmås	6	2	1
Silvertärna	14	4	

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde i sektor A.

13b Baggholmarna, Örskär, Runnskär, m.fl.

Runnskär (E) fågelskyddsområde 1/4 - 15/7. Inventerat 1981, 1997 och 2007. Runnskär (E) dock bara 2007.

Beskrivning

Öar och skär i mellanskärgård. På Baggholmarna finns tallskog. I övrigt utgörs vegetationen av lövbuskar, mindre albestånd på några av öarna samt gräs och lavar. På Runnskär finns fågelskärsflora med mycket klubbglim och axveronika.

Fågelliv

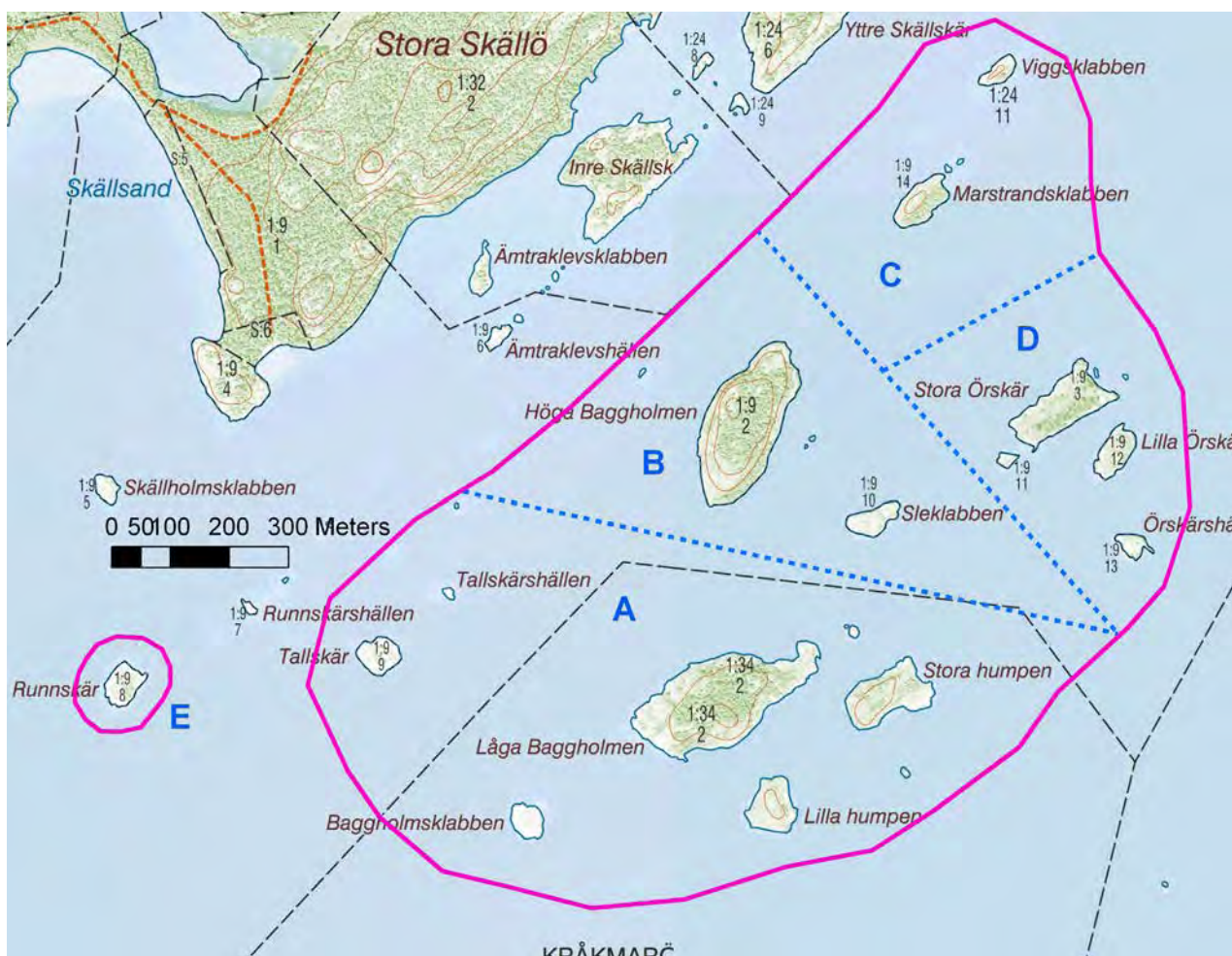
Relativt många arter häckar här, men det är inte särskilt individrikt för ett så pass stort område. På Runnskär finns en koloni med fiskmås och silvertärna som ökat i storlek sedan 2007. Här finns också många par vigg.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	D	E	Summa
Knölsvan	2		1	1	1	5
Gräsand		1				1
Kipa		3				3
Vigg					11	11
Småskrake	1					1
Storskrake		1				1
Strandskata					1	1
Havstrut	1	1				2
Fiskmås	1	2	1	1	20	25
Fisktärna					4	4
Silvertärna	4	2	1	2	35	44

Bedömning

Fågellivet i sektor E (Runnskär) har skyddsvärde. I övrigt måttligt skyddsvärde.

13c Stockskär, Sandskären, Svallklabbarna, m.fl.

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7 i sektor A. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Sandskären är till största delen hållmarker, men här finns också sand- och grusavlagringar. Vegetationen domineras av enbuskmarker och klippängsvegetation med en fin flora. Även en aldunge samt björk och tall finns. Bitvis utgörs stränderna av klappersten eller sand. Norra delen ingår i Gryts NR. Södra delen har röjts under 2019.

Fågelliv

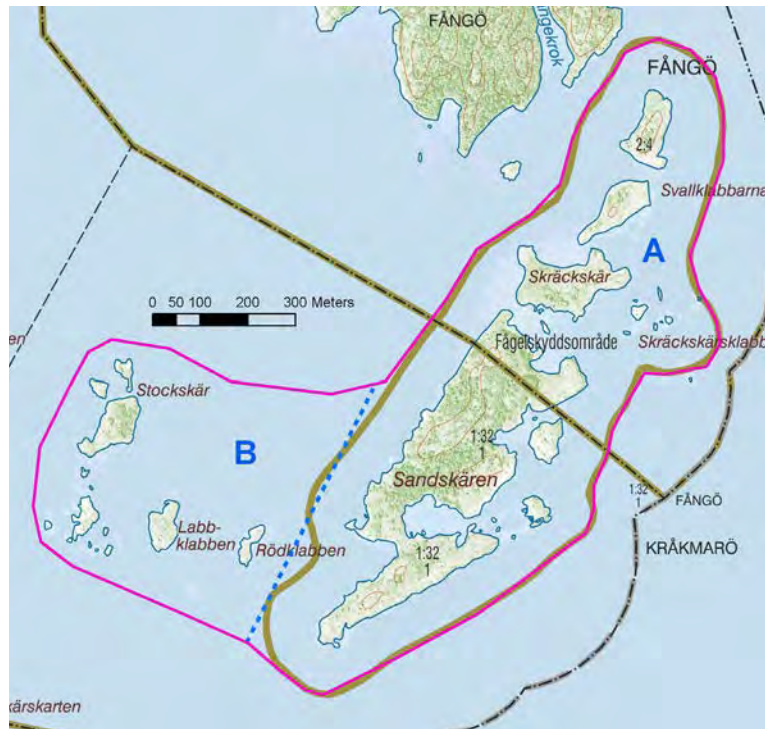
Sandskären (A) hyser ett relativt artrikt fågelsamhälle med bl.a. flera arter änder och vadare.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan	2	1
Skedand	1	
Gräsand	5	5
Knipa	3	
Svärta	3	
Småskrake	2	
Storskrake	4	
Strandskata	1	1
Drillsnäppa	1	
Fiskmås	5	2
Skrattmås	8	
Fisktärna	1	1
Silvertärna	5	2

Bedömning

Fågellivet i sektor A har skyddsvärde, medan det i sektor B har måttligt skyddsvärde.

14a Manskären, m.fl. *Inventerat även 1981, 1997 och 2007.*

Beskrivning

Bergiga öar i ytterskärgård, strax öster om Ytterö. Vegetationen består av mindre tallar och nypon, en- och lövboskar samt gräs. Ingår i Gryts NR.

Fågelliv

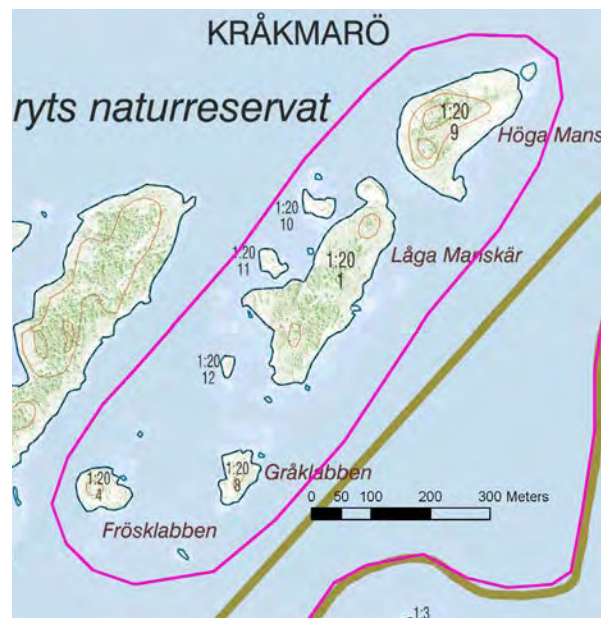
Fågellivet är relativt art- och individfattigt.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Skedand	1
Storskrake	5
Strandskata	1
Havstrut	2
Fiskmås	3

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

14b Lökskären, Dannskär, Gråbådarna

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1981, 1997 och 2007. Dannskär inventerat även 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Skär i yttterskärgård ut mot yttersta havsbandet. På Lökskär består vegetationen av al och björk samt en-, nypon och lövbuskar. Dannskär med isslipade hållar och Gråbådarna med både block och isslipade hållar hyser en sparsam vegetation med en- och rönnbuskar, lite fågelskärsflora, gräs och lavar.

Fågelliv

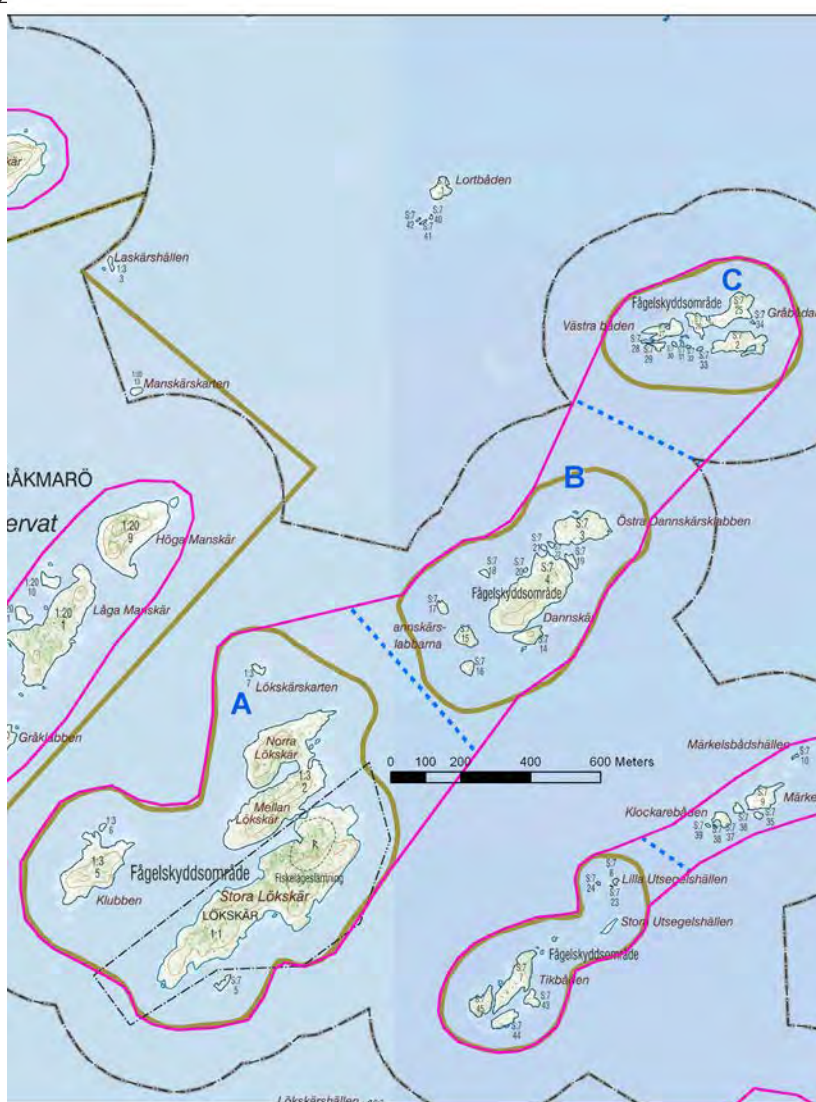
Ett område med ett relativt art- och individrikt fågelliv. Området hyser flertalet av de i ytterskärgården häckande arterna. Gråtrutkolonin har minskat sedan 1981 och nu är bara sex par kvar. St. strandpipare, silltrut och skrântärna har häckat här. Tärnkolonin har vuxit rejält. Skärpiplärka noterades i sektor B. 2019 saknades gråtrutarna på Dannskär, men tre par svärta noterades.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	Summa
Knölsvan	1	1	1	3
Gravand	1			1
Gräsand	1	3		4
Vigg	1			1
Svärta	2		1	3
Småskrake	1		1	2
Storskrake	2			2
Strandskata	2	1	1	4
Roskarl		1		1
Kustlabb		1		1
Havstrut	1		1	2
Gråtrut	1	5		6
Fiskmås	7	10	2	19
Skrattmås			1	1
Silvertärna	4	60	20	84

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

14c Tikbåden, Märkelsbåden, Råtoppsan

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7 i sektor B. Inventerat även 1997 och 2007. Tikbåden inventerad även 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

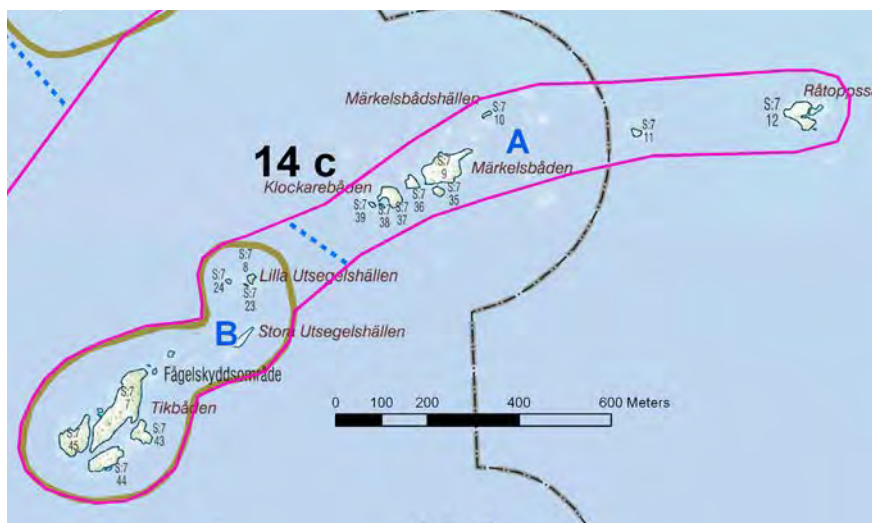
Mindre skär i yttersta havsbandet med sparsam vegetation med gräs och fågelskärsflora i klippskrevorna samt lavar på hållarna. Rundade isslipade hållar och klapperstensstrand vid det synnerligen vackra skäret Tikbåden.

Fågelliv

Fågellivet är tämligen rikt på Tikbåden. Där var gråtrutkolonin borta 2007 men har nu återkommit medan tärnorna minskat. Även skärpiplärka har noterats på Tikbåden. Roskarl, rödbena, gravand, silltrut, kustlabb och tordmule har häckat här tidigare.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan	1	
Gräsand	1	1
Vigg		1
Småskrake	1	
Strandskata	1	1
Havstrut	1	1
Gråtrut		10
Fiskmås		3
Fisktärna		1
Silvertärna		3

Bedömning

Fågellivet i sektor B har skyddsvärde. I sektor A är skyddsvärdet lågt.

14d Sörbåden

Fågelskyddsområde 1/4 - 15/7. Inventerat även 1997 och 2007 samt 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Litet skär i yttersta havsbandet med lite gräs samt lavvegetation.

Fågelliv

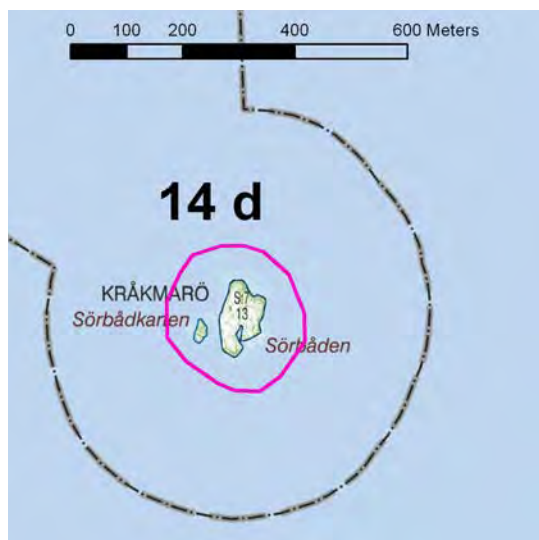
En mindre koloni vitfågel dominerar. Silltrut och tordmule har tidigare häckat här. 2019 noterades hela 20 par gråtrut. 12 gråsälar sågs vid besöket 2017.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Strandskata	1
Havstrut	1
Gråtrut	4
Fiskmås	6
Silvertärna	2
Tordmule	1

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

15a Kvarnholmarna

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Mindre holmar i innerskärgård beväxade med en, al, björk, rönn och enstaka tallar. Kvanne, vänderot och axveronika förekommer.

Fågelliv

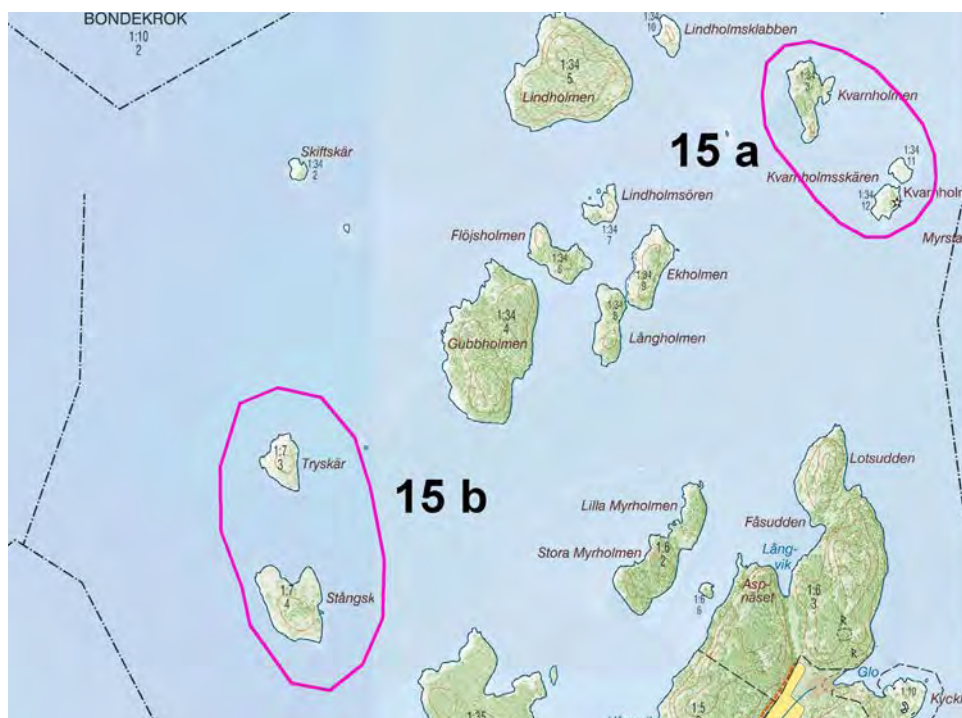
Sparsamt fågelliv med enstaka vadare och vitfågel.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Storskrake	1
Strandskata	1
Havstrut	1
Fiskmå	7
Fisktärna	6
Silvertärna	3

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

15b Tryskär och Stångskär

Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Två mindre öar nordost om Fyrudden med ek, asp, al, rönn och björk. Tryskär är röjd och betas av får. Isslipade släta hållar finns.

Fågelliv

Synnerligen art- och individfattigt, liksom vid tidigare inventeringar.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Storskrake	1
Strandskata	1
Fiskmå	3
Silvertärna	1

Bedömning

Fågellivet har lågt skyddsvärde.

15c Hästgrundet

Fågelskyddsområde 1/4 - 15/7. Inventerat även 1997 och 2007 samt också 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Mindre, nästan kalt skär, i välfrekventerade vatten strax öster om Fyrudden. Enstaka tall, al och nyponbuskar finns, men örter som gräslök, strandbaldersbrå, kvanne, vänderot samt gräs dominerar.

Fågelliv

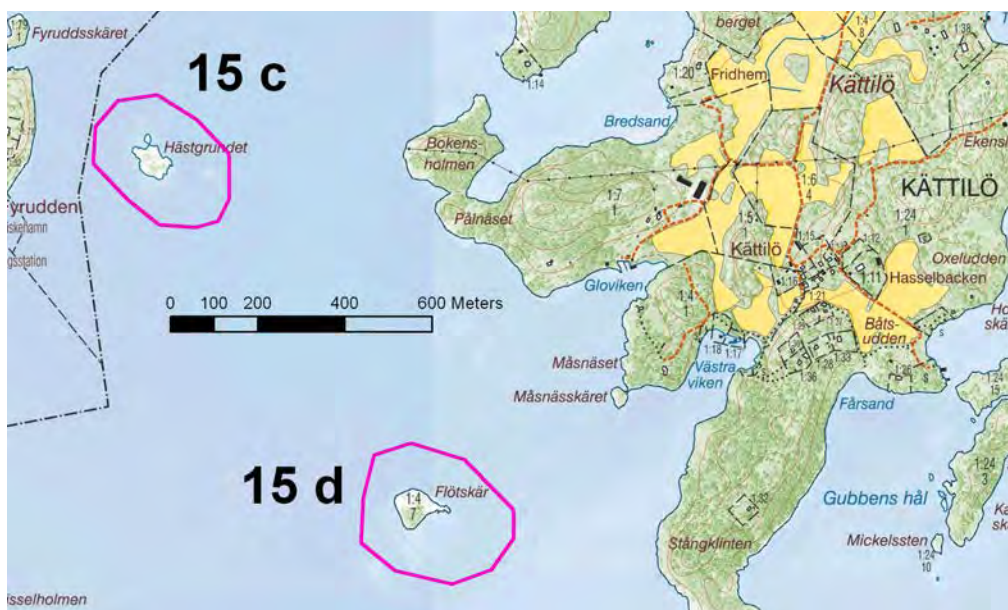
Skäret präglas av gråtrutkolonin som dock har minskat sedan 2007. 30 ejdrar såg vid besöket i maj. 2019 noterades 18 par fiskmås men endast ett par gråtrut.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Grågås	2
Snatterand	1
Gräsand	2
Strandskata	1
Havstrut	1
Gråtrut	8
Fiskmås	4
Silvertärna	1

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

15d Flötskär

Fågelskyddsområde 1/4 - 15/7. Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Mindre skär intill farleden strax sydost om Fyrudden. Här finns ett albestånd, en del tall, rönn, björk, enbuskar, nypon och hällar med gräs och fågelskärsflora. Avnitt med klapperstenstränder finns.

Fågelliv

Ett förhållandevis artrikt skär. Gråtruten har minskat och fiskmåsen ökat sedan 2007.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Grågås	1
Gräsand	1
Småskrake	1
Storskrake	1
Strandskata	1
Drillsnäppa	1
Havstrut	1
Gråtrut	2
Fiskmås	14
Silvertärna	6

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

15d Gåssankorna

Fågelskyddsområde 1/4 - 15/7. Inventerat även 2007 och 2019.

Beskrivning

Flackt skär i Orrfjärden med nypon och slånbuskar och hållar med gräs och örter som t.ex. kvanne. Ligger i Ängelholms NR.

Fågelliv

En mindre vitfågelkoloni dominerar. 2019 noterades 15 par silvertärna.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Strandskata	1
Havstrut	1
Gråtrut	1
Fiskmås	11
Skrattmås	1
Silvertärna	2

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

16a Låga Tallskär

Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Mindre skär i mellanskärgård med tall, al, björk och enbuskar.

Fågelliv

Fågellivet är inte så artrikt med endast ett fåtal par.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Storskrake	1
Strandskata	1
Havstrut	1
Gråtrut	1
Fiskmås	1
Silvertärna	1

Bedömning

Fågellivet har lågt skyddsvärde.

16b Vässlingsö, Sandö, Krokholmen, Tväsäcken, Kistholmen, m.fl.

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

En grupp större öar kring Husflagen söder om Fångö. Öarna domineras av hällmarkstallskog. Sand- och klapperstensstränder förekommer.

Fågelliv

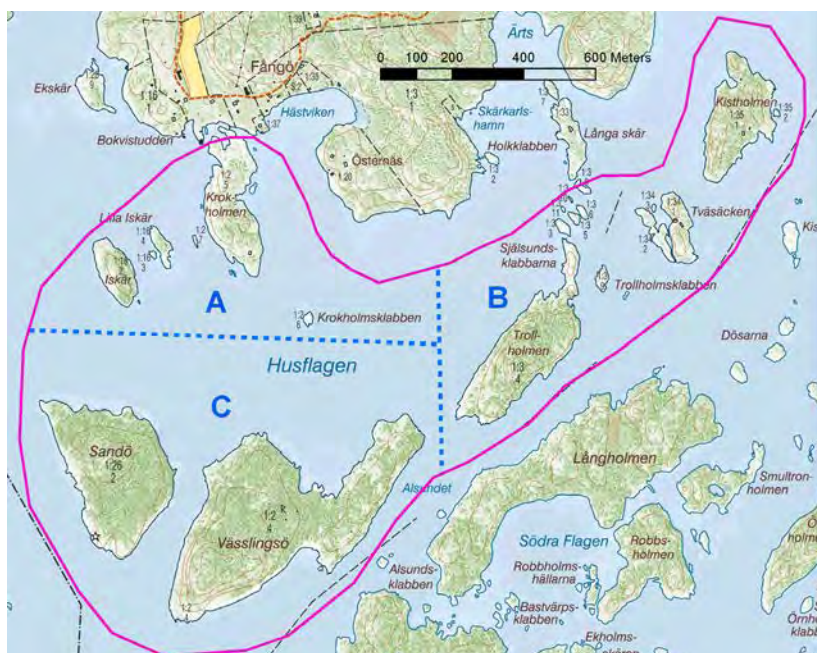
Fågellivet är relativt i artrikt på Krokholmsklabben i sektor A, där en tärnkoloni dominerar och även skedand, vigg och rödbena häckar.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	Summa
Knölsvan	1	1	1	3
Grågås	1	1		2
Skedand	1			1
Gräsand	1			1
Vigg	3			3
Småskrake	1		1	2
Storskrake	2	2		4
Strandskata	1		1	2
Rödbena	1			1
Havstrut		1	1	2
Gråtrut	2			2
Fiskmås	3	2	2	7
Skrattmås	2			2
Fisktärna			2	2
Silvertärna	25	2	3	30

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde på Krokholmsklabben. I sektor B och C är skyddsvärdet lågt.

17a Laxvarp, Horsskären, Hallskären, Brännholmen

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7 i sektor A. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Större och mindre öar och skär i ytterskärgård. På Laxvarp dominerar tallskog med inslag av lövträd. Strandkonturen är starkt flikig och öster om ön finns en arkipelag av småöar och skär. På dessa dominerar gräs- och lavvegetation. Fina sand- och klapperstensstränder förekommer. På Stora Horsskär finns ett hus. Sektor A och C ingår i Gryts NR.

Fågelliv

Relativt artrikt men inte så individrikt. Relativt många par svärta noterades i den norra delen.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	D	Summa
Knölsvan			1	1	2
Gräsand	5	2	3	2	12
Kricka	1		1	1	3
Vigg	1				1
Svärta	3		2	1	6
Storskrake	1		1	1	3
Strandskata	1			1	2
Rödbena	1				1
Havstrut	1			2	3
Fiskmås	1	1	2	5	9
Skratmås				2	2
Fisktärna	1				1
Silvertärna	1		1	3	5

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde i sektor A. I övrigt är skyddsvärdet måttligt.

Fiskmås.

17b St. Lundskär, Norrnålan, Storkarlsskär, m.fl.

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7 i sektor A. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Öar i ytterskärgården. Stora Lundskär domineras av en vindpinad, orörd äldre hällmarkstallskog. Norrnålan är mer eller mindre kal med en del gräs- och lavvegetation. Storkarlsskär och Storkarlsskärsklabbarna är karga skär med fågelskärsflora som klibbglim, styvmorsviol, vänderot och kvanne. Öarna ingår i Gryts NR.

Fågelliv

Fågellivet är relativt artrikt men inte så individrikt. I sektor A finns god förekomst av svärta.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan	1	2
Gräsand	2	1
Kricka	1	1
Svärta	3	
Storskrake	1	4
Strandskata	3	1
Rödbena	1	
Havstrut		1
Gråtrut	2	1
Fiskmås	2	1
Silvertärna	2	1

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde i sektor A och lågt skyddsvärde i sektor B.

17c Storkarlen

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

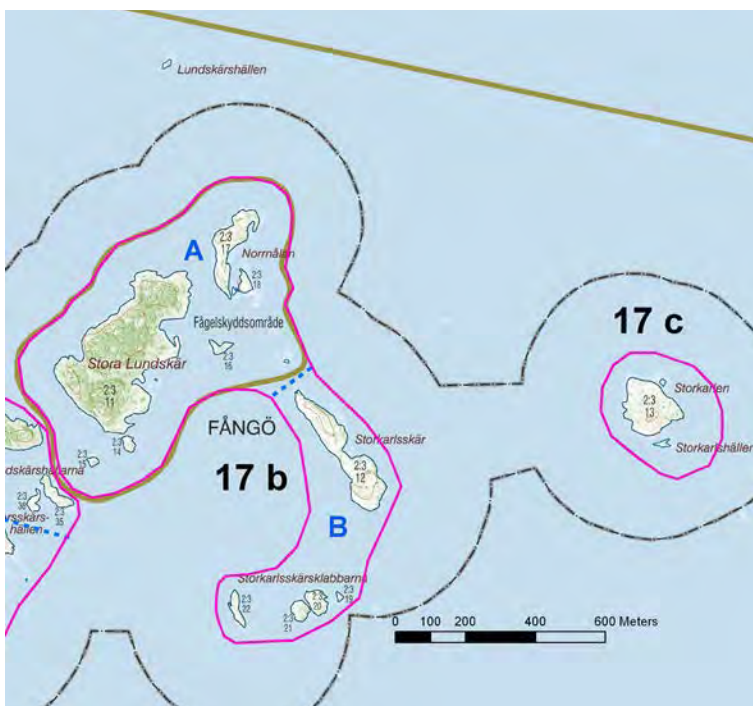
Fågelskär i yttersta havsbandet med enstaka nyponbuskar samt gräs och örter. Här finns en typisk fågelskärsflora med bl.a. klibbglim, strandbaldersbrå, gul fetknopp, styvmorsviol och gräslök. Ligger i Gryts NR.

Fågelliv

Skär som domineras av silvertärna, med ett par kustlabbb, rödbena och tordmule. Vid besöket i juni noterades en adult dvärgmås.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Gräsand	1
Småskrake	1
Strandskata	1
Rödbena	1
Kustlabbb	1
Havstrut	1
Fiskmås	3
Silvertärna	60
Tordmule	1

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

17d Gjusklabbarna, Långa Röskär, Röskär, Österklabbarna

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7 (sektor B och C). Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Fina skär i yttersta havsbandet. Röskär är ett björkskär med inslag av en och tall. Långa Röskär är flackt, med enstaka rönn- och enbuskar. Gräs och lavar dominerar i övrigt. På Österklabbarna finns fågelskärsflora.

Fågelliv

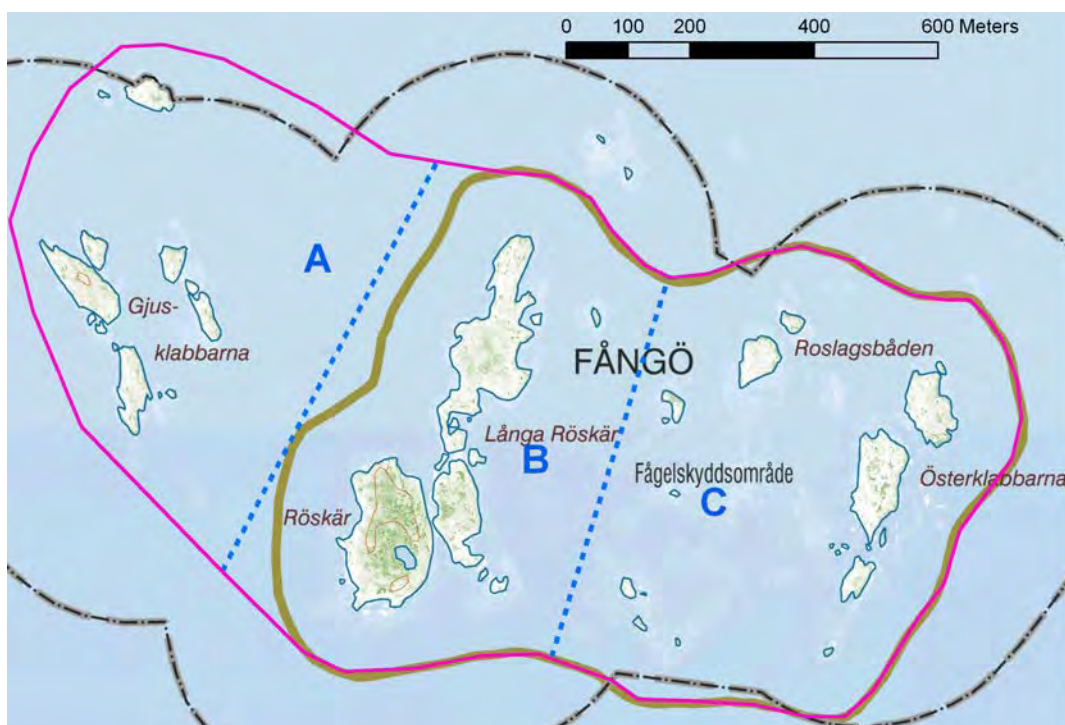
Ett art- och individrikt område där fiskmås och silvertärnor dominerar. Dessutom finns flera par svärta och ovanligheter som gravand, större strandpipare, roskarl och kustlabbb. Gråtrutarna har successivt minskat och tärnorna har ökat kraftigt. 1997 fanns bara fem tärnpar!, men däremot 30 par gråtrut. 1981 fanns åtta par silltrut. Ett par skärpiplärka noterades.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	Summa
Knölsvan		1	1	2
Gravand			1	1
Vigg			3	3
Svärta		3	1	4
Småskrake	2		3	5
Storskrake			4	4
Strandskata	1		1	2
St. strandpipare		1		1
Roskarl			1	1
Rödbena	1	1	1	3
Kustlabbb			1	1
Havstrut	1	1	6	8
Gråtrut			1	1
Fiskmås		8	3	11
Skrattmås		1		1
Fisktärna		1	10	11
Silvertärna	4	27	110	141

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde i sektor A och högt skyddsvärde i sektor B och C.

18a Runnskär, Skräckskär, Änghäret och Lökskär

Lökskär (D) är fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.
Lökskär även 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Relativt stora öar samt även omkringliggande mindre skär i ytterskärgård. Skräckskär har i norr karaktären av björkskär, längre söderut tallhällmarker. På Änghäret finns igenväxande ängsmarker och ön domineras av lövskog av björk, rönn och al. På Lökskär finns enstaka lövbuskar och fågelskärsflora.

Fågelliv

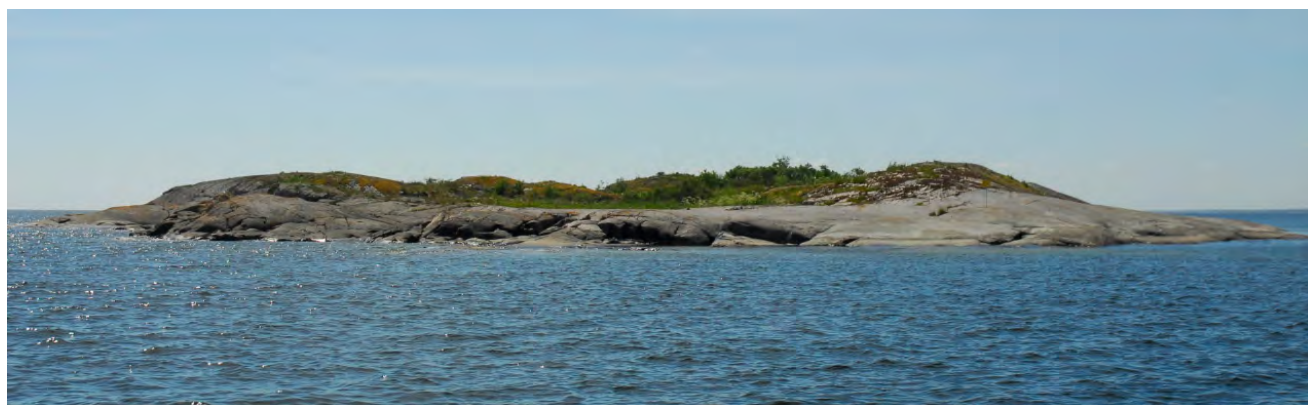
Fågellivet är relativt sparsamt. På Lökskär förekommer svärta och tobisgrissla. 1981 häckade här nio par svärta. På Lökskär fanns då också hela 25 par silltrutar. 32 par gråtrut häckade 1997 men bara tre par 2007. 2019 noterades två par svärta vid Lökskär.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	D	Summa
Knölsvan		2	3	1	6
Gravand		1		1	2
Snatterand			1		1
Skedand			1		1
Gräsand			3	4	7
Kricka		1			1
Svärta				1	1
Småskrake	2	1			3
Strandskata	1	2		1	4
Havstrut	1	1			2
Gråtrut				1	1
Fiskmås	1	2	1	1	5
Skrattmås			1		1
Silvertärna		3	2	1	6
Tobisgrissla				1	1

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde i sektor D. I sektor A-C är skyddsvärdet lågt-måttligt.

Lökskär.

18b Kuggskär

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1981, 1997 och 2007 samt även 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Ett skär SE Häradsjär med en del björk, små rönnar och nypon samt örter, gräs och lavar. Fågelskärsflora förekommer med gräslök, vänderot och kvanne.

Fågelliv

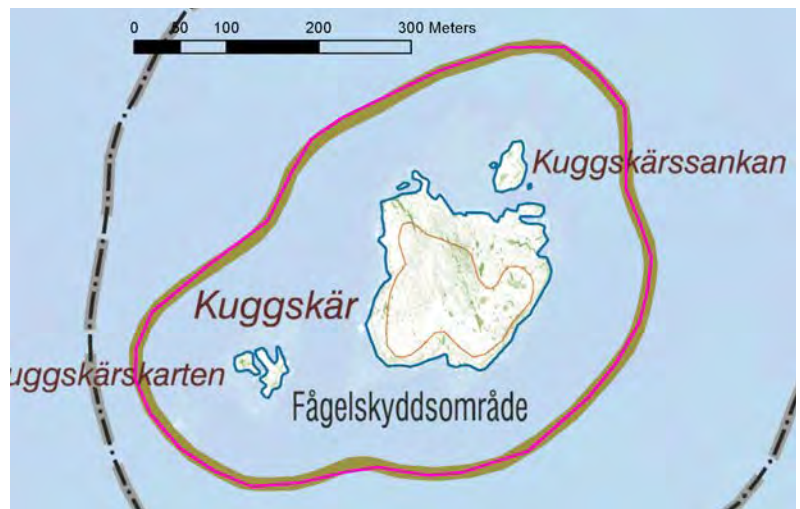
Skäret domineras av vitfågel. Här häckar också bl.a. svärta och tobisgrissla. 2007 häckade 20 par gråtrut. Roskarl har häckat. Skärpiplärka noterades. Även 2019 noterades svärta och tobisgrissla.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Gräsand	1
Svärta	6
Storskrake	4
Strandskata	1
Havstrut	1
Gråtrut	5
Fiskmås	7
Silvertärna	8
Tobisgrissla	1

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

19a Tärnskär

Fågelskyddsområde 1/4 - 15/7. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Ett övervägande kalt skär strax öster om Häradsjär med örter, gräs- och lavvegetation. Gräslök, vänderot och strandskräppa förekommer.

Fågelliv

Sparsamt fågelliv. Rödbena och svärta häckade 2007.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Havstrut	1
Fiskmås	10

Bedömning

Fågellivet har lågt skyddsvärde.

19b Utterklabbarna och Flatlogarna

Fågelskyddsområde 1/4 -31/7 i sektor B. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Flatlogarna är låga skär i yttersta havsbandet med vackert isslipade, rundade hällar och en del klapperstensstränder. Vegetationen består av enstaka gräs och lavar. Utterklabbarna är mer höglänta med enstaka lövbuskar. Fågelskärsflora med baldersbrå och gräslök förekommer.

Fågelliv

Fågellivet är rikt på Flatlogarna med bl.a. en stor tärnkoloni samt större strandpipare och roskarl.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan		1
Gräsand		2
Storskrake	1	
Strandskata	1	1
St. strandpipare		2
Roskarl		1
Rödbena		1
Kustlabb		1
Havstrut	1	3
Gråtrut	2	2
Fiskmås	2	13
Silvertärna	3	100

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde i sektor B.
I sektor A är skyddsvärdet lågt.

19c Svartbåden, Salbåden, Österbåden

Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Nästan helt kala skär i yttersta havsbandet. Salbåden är lite högre med block och sprickor.

Fågelliv

Fågellivet är sparsamt och är främst koncentrerat till Salbåden.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Strandskata	1	2
Havstrut	2	1
Silvertärna	4	4
Tordmule	4	

Bedömning

Fågellivet har lågt skyddsvärde.

20a Lagrundet

Fågelskyddsområde 1/4 - 15/7. Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Mindre skär i innerskärgård i Humleviksfjärden. På skäret finns gräs, lite vass och nypon.

Fågelliv

Sparsamt fågelliv. 2007 fanns en tärnkoloni samt vigg och rödbena.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Vigg	1
Havstrut	2

Bedömning

Fågellivet har lågt skyddsvärde.

20b Lisbeteskär

Fågelskyddsområde 1/4 - 15/7. Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Flackt skär i Humleviksfjärden bevuxet med tall, al, rönn, hagtorn och slån. Urkalkstensförekomst påverkar floran.

Fågelliv

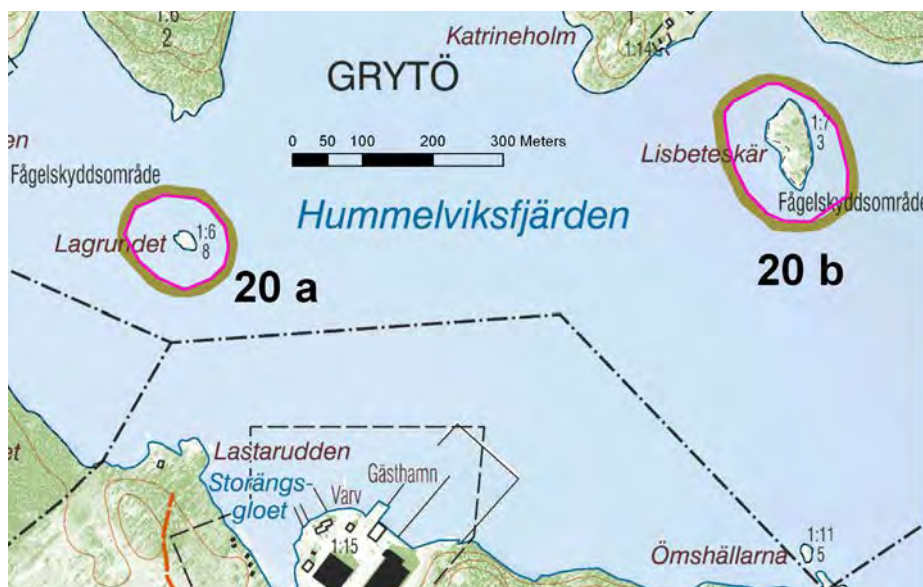
Trots sin litenhet hyser skäret ett relativt rikt fågelliv där gråtrut och fiskmås dominerar.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Grågås	1
Storskrake	1
Strandskata	1
Drillsnäppa	1
Gråtrut	3
Fiskmås	4

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

20c Äskskärsklabben och Långa hällen

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

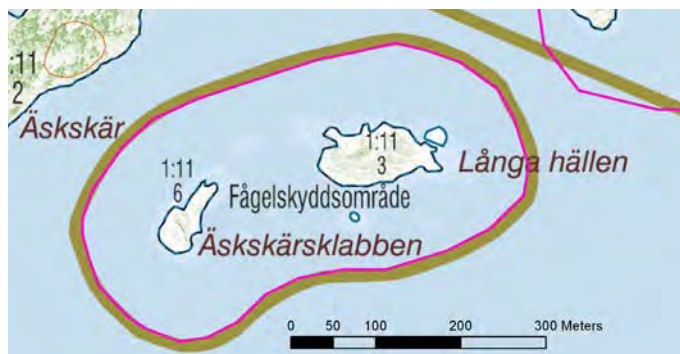
Låga hällar med fågelskärsflora, bl.a. vit fetknopp och strandveronika.

Fågelliv

Relativt goda populationer av simfåglar. Mås- och tärnkolonin har minskat sedan 2007, då även svärta och rödbena häckade.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Grågås	7
Skedand	1
Gräsand	4
Kricka	5
Storskrake	2
Strandskata	1
Fiskmås	4
Silvertärna	1

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

20d Älskären, Flatskär, Tallskär, Gåklabben

Sektor A - C inventerat även 1981, 1997 och 2007. Sektor B och D är fågelskyddsområde 1/4 - 15/7 inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

På Älskären och Tallskär växer en gles tallskog med inslag av tall, björk, slån och en. Flatskär och Gåklabben är kala med fågelskärsvegetation. Öarna ligger i Gryts NR.

Fågelliv

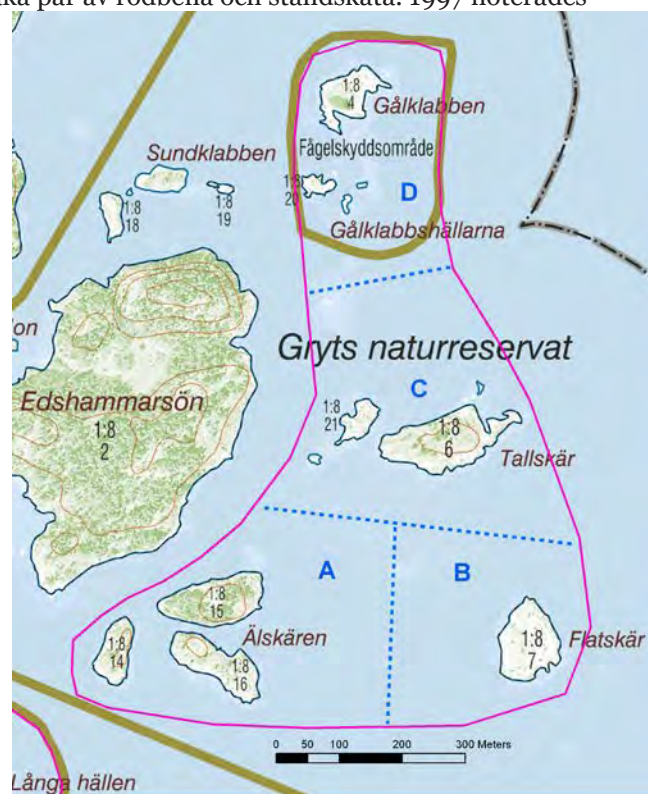
På Flatskär finns en stor tärnkoloni. I övrigt finns bl.a. enstaka par av rödbena och strandskata. 1997 noterades hela 30 ejderkullar!

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	D	Summa
Knölsvan		1		1	2
Grågås		5			5
Gräsand	1	2			3
Storskrake		5		2	7
Strandskata				1	1
Rödbena		1			1
Fiskmås		3	11	2	16
Silvertärna		75	2	5	82

Bedömning

Fågellivet på Flatskär (B) har skyddsvärde. I övrigt lågt skyddsvärde.

21a Tallklubben, Trinteklabben, Långaskär, Utterklabbarna

Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

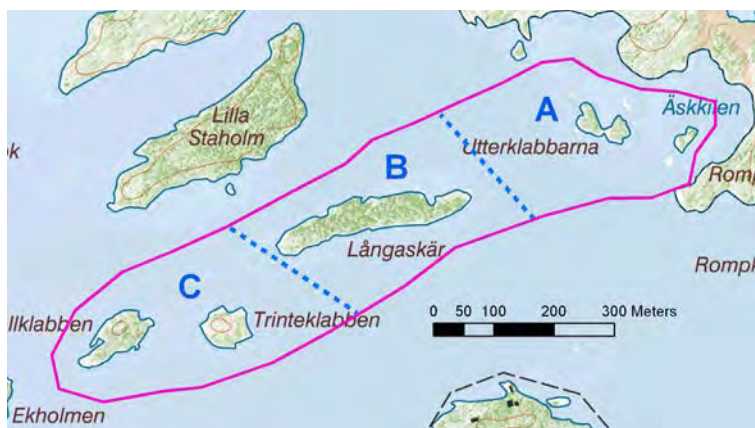
Mindre skär i innerskärgård strax sydost om Breviksnäs. De är bevuxna med tall, al, björk, rönn samt buskage av slån, hagtorn, nypon och en.

Fågelliv

Relativt artrikt men ganska individfattigt fågelliv.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	Summa
Skäggdopping	2			2
Knölsvan	1		1	2
Gräsand	3		1	4
Knipa	1			1
Storskrake	3	4	2	9
Gråtrut		3	1	4
Fiskmås	1		2	3
Skrattmås		2		2
Fisktärna	1		1	2
Silvertärna			1	1

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

21b Brandskären, Ömsholmen, Rompklabbarna, m.fl.

Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Öar och skär i mellanskärgård. Brandskären är klädda med tallskog med inslag av al, rönn och en. De mindre klabbarna norr därom (A) har buskvegetation med en, nypon, al, hagtorn, rönn och några tallar.

Fågelliv

Sparsamt fågelliv.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan	1	
Gräsand	5	
Svärta	1	
Storskrake	1	
Gråtrut	1	1
Fiskmås	2	1
Fisktärna		1
Silvertärna	2	1

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

21c Brudholmshällarna, Totholmarna, Tärnskär, norra Melön

Sektor B-C fågelskyddsområde 1/2 - 15/8. Inventerat även 1997 och 2007, sektor A-C även 1981.

Beskrivning

Ett stort område i mellanskärgård. De större öarna är bevuxna med äldre tallskog.

Fågelliv

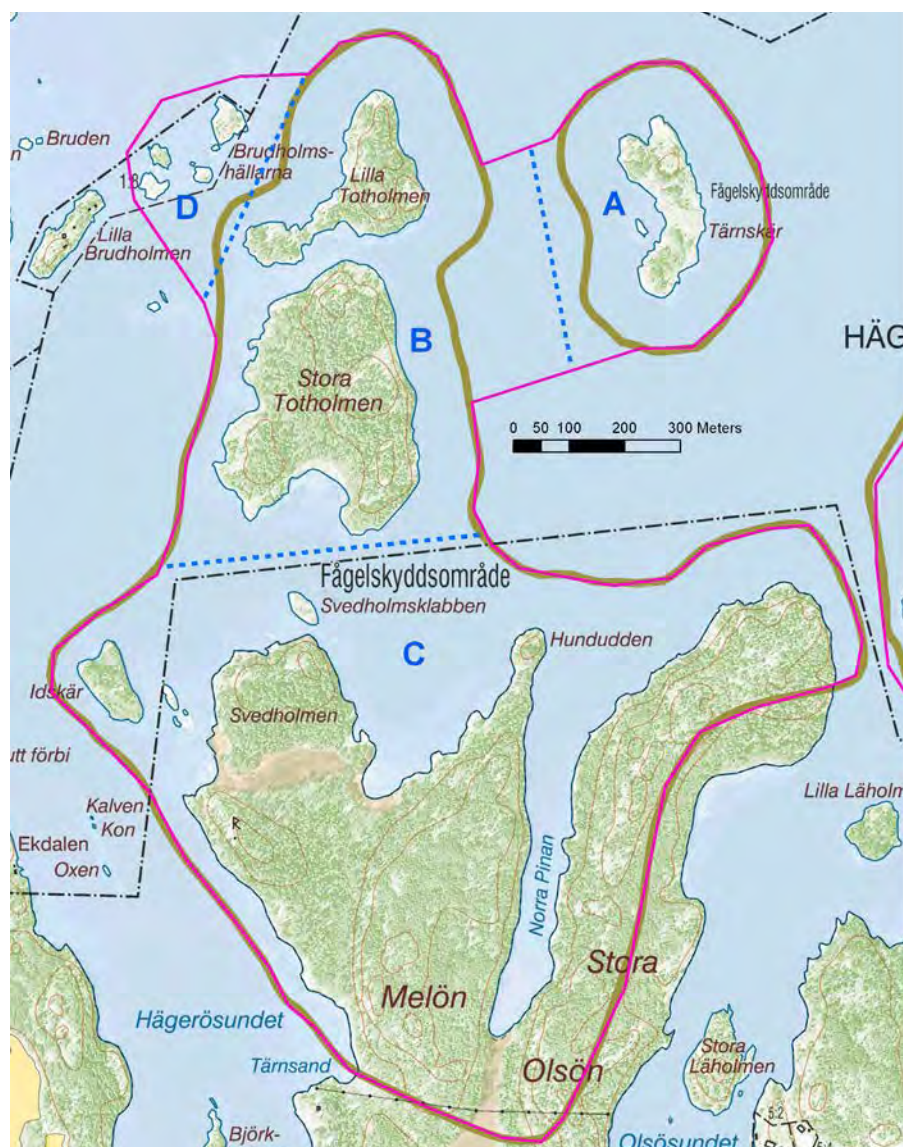
Relativt sparsamt vad gäller både art- och individrikedom. 1981 fanns här sex par svärter men inga 1997 eller 2007. 1997 sågs 15 ejderkullar och 2007 fyra.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	D	Summa
Knölsvan	1	1	1	1	4
Kricka			1		1
Storskrake	2	1	1		4
Strandskata				1	1
Gråtrut		1			1
Fiskmås	1	1	2	2	6
Skrattmås		1			1
Fisktärna				2	2
Silvertärna		2	2	4	8

Bedömning

Fågellivet har lågt till måttligt skyddsvärde

21d Hattö, Hamnskären, Lägglabben, Runnskären, Krösaholmen, m.fl.

Sektor A fågelskyddsområde 1/2 - 15/8. Sektor B-E fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Större och mindre öar i ytterskärgård. På Hattö och Stora Hamnskär dominerar hållmarkstallskog med orörd prägel. Även gran och björk förekommer. På övriga skär växer en- och lövbuskar, gräs och lavar. På Lilla Hamnskär finns en stuga. Lägglabben bör röjas.

Fågelliv

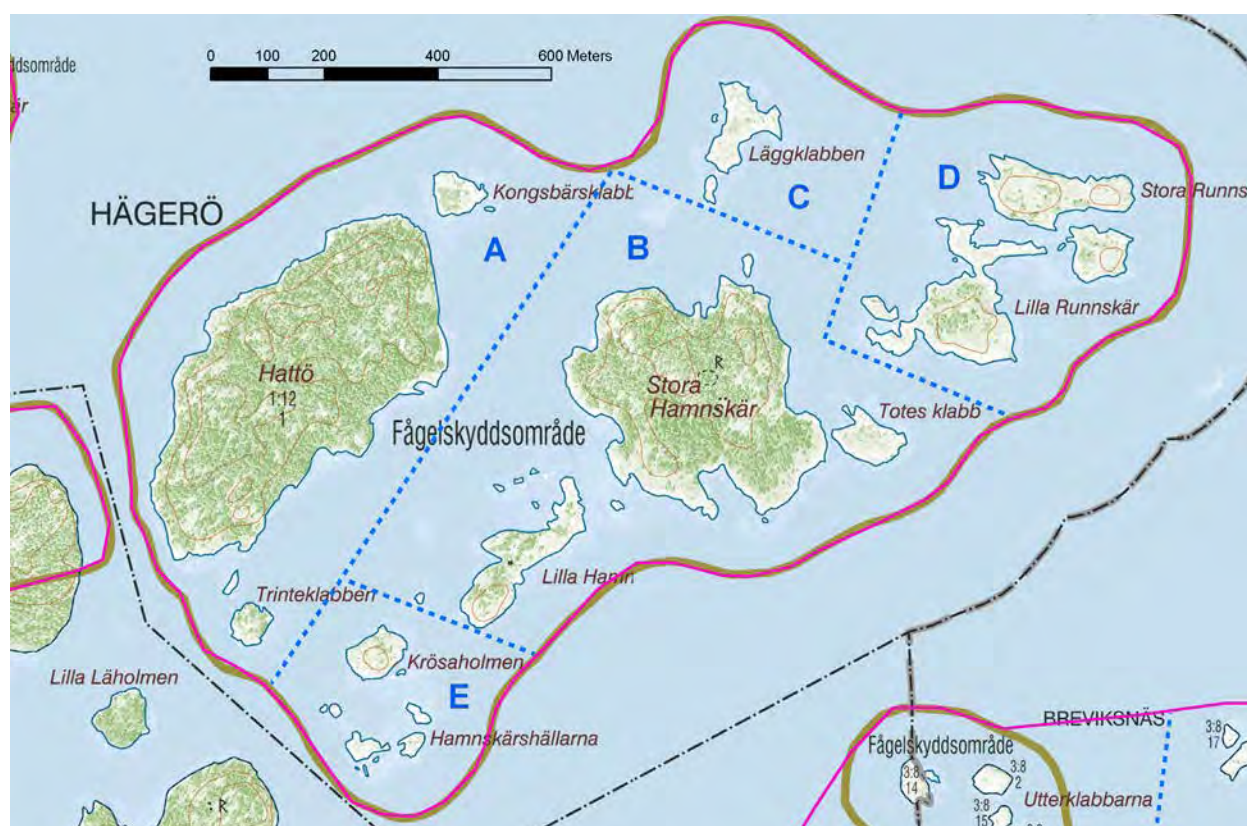
Fågellivet är artrikt men inte särskilt individrikt med tanke på områdets storlek. Fiskmåsar och silvertärnar är vanligast. 1981 fanns här 14 par svärter, fem par viggas samt roskarl. 1997 sågs 18 ejderkullar.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	D	E	Summa
Knölsvan	1	1	1	1	1	5
Grågås		1				1
Skedand					1	1
Gräsand					4	4
Knipa		1				1
Svärta	1	1				2
Storskrake					5	5
Strandskata			1		1	2
Havstrut			1		1	2
Fiskmåsa	1	2	1	1	2	7
Skrattmåsa			1	1		2
Silvertärna		2		3	2	7

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde i B och E. I övrigt är skyddsvärdet måttligt.

21e Brandholmen, Måsklabbarna, Pungholmen, Utterklabbarna och Lägghällarna

Sektor A, B och D fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1997 och 2007. Sektor A-D även 1981.

Beskrivning

De större öarna i området är bevuxna med tallskog och har en karg och orörd prägel. På de mindre öarna växer enstaka lövbuskar, gräs och lavar. De yttersta klabbarna är nästan kala.

Fågelliv

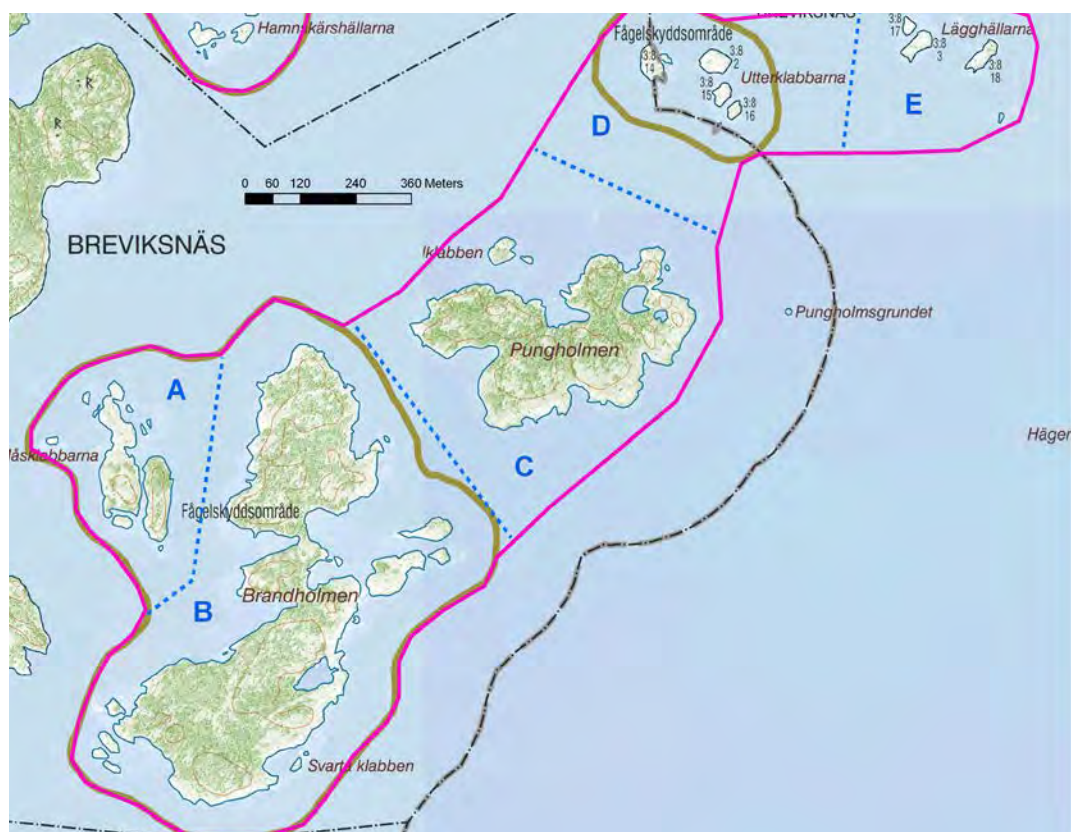
Fågellivet är artrikt och representativt med flera par änder, däribland ett gott bestånd av svärta. 1981 häckade här nio par svärter och 2007 fanns sex par. Kolonin med silvertärnor har ökat markant.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	D	E	Summa
Knölsvan	1	1		1		3
Skedand		1				1
Knipa	2					2
Vigg	3					3
Svärta	5	2				7
Småskrake		2		1		3
Storskrake		7				7
Strandskata	1	1				2
Rödbena				1		1
Kustlabbb					1	1
Havstrut					1	1
Gråtrut	1					1
Fiskmås	1	2	1	9	5	18
Skrattmås	1	1	1	1		4
Silvertärna	2	1	1	100	9	113

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde i sektor A, B och D. I sektorerna C och E är skyddsvärdet lågt till måttligt.

21f Kalen

Fågelskyddsområde 1/4 till 31/7. Inventerat även 1997 och 2007 samt 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Ensam ö i yttersta havsbandet med släta hållar och klapperstensområde. Vegetationen utgörs av fågelskärsflora, gräs och lavar. Bland örterna finns strandklo, baldersbrå, gräslök, malört, kvanne och strandskräppa.

Fågelliv

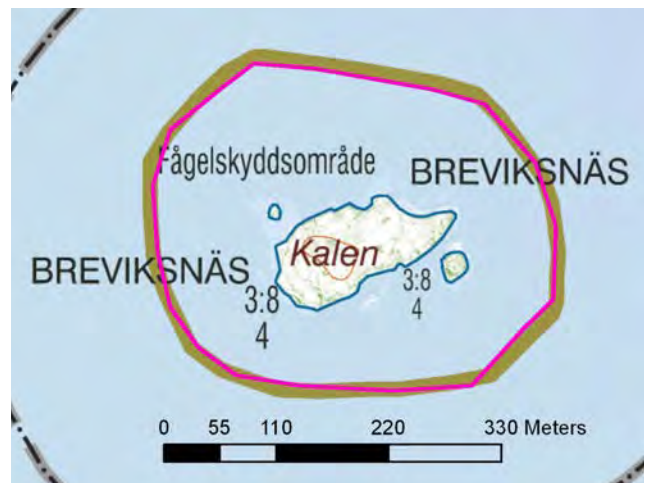
En relativt stor gråtrutkoloni dominerar fågellivet, vilken har hållit sig på en stabil nivå. Här häckar också tordmule och tobisgrissla. För den sistnämnda är det nästan hälften av alla par i skärgården!!. En ejderkull noterades. 2019 noterades 40 par gråtrut samt tre par tobisgrissla och 13 par tordmule.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Strandskata	1
Havstrut	3
Gråtrut	40
Fiskmå	5
Silvertärna	1
Tordmule	8
Tobisgrissla	4

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

21g Ålgårdsklabbarna

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 2007.

Beskrivning

Mindre ögrupp i del av Gryts NR norr om Bokö.

Fågelliv

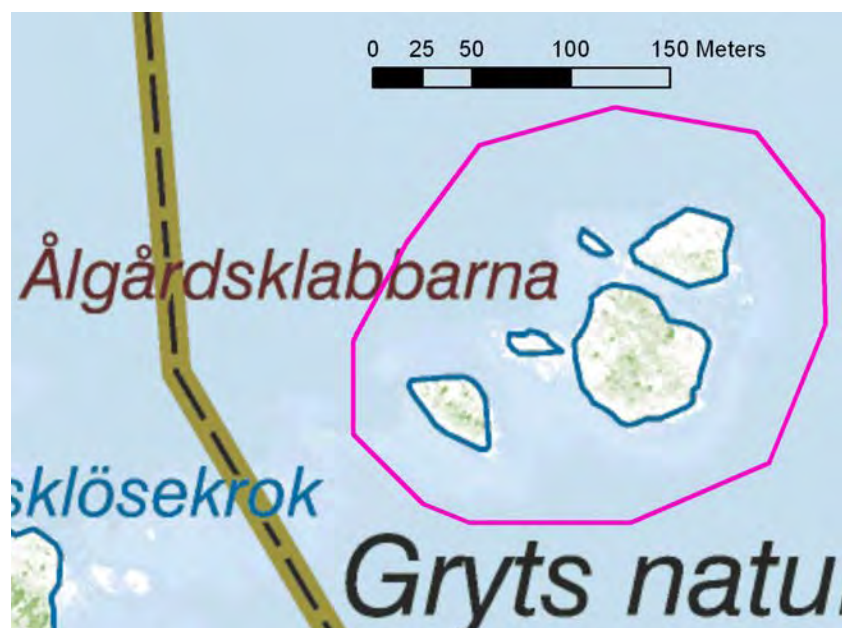
Relativt artrikt fågelliv. En tärnkoloni dominerar fågellivet. Här häckar också många arter av simfåglar.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Skäggdopping	1
Knölsvan	1
Grågås	2
Kanadagås	3
Snatterand	1
Skedand	3
Gräsand	1
Vigg	1
Storskrake	1
Strandskata	1
Fiskmå	5
Skrattmå	1
Silvertärna	13

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

22 Yttre & Inre Dannskär, Munkbåden & Hamnklabben

Fågelskyddsområde i sektor B och C 1/4 - 31/7. Inventerat även 1981, 1997 och 2007. Dannskären även besökta 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Klassiska fågelskär i yttersta havsbandet. På Dannskären finns fågelskärsflora med bl.a. rikligt med baldersbrå och gräslök. Flera hållkar finns. Munkbåden är nästan fri från vegetation.

Fågelliv

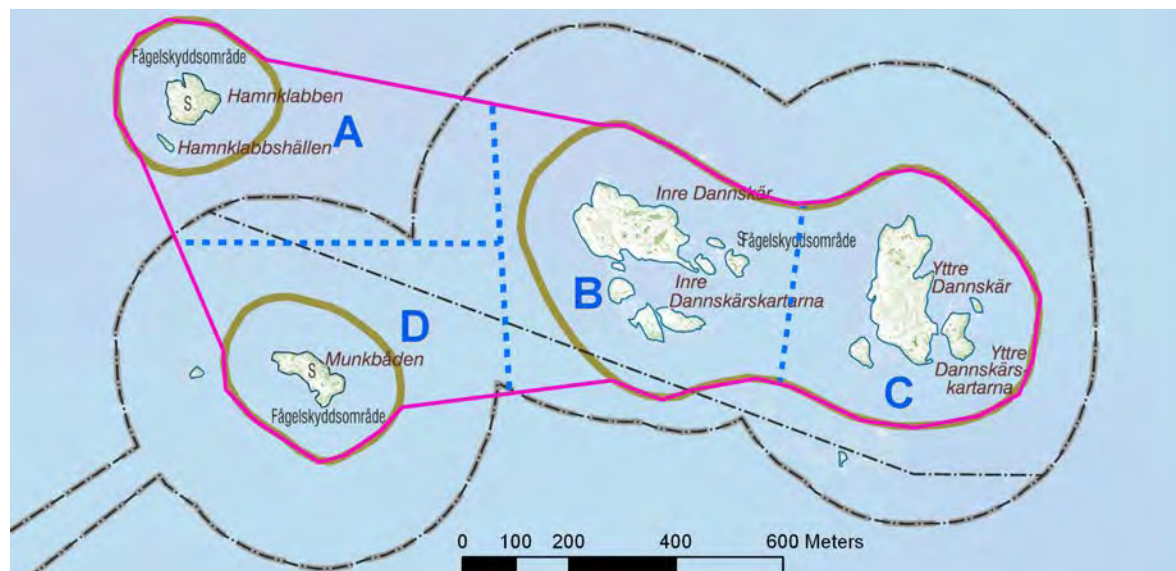
Mycket rikt fågelliv både vad gäller antal arter och individer. Kolonierna av gråtrut, fiskmås, silvertärna och tordmule dominerar bilden. Även snatterand, svärta, kustlabb, silltrut och roskarl häckar i området. 1981 häckade här 19 par silltrut och 12 par svärta. Gråtrutkolonin var då 86 par och det fanns inga skräntärnor. 1997 fanns hela 181 par gråtrut, men bara 3 (!) par silvertärna och 35 par tordmule. 2010 konstaterades bara 35 par gråtrutar. 2019 noterades 60 par gråtrut på Dannskären samt två par silltrut och 75 par silvertärna. Svärta och fiskmås har ökat rejält sedan 2007. Skräntärna har häckat här tidigare. Tre ejderkullar noterades liksom tre par skärpiplärka.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	D	Summa
Knölsvan		1	1		2
Gravand		1			1
Skedand		2		3	5
Gräsand		3	6		9
Vigg		7	2		9
Svärta		9	4	3	16
Storskrake	1	1	1		3
Strandskata		1	4	1	6
Roskarl		1	1		2
Rödbena		1	1		2
Tofsvipa		1			1
Kustlabb		1	1		2
Havstrut	2	4	4		10
Silltrut			1		1
Gråtrut		10	38		48
Fiskmås	5	13	15	11	44
Skrattmås		2			2
Silvertärna		20	10	3	33
Tordmule		60	30		90

Bedömning

Fågellivet har högt skyddsvärde i sektorerna B och C. I övrigt är skyddsvärdet lågt.

23a Gläpphällen

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Ett långsmalt flackt skär i ytterskärgård, strax sydost om Björkskär. Fågelskärsflora finns med strandbaldersbrå, gräslök, klubbglim, fackelblomster och vejde. På hållarna finns brosklav.

Fågelliv

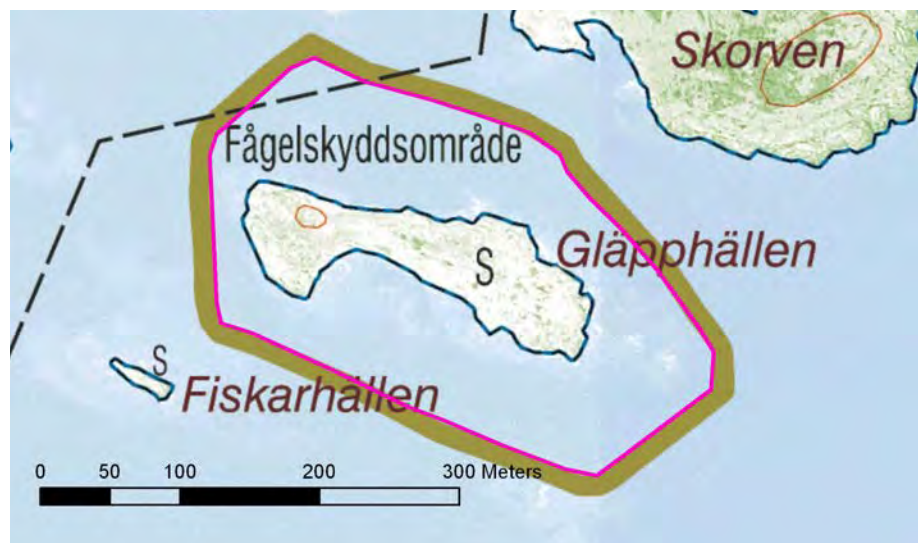
Trots skärets litenhet finns här ett relativt art- och individrikt fågelliv. Fiskmåsen dominerar tillsammans med silvertärnor, men dessa har minskat påtagligt sedan 2007. Här häckar också flera par änder och vadare. 1997 häckade även roskarl och svärta.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Grågås	2
Kanadagås	1
Gravand	1
Snatterand	1
Gräsand	1
Småskrake	2
Strandskata	1
Rödbena	1
Fiskmås	29
Silvertärna	3

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

23b Själhällen

Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Litet skär strax utanför Bokö hamn med nypon- och slånbuskar.

Fågelliv

Endast enstaka fågelpar på skäret.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Fiskmås	1
Fisktärna	1
Silvertärna	1

Bedömning

Fågellivet har lågt skyddsvärde.

24a Bärklabben

Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Mindre fågelskär SO om Ormö med hållar och svallgrus. Det är bevuxet med enbuskar, nypon och rönn. I fältskiktet finns kärleksört, baldersbrå, gul fetknopp, gräslök, vändrot samt gräs och lavar. Skäret ingår i Ormö naturreservat.

Fågelliv

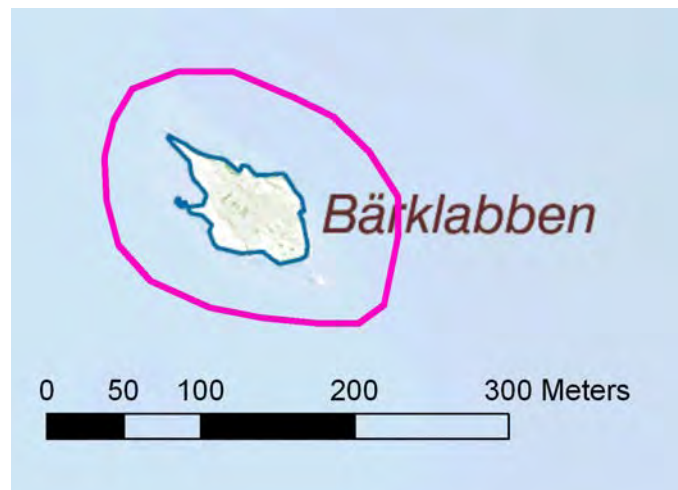
Måsar och tärnor dominerar, men i relativt små antal.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Skedand	1
Rödbena	1
Fiskmås	2
Skrattmås	3
Fisktärna	2
Silvertärna	5

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

24b Själhällarna

Inventerat även 1997 och 2007.

Beskrivning

Låga, mestadels kala hållar i Valdemarsvikens mynning med klapperstensfält. Baldersbrå, strandaster, rörflen, strandråg finns.

Fågelliv

Skrattmås och tärnor dominerar helt på hållarna i relativt stora antal. Skrântärna noterades i maj.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Vigg	1
Strandskata	1
Fiskmås	4
Skrattmås	75
Fisktärna	50
Silvertärna	3

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde på Själhällarna.

24c Måsholmen, Lindholmen, Grytsholmen, Bergholmen, Talkklubben, Västra klabben

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Arkipelag i mellanskärgård söder om Bokö och Brännholmen. De större holmarna är tallskogsbevuxna. Många skyddade lägen och välbesökt av båtfolk. På Lindholmen finns en sopmaja. Grytsholmen ingår i Bokö NR.

Fågelliv

Fågellivet är måttligt artrikt och relativt få par häckar. 1981 häckade fem par svärta här.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

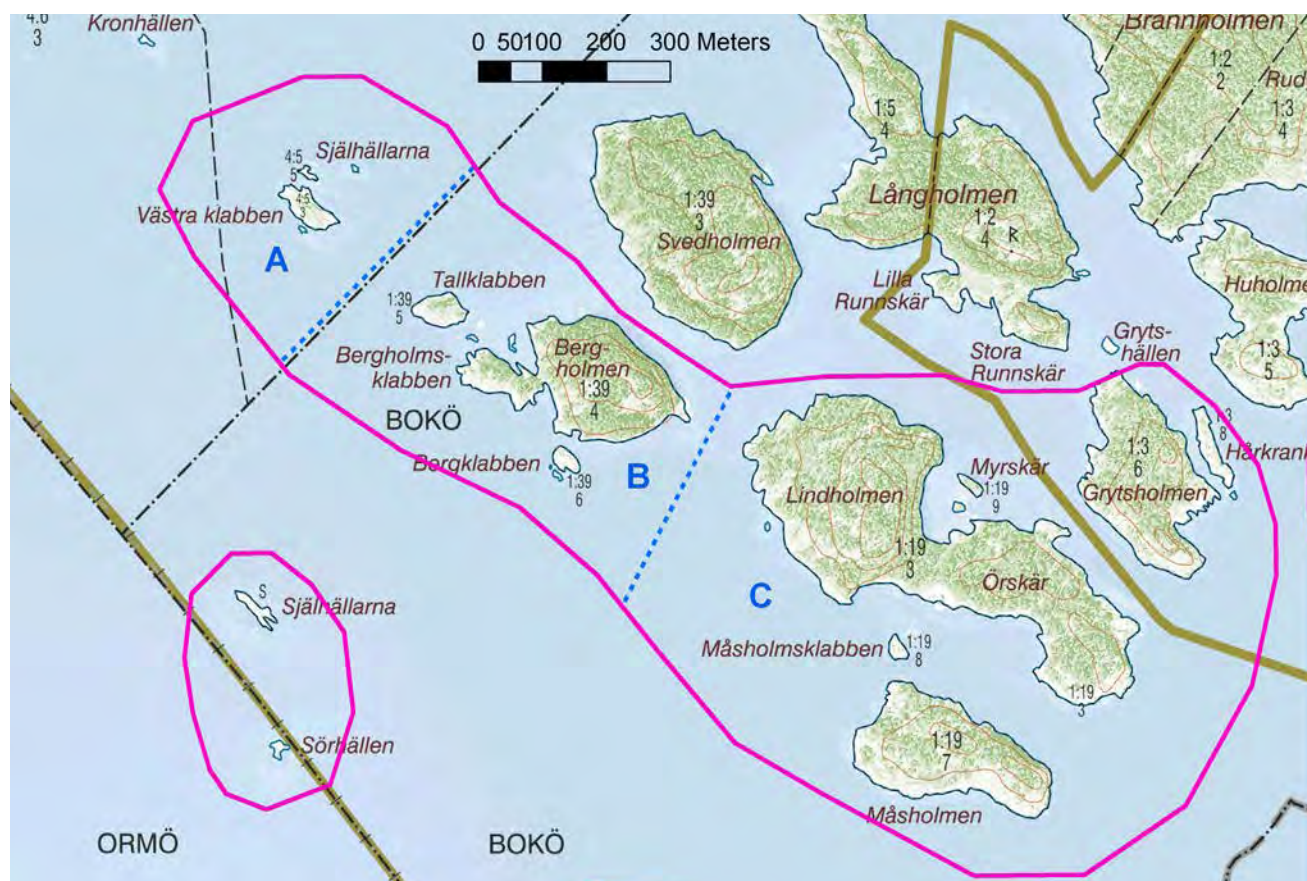
Sektor	A	B	C	Summa
Knölsvan	1	1	1	3
Grågås		2		2
Gräsand		1	1	2
Knipa			2	2
Storskrake		6	4	10
Strandskata		1		1
Havstrut		1	1	2
Fiskmås			3	3
Skrattmås		1		1
Fisktärna		1	1	2
Silvertärna		1	1	2

Lunchrast på Grytsholmen.

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

24d Stora och Lilla Gjusklabben

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Två bergiga skär, exponerade i den yttre delen av Gryts smala skärgård. Även klapperstensfält finns. De är övervägande kala med klippvegetation och lavar. På St. Gjusklabben finns enbuskar och några tallar. I fältskiktet finns bl.a. ljungrör och kråkbär. Ingår i Bokö NR.

Fågelliv

Fågellivet är art- och individfattigt.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Havstrut	1
Gråtrut	1
Fiskmåsar	1

Bedömning

Fågellivet har lågt skyddsvärde.

24e Yttre och Inre Melskären

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Kala fågelskär och många mindre kobbar i Valdemarsvikens mynning. På Inre Melskär finns rosbussar, rönn och en flora av fågelskärstyp.

Fågelliv

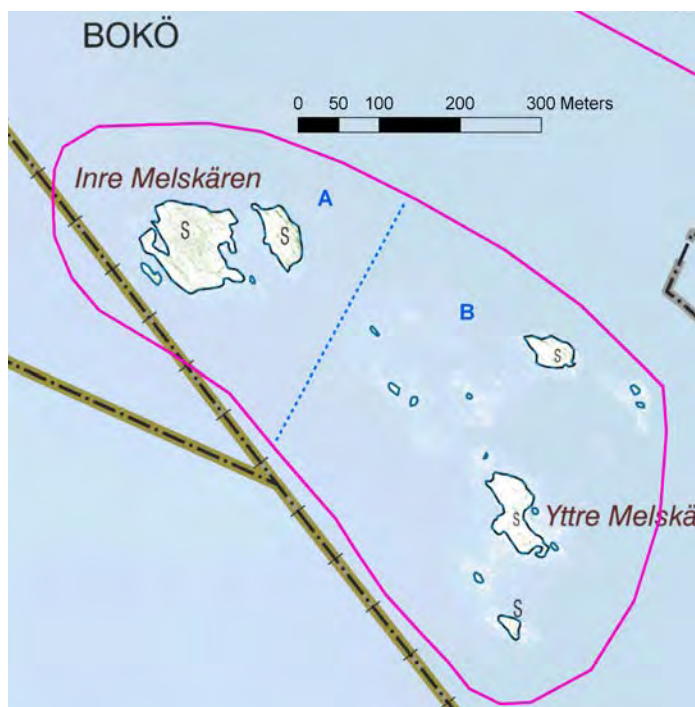
Representativt, men inte särskilt individrikt fågelliv. Kustlabb häckade 2007.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan	1	1
Grågås	2	
Gravand		1
Gräsand		1
Småskrake	1	
Storskrake	3	2
Strandskata	1	
Havstrut		2
Fiskmåsar	1	1
Fisktärna	1	
Silvertärna	4	2

Bedömning

Fågellivet har måttligt skyddsvärde.

25 Spyskären och Fästklabbarna

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat 1981, 1997 och 2007. Skären även besökta 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

En grupp kala skär i yttersta havsbandet. Här finns både isslipade hällar och uppklyftade branter. Vegetationen utgörs av fågelskärsflora, med bl.a. malört, strandbaldersbrå och gräslök samt gräs och lavar.

Fågelliv

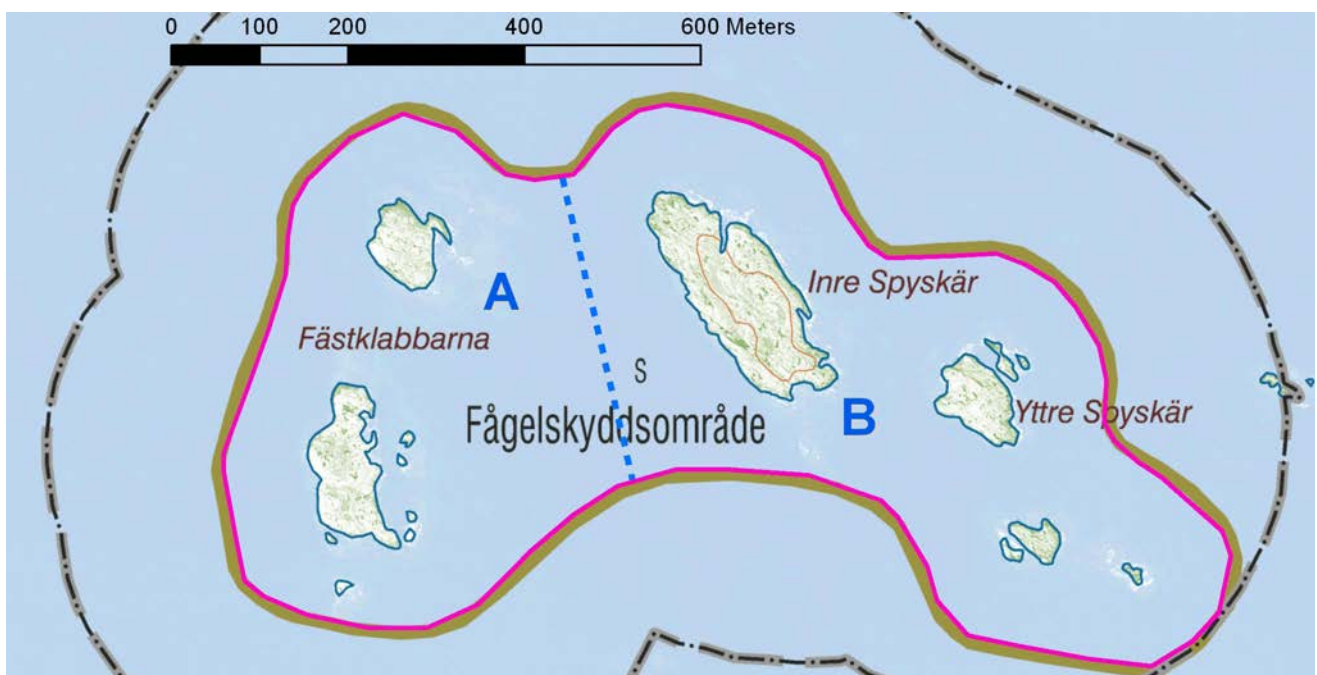
Fågellivet är art- och individrikt. Kolonierna av mås- och tärnor samt tordmule dominerar bilden. Här häckar också en hel del änder och vadare. 1981 häckade fem par svärta, två par roskarl och 10 par tobisgrissla. Gråtrutkolonin utgjordes då av 57 par. 1997 hade tordmularna ökat kraftigt från 19 par 1981 till 93 par, medan gråtruten ökat till 125 par för att sedan gå ner till 82 par 2007. 2010-19 konstaterades 35 -68 par gråtrut. Bestånden av fiskmås, gråtrut och tordmule ligger nu tämligen stabilt. Skräntärna häckade här 2007 med 75 par. Fyra revirhävande skärpiplärkor och en ejderkull noterades.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Kanadagås	1	
Snatterand		3
Gräsand	1	7
Vigg	1	1
Svärta		1
Strandskata	2	1
Roskarl		2
Rödbena	1	1
Tofsvipa		1
Kustlabb	1	1
Havstrut	10	3
Silltrut		3
Gråtrut	15	60
Fiskmås	5	50
Skräntärna		4
Fisktärna	75	
Silvertärna	3	31
Tordmule	5	70

Bedömning

Fågellivet har högt skyddsvärde.

26 Röskären, Gula Simpan, Gulklabben, Norra och Södra krävlet, Inre och Yttre klabben, Svarta Simpan, m.fl.

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7 i sektor A-B. Inventerat även 1981, 1997 och 2007. Röskären besökta även 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

En samling kala skär i yttersta havsbandet. Här finns såväl sönderbrutet berg med block som isslipade hållar och förekomst av svallad morän. Vegetationen utgörs av en rik fågelskärsflora samt gräs och lavar.

Fågelliv

Dessa skär hyser jämte Dannskären Östgötaskärgårdens rikaste fågelliv. Art- och individrikedom är stor. Trut- och alkkolonierna dominerar. Här finns också roskarl, kustlabb, silltrut, skrântärna och denna inventerings enda sillgrissleförekomst. Fyra revirhävande skärpiplärkor noterades 2017 liksom en ejderkull.

Antalet par av gråtrut är i stort sett halverat sedan 2007. 1997 noterades hela 181 par här, men 2010 sjönk antalet till 120 par. Vid senaste räkningen 2019 var det bara 55 par. Silvertärnorna har också ökat kraftigt från endast 23 par 1997. Tärnor och alkor har däremot ökat här. Tordmulen ökade kraftigt mellan 1997 och 2007, från 35 till 160 par. 2010 konstaterades 200 par. Sillgrisslorna har också ökat successivt. Det är kraftiga ökningarna som återspeglar den allmänna trenden för dessa arter i detta inventeringsmaterial.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	Summa
Knölsvan	1	1	1	3
Gräsand	5	1		6
Vigg	10	1		11
Småskrake	1	4	5	10
Storskrake	2	1	3	6
Strandskata	2	2	1	5
Roskarl	2	1		3
Rödbena	1		1	2
Kustlabb	1	1		2
Havstrut	2	3	3	8
Silltrut	1			1
Gråtrut	45	1		46
Fiskmå	32	11	21	64
Skrattmå	20			20
Skrântärna	50			50
Fisktärna	10			10
Silvertärna	40	28	18	86
Tordmule	175	2		177
Sillgrissla	50			50

Bedömning

Fågellivet har högt skyddsvärde i sektor A och B. I sektor C är skyddsvärdet måttligt.

27 Örskär, Stora och Lilla Klobben, Nisseklabb, m.fl.

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1981, 1997 och 2007. Örskär även 2010, -13, -16 och -19.

Beskrivning

Mer eller mindre kala skär i yttersta havsbandet. Örskär är tämligen flackt med en typiskt utbildad fågelskärsflora samt gräs och lavar. Övriga skär är nästan helt kala med isslipade hållar. Klapperstensstränder förekommer. Öarna ingår i Kvädöfjärdens NR.

Fågelliv

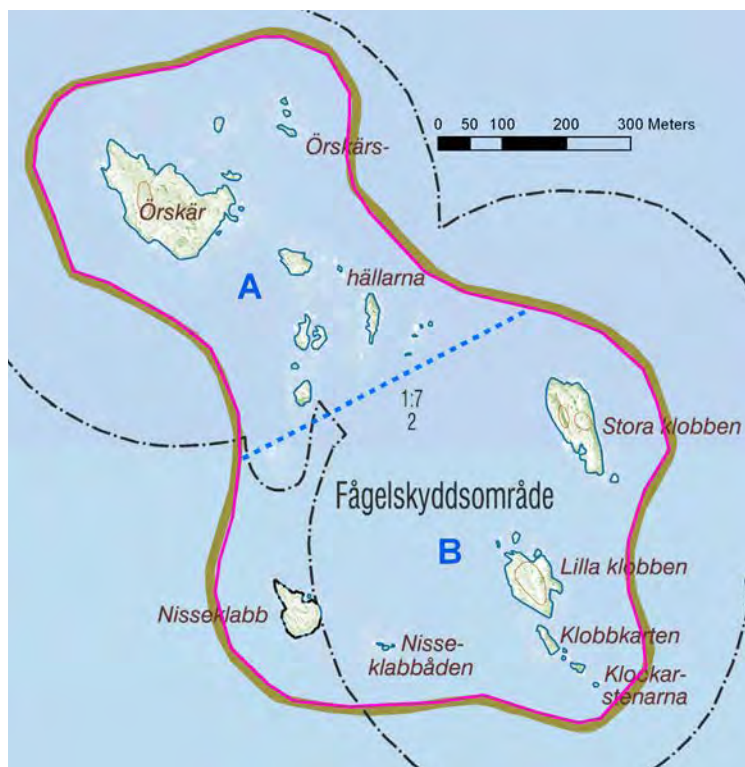
Örskär är ett artrikt fågelskär där kolonin av gråtrut och tordmule på Örskär dominerar fågellivet. 1997 var trutkolonin mer än dubbelt så stor. Här häckar också många änder. Sju revirhävdande skärpiplärka noterades 2017. 2010-2019 konstaterades 33- 45 par gråtrut.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan	1	
Snatterand	1	
Gräsand	1	
Svärta	2	
Småskrake	5	
Strandskata	1	1
Kustlabb	1	1
Havstrut	4	2
Gråtrut	35	5
Fiskmåås	8	13
Silvertärna	3	34
Tordmule	8	15

Bedömning

Fågellivet har högt skyddsvärde.

28a Flatskärshällen

Fågelskyddsområde 1/4-15/7. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Liten flack holme strax sydost om Ekudden på Kvädö. En frisk gräsvegetation dominerar. Hagtornsbuskar och fågelskärsflora förekommer. Området ligger i Kvädöfjärdens NR.

Fågelliv

Relativt artrikt litet skär med en vitfågelkoloni.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Knölsvan	1
Gravand	1
Storskrake	1
Strandskata	1
Drillsnäppa	1
Fiskmåås	2
Skrattmåås	1
Fisktärna	2
Silvertärna	13

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde.

28b Stora och Lilla Rönklabben

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Stora Rönklabben är ett högt skär i tämligen exponerat läge sydost om Kvädö. Här finns släta hållar, block-områden och klapperstensstränder. Vegetationen består smärre tall, rönn och björk samt en- och nyponbuskar. Örter som vänderot, mjölkört, fackelblomster, gräslök och baldersbrå förekommer. Öarna ligger i Kvädöfjärdens NR.

Fågelliv

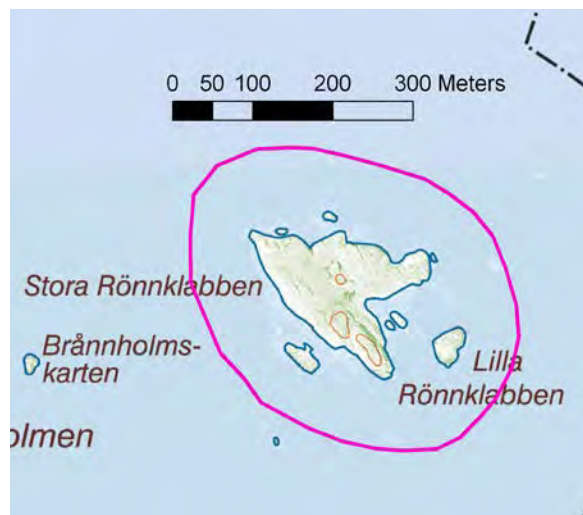
Sparsamt.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Havstrut	1
Silvertärna	1

Bedömning

Fågellivet har lågt skyddsvärde.

28c Kvädö Rotskär och Rotskärsståndklabben

Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Kvädö Rotskär är en hög holme bevuxen med tallskog. Även en del björk förekommer. Rotskärsståndklabben är nästan kal med gräsvegetation. Ingår i Kvädöfjärdens NR.

Fågelliv

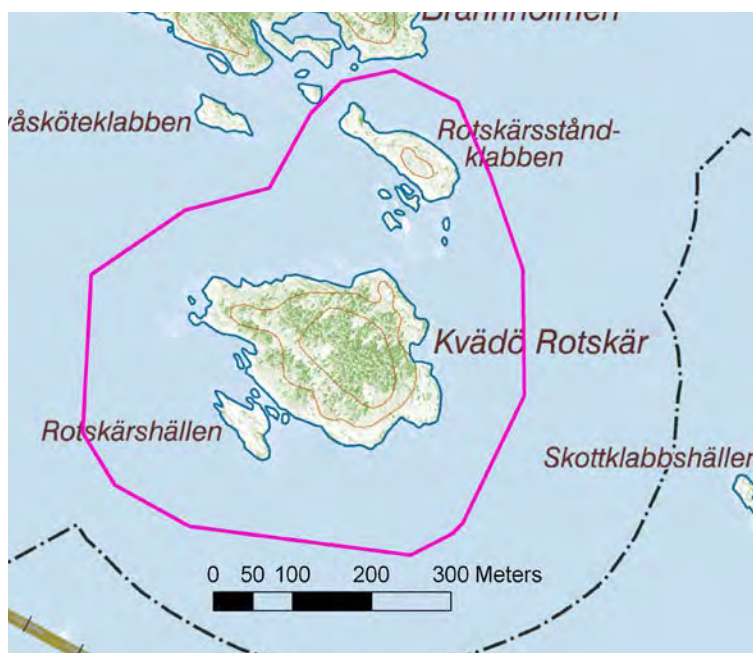
Fågellivet är sparsamt både vad gäller antal arter och antalet par.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Strandskata	1
Fiskmås	1
Skrattmås	1
Silvertärna	1

Bedömning

Fågellivet har lågt skyddsvärde.

29a Göklabben, Gula sten, Långe klabben, Tallklabben och Tvillingshällarna

Sektor A är fågelskyddsområde 1/4 - 31/7. Inventerat även 1997 och 2007. Sektor A inventerad även 1981.

Beskrivning

En samling mindre öar i skyddat läge innanför Hamnö. På Göklabben växer bl.a. björk, al och tall. Övriga skär med småtallar och lövbuskar samt en och nypon. Fackelblomster, vänderot och baldersbrå förekommer. Området ligger i Torrö NR.

Fågelliv

Ett tämligen artrikt område i sektor A, men inte påfallande individrikt.

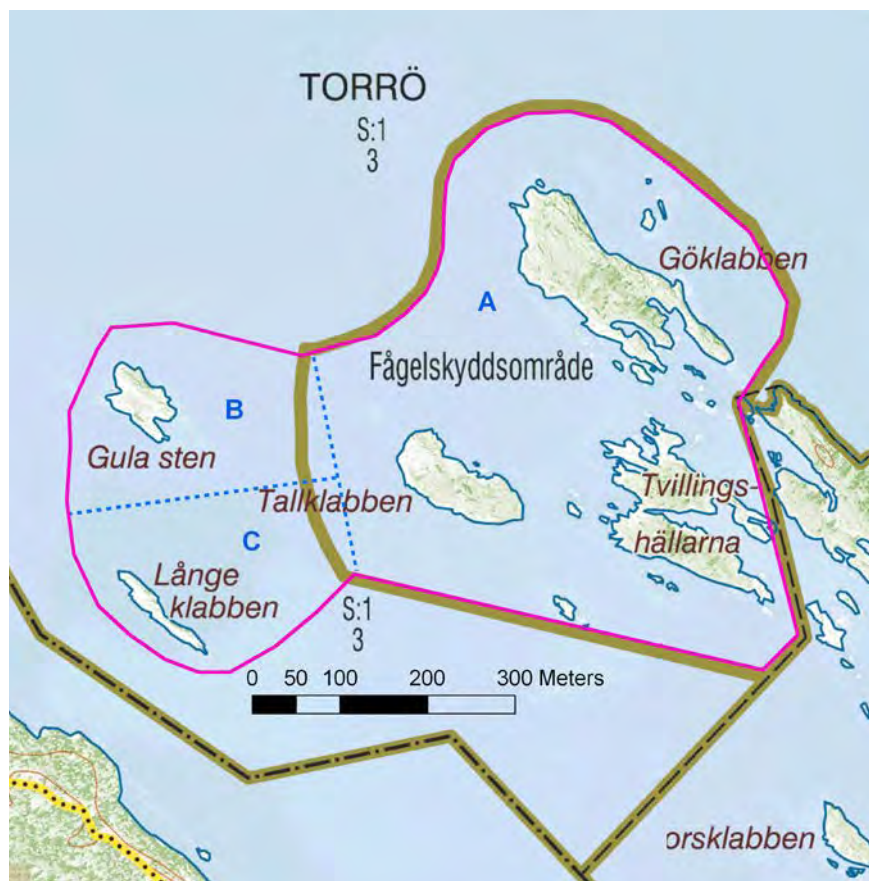
Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B	C	Summa
Knölsvan	1	1		2
Gravand	3			3
Gräsand	2			2
Svärta	2	1		3
Storskrake	2	3		5
Strandskata	1			1
Havstrut	1			1
Fiskmåsar	3	1	1	5
Silvertärna	1	1		2

Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde i sektor A.

I övriga sektorer är skyddsvärdet lågt-måttligt.

29b Gula hällen, Rotskärshällarna och Lilla Rotskär

Fågelskyddsområde 1/4 - 31/7 i sektor A. Inventerat även 1981, 1997 och 2007.

Beskrivning

Mindre öar strax norr om Torrö som ingår i Torrö NR. Mestadels isslipade hällar med sparsam vegetation av örter som klibbglim, vänderot, styvmorsviol, fackelblomster, baldersbrå, gräslök och olika gräs. Lilla Rotskär bör röjas.

Fågelliv

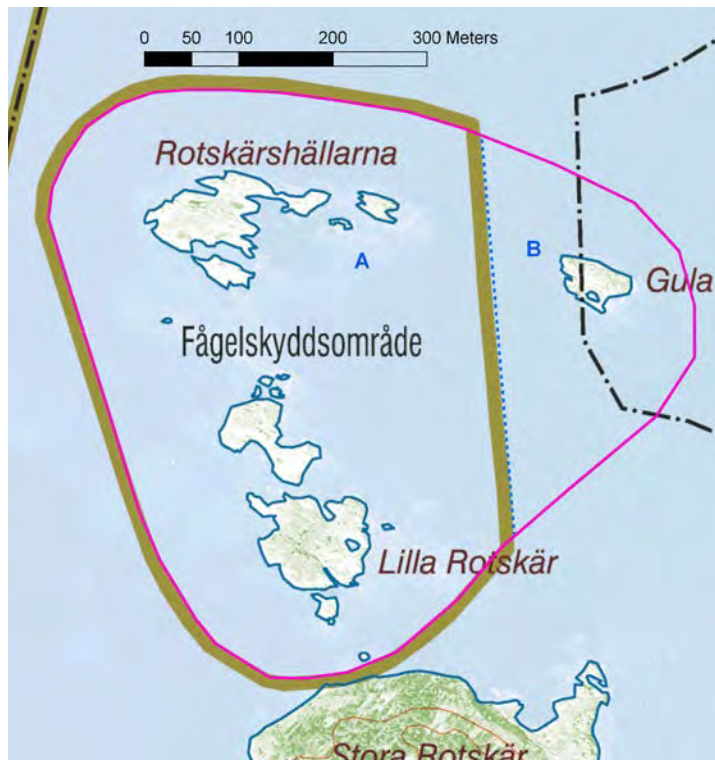
Ett artrikt område där fiskmåskolonin dominerar. Här häckade 2007 rödbena, roskarl och mäs- och tärnkolonin har minskat kraftigt.

Uppskattning av häckande bestånd (antal par):

Sektor	A	B
Knölsvan	1	1
Grågås	2	
Kanadagås	1	
Storskrake	1	
Strandskata	1	
Havstrut	1	1
Fiskmås	1	
Skrattmås	1	
Silvertärna	1	2

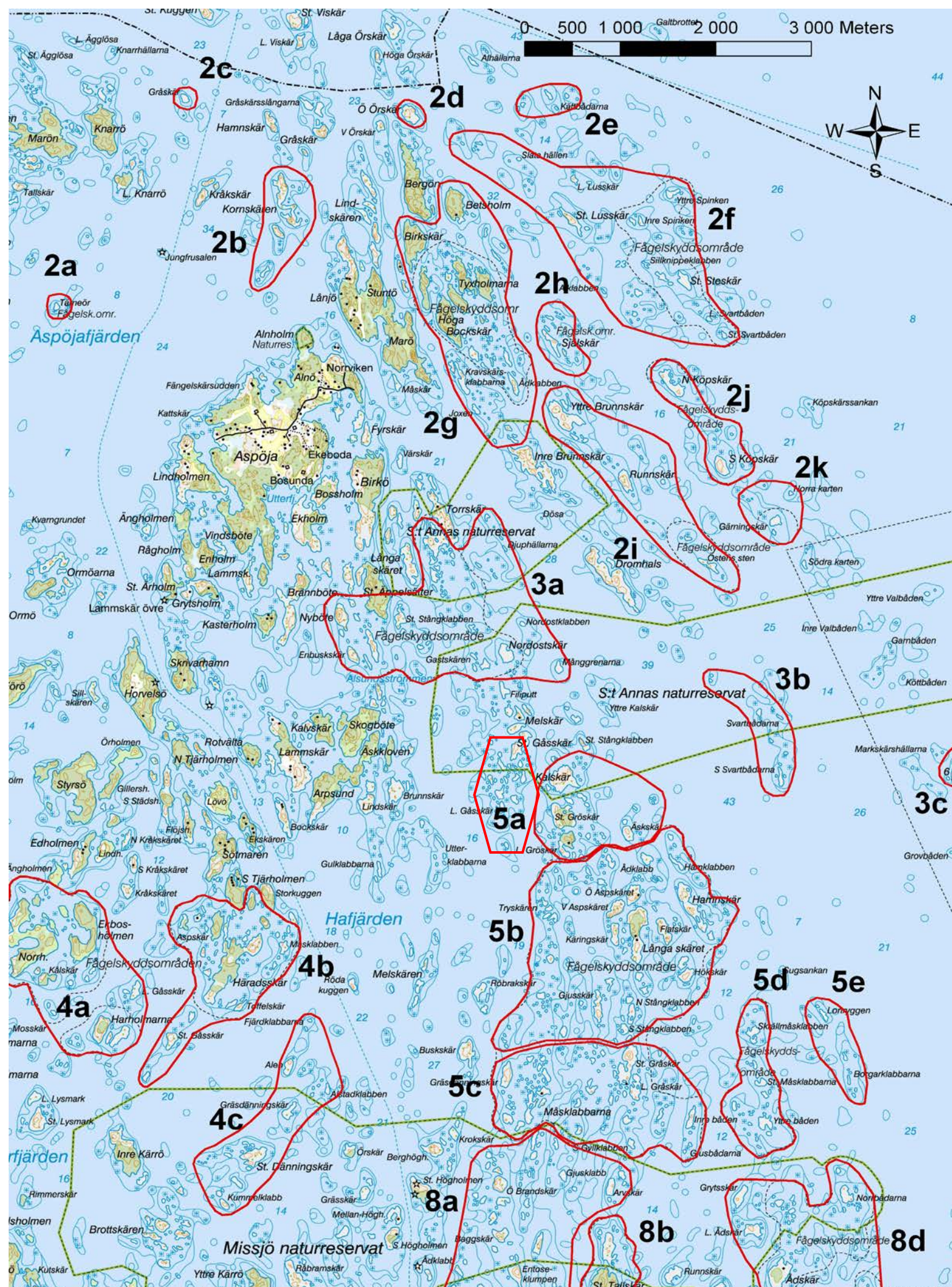
Bedömning

Fågellivet har skyddsvärde i sektor A.

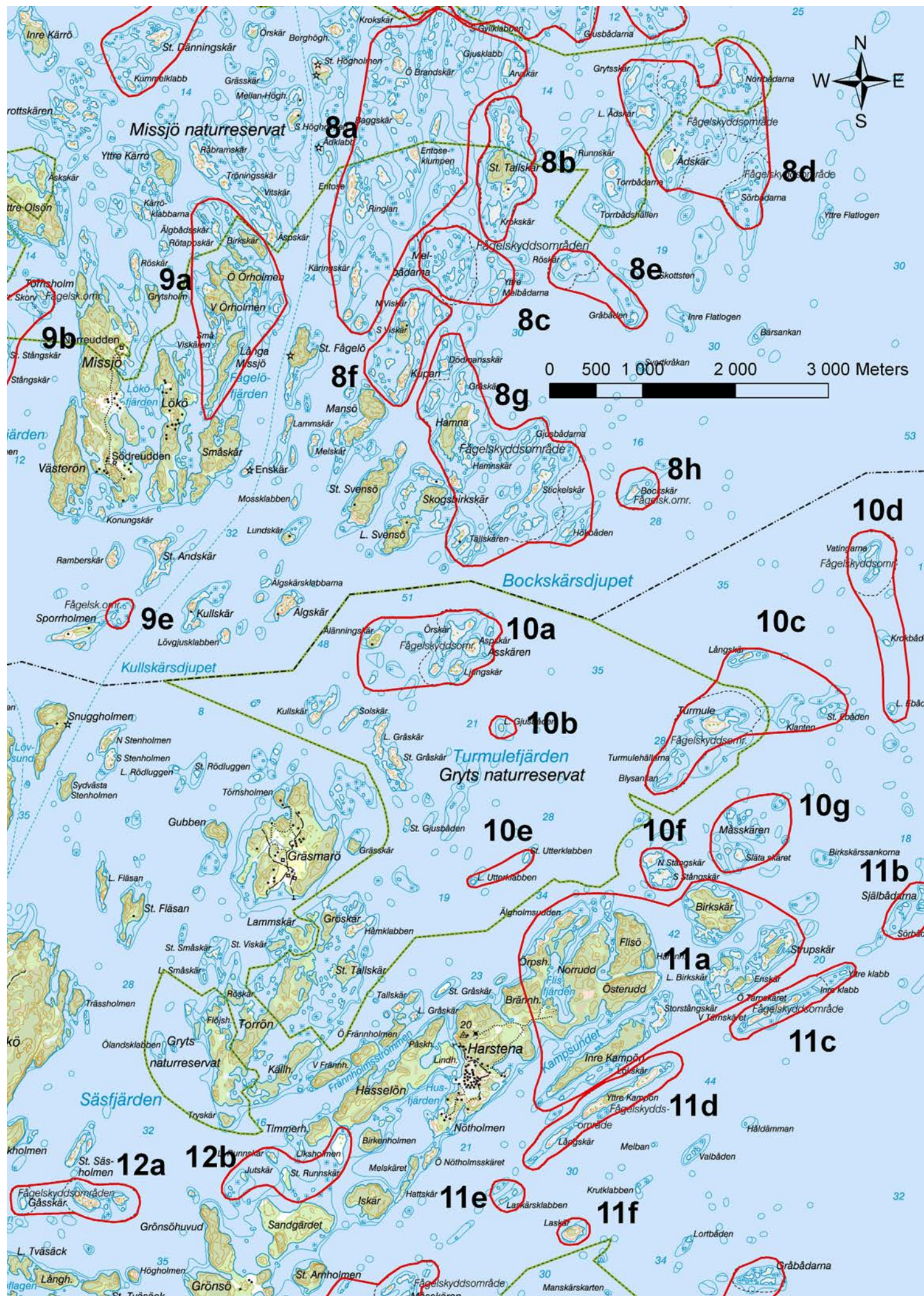

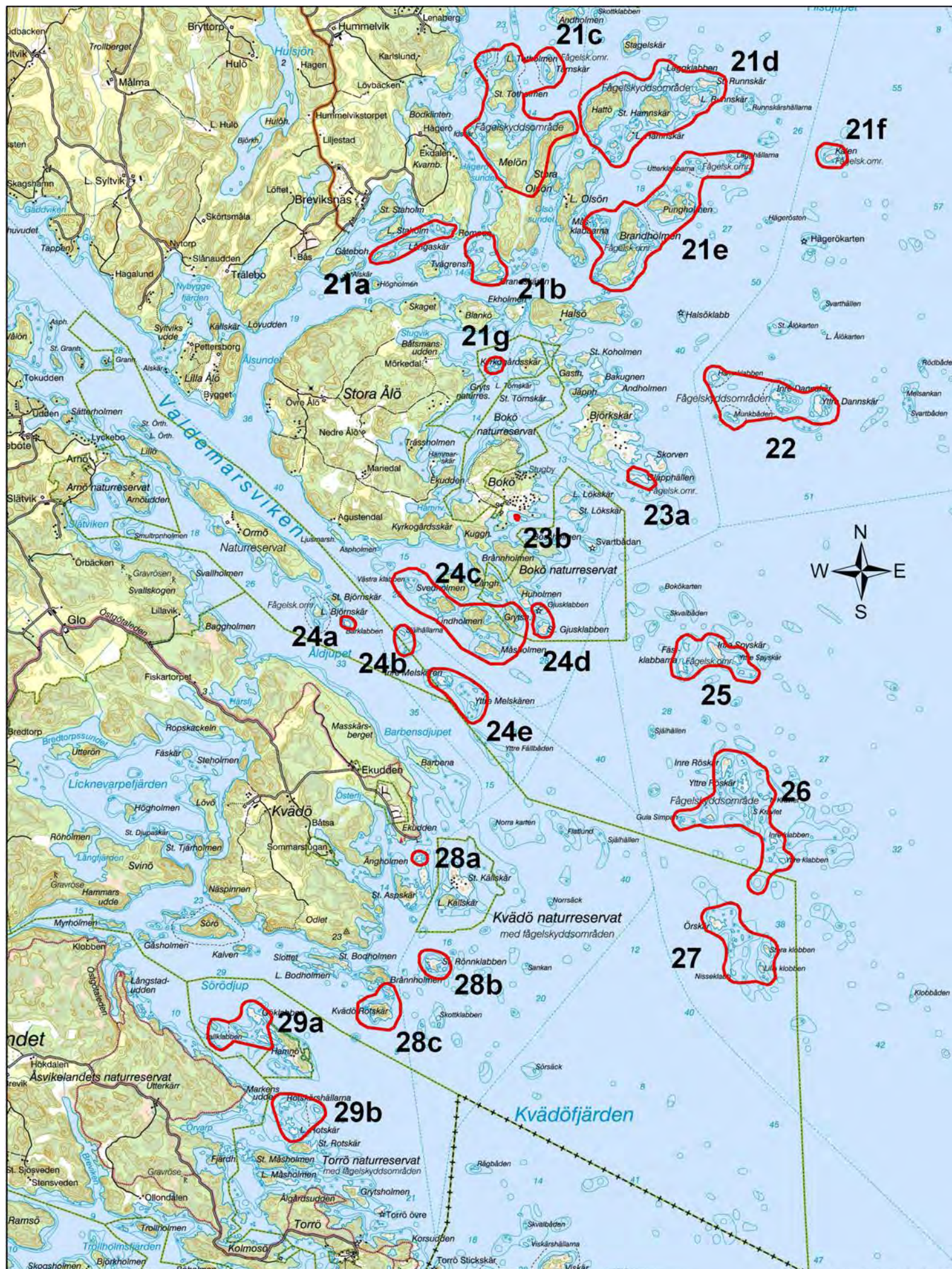
Bilaga: Översiktskartor från norr till söder

Länsstyrelsen Östergötland
Östgötagatan 3 581 86 Linköping
Växel: 010-223 50 00
E-post: ostergotland@lansstyrelsen.se

lansstyrelsen.se/ostergotland

Länsstyrelsen är en statlig myndighet som finns nära människorna i varje län. Vi är en viktig länk mellan människor och kommuner å ena sidan och regering, riksdag och centrala myndigheter på den andra. Landshövdingen är chef för Länsstyrelsen och har i uppdrag att följa utvecklingen och informera regeringen om länets behov.

LÄNSSTYRELSEN
ÖSTERGÖTLAND